

Nagrade — priznanje sodelovanju

Podelili male Kidričeve nagrade in plakete

NOVO MESTO — Na slovesni akademiji v športni dvorani Marof so 13. aprila podelili male Kidričeve nagrade in plakete srednje šole tehniških in zdravstvenih usmeritev »Boris Kidrič« Novo mesto. Uvodoma je ravnatelj šole Peter Šterk poudaril velik pomen znanja, ki pa ga šole lahko dajejo le tedaj, če jih okolje podpira. Tako podpora SSTZU dobiva, zato je zaslužno za uspešne raziskovalne naloge tudi dolejsko združeno delo.

Komisija je podelila dijakom sedem prvih, dve drugi in pet tretjih

● V Ljubljani so 10. aprila podelili letošnje Kidričeve nagrade za najpomembnejše ustvarjalne dosežke na področju znanosti v preteklem letu. Za izume in tehnične izboljšave so nagrade med drugimi podelili: Zvonetu Kerinu, Božidarju Goštetu, Romanu Lešnjaku, Francu Stronjnu, dipl. ing., za finalizacijo linije za upore ali druge elektronske elemente z aksialnimi priključki; mag. Nataši Zupančič, prof. dr. Borisu Šketu, dr. Pavlu Zupetu, prof. dr. Marku Zupanu, Marjeti Globokar, dipl. ing., prof. dr. Mihi Japlju in Marjanu Kermcu, ing., za nove sinteze in tehnološki postopek za proizvodnjo norfloxacin, nove antimikrobne učinkovine.

nagrad. Prve nagrade so prejeli: Marko Pavlin; Ludvik Ilovar in Andrej Gorenc; Ludvik Ilovar, Tomaž Božič in Darko Zajc; Rajko Siročič in Nikola Grubiša; Marija Blažič in Elizabeta Tratar; Igor Črnogelj, Andrej Novak in Rajko Siročič; Franci Bračun, Leon Košir, Anton Žuljič in Andrej Dolinar. Druge nagrade so prejeli: Emil Senica ter Marta Judnič in Helena Plut. Tretje nagrade so dobili: Polde Koščak; Marjan Jarc, Jože Murn, Alen Murn, Samir Hodžič; Tatjana Juvančič, Marijana Klarrič; Peter Luštek, Uroš Košak, Andrej Klobučar; Janez Šuštaršič, Damjan Turk. Plakete so prejeli delovna organizacija Novoles, Karel Košir, delavec Pionirja in učitelj na šoli, ter Milka Potočar, upokojena šolska snažilka. L.M.

Glavna bo bitka za dohodek

Miha Ravnik, predsednik slovenskih sindikatov na obisku v Novolesu, IMV in pri občinskem vodstvu — Povsod hude kritike na račun intervencijskih ukrepov

NOVO MESTO — Komaj je po petih letih agonije spaval iz rdečih števil in malo lažje zadihal IMV, z njim pa tudi vsa novomeška občina, že ima občina novega resnega gospodarskega bolnika, Novoles. O izvozu, o pogojih gospodarjenja, predvsem pa o zadnjih intervencijskih ukrepih je bilo največ govora ob obisku predsednika republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Mihe Ravnika preteklo sredo tako v Novolesu kot v IMV, pa tudi na razširjeni seji predsedstva novomeškega sindikalnega sveta.

Kot je znano, je Novoles, ki izvozi več kot polovico vse proizvodnje, večinoma na ameriško tržišče, lani imel okrog 5 milijard dinarjev izgube, od tega dobre 3 na račun tečajnih nesozmerij. Izgubo so imeli izključno toz-

Zaščita za dobre gospodarje

Predsednik Dušan Šinigoj s sodelavci na obisku v sevniški občini

SEVNICA — Vse to, kar se zadnje čase dogaja pri nas, ima malo skupnega z logiko ekonomskih zakonitosti, je soglašal predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj v pogovoru s sevniškimi gospodarstveniki 8. aprila v prostorih Obrtne zadruge Bohor v Sevnici.

Toda kot je dejal predsednik slovenske vlade, v republiškem izvršnem svetu ne vidijo stvari do kraja črne. Druge alternative ni, kot je naslonitev na stvarno ekonomijo. Sistem ekonomskih odnosov tujino je zelo moteč, so opozorili zlasti vodilni možje Lisce, ki ustvarja z izvozom 10.000 nemških mark prihodka na zaposlenega več ko 90 odstotkov na konvertibilnem tržišču. Izvozne spodbude sploh niso to, kar naj bi bile, saj z njimi kvečjemu pokrijejo carinske davjate, prihajajo pa tudi s precejšnjimi zamudami.

Šinigoj se je zavzel za ureditev delitvenih razmerij, »sicer bomo prišli na državne plače.« Slej ko prej

pa kaže zaščititi dobre gospodarje, ki so bili v dogovorjenih okvirih. Vztrajali bomo na resolucijskih ciljih in ne bomo sprejeli teze o »republikanizaciji« prispevkov. Do večje solidarnosti pa bo prišlo v zdravstvu, kar Sevnčanini in še nekatere šibkeje občine že dlje časa zamaževajo.

Če bo odlok o soglasju z cenam obveljal, so na pogovoru s predsednikom Šinigojom, podpredsednikom Janezom Bohoričem in predsednikom komiteja za varstvo okolja Tomažem Vugo opozorili iz sevniške Jutranjke, jih bo zapeljal po 24 letih uspešnega gospodarjenja v veliko izgubo. Tekstilci menijo, da bi se morali pri merjenju uspešnosti

primerjati tudi zunaj panoge, da bi imeli vendarle količjak enake pogoje »za dirko čez ovire«.

Predsednica sevniškega izvršnega sveta Marija Jazbec je gostom povedala, da občina ne nasprotuje izgradnji verige spodnjesevskih elektrarn, le uresničiti bo treba zahteve po čisti Savi. Tomaž Vuga je povedal, da so prek Vodne skupnosti Slovenije zagotovili 60 odstotkov denarja za očiščenje Save, svoje pa naj bi prispevali tudi največji onesnaževalci.

P. PERC

SODELOVANJE Z ARCEVIO

RIBNICA — Vsako leto 4. maja praznuje svoj praznik občina Arcevia pri Anconi v Italiji, ki je pobratena z občino Ribnica. Takrat se spominjajo padlih partizanov ter žrtev fašizma in nacizma. Tudi letos bo osrednja svečanost pred spomenikom padlih partizanov v Arcevi, slavlja pa se bodo udeležili tudi predstavniki občine Ribnica. Pred kratkim, 26. marca, pa je na svečanosti ob prazniku občine Ribnica sodelovala tudi delegacija iz pobratene Arcevie. Predstavniki obeh občin in društev v obeh občinah pa se še vedno dogovarjajo o skupnih nastopih letos. Tako načrtujejo obisk ribniških jamarjev in gasilcev v občini Arcevia in nekatere skupne akcije in nastope ob tej priložnosti. Arcevičani pa bodo prišli na obisk v Ribnico septembra, ko bo tu tradicionalni sejem suhe robe in lončarstva. J.P.

USPEŠEN ZAČETEK LETA V IMV

NOVO MESTO — Novomeški IMV letos nadaljuje z dokaj uspešnim gospodarjenjem. V prvih treh mesecih so v IMV izdelali 12.000 vozil, kar je 6 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. S tem so povsem uresničili letošnji načrt za ta čas. Izdelali so tudi 3.900 prikolic, kar pa je za 7 odstotkov manj kot lani in 2 odstotka pod letošnjim planom. Prodali so sproti celotno proizvodnjo, izvozili pa so 9.140 R4 ali 21 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. V celoti so v prvih treh mesecih izvozili za 48,7 milijona dolarjev, kar je skoraj za petino več kot lani v tem času, uvozili pa za nekaj manj kot 40 milijonov dolarjev. Še naprej se trudijo za zmanjšanje stroškov (lani so jih za 4 odstotke) in hitreje obrabčanje zalog, kjer tudi imajo uspehe. Pogoji gospodarjenja in ukrepi pa tudi njim ne grejo vedno na roko. Z odlokom o vračanju cen na primer so pri osemnajstici prikrajšani za 1 milijon dinarjev.

PIŠEČKI VOLILCI ZA SAMOPRISPEVEK

PIŠECE — Na nedeljskem referendumu za krajevni samoprispevek so Pišečani prijetno presenetili vse, ki so po tesnih ali celo negativnih izidih glasovanja drugod po Sloveniji pričakovali slabši rezultat. Zdaj jim čestitajo, češ da so prekosili sami sebe. Od 1045 volilcev se jih je 78 odst. izreklo za samoprispevek za posodobitev cest, za dozidavo osnovne šole in razširitev pokopališča. Glasovalo je 92 odstotkov volilcev in med njimi so bili tudi lastniki počitniških hišic. Zdaj krajani z veseljem povedo, da bodo popravili slabo povprečje izidov v Uradnem listu SRS, ki se giblje med 51 in 60 odst. v prid samoprispevka.

PODELILI GALLUSOVE ZNAČKE

BOŠTANJ — Ob slavnostnem koncertu mešanega pevskega zbora Jutranjke, posvečenem 5. obletnici delovanja zbora, je pevec čestital tudi predsednik občinske zveze kulturnih organizacij Jože Novak, predsednik posavskega združenja Ernest Ferik pa je 21 pevcem podelil bronaste Gallusove značke, srebrne pa so prejeli Rudi Murn, Janko Marušič in Ciril Udovč.

OPRAVIČILO

Zaradi nepredvidenih težav pri tiskanju je prejšnje sredo prišlo do zastaja tudi pri odpremi 14. številke Dolenjskega lista. Posledica je bila na moč nevspešna: mnogi naročniki so Dolenjski list prejeli šele v soboto ali celo ponedeljek. Opravičujemo se jim za to zamudo, hkrati pa moramo povedati, da za take neprijetnosti uredništvo res ni nič krivo. Kolikor pa je v naši moči, bomo poskrbeli, da do zamud pri dostavi ne bo več prihajalo. Uredništvo DL

BERITE DANES!

na 2. strani:

● V nesreči spoznaš prijatelja

na 3. strani:

● Živinoreja tone v izgubah

na 5. strani:

● Zmaga, ki je človekov poraz

na 6. strani:

● Izletnik ne izpolnjuje obljub

na 7. strani:

● Pesnik, dramatik, »kapitan«

na 9. strani:

● Sedemkratne razlike pri telefonih

na 10. strani:

● Skrivnost nezakon-skih nočkov

na 12. strani:

● Štiri ure z dolejnjskimi miličniki

TEŽAVE LISCE — Predsednik IS SRS Dušan Šinigoj si je s sodelavci ogledal proizvodne prostore sevniške Konfekcije Lisca (na sliki). Delavci Lisce so seznanili goste s težavami, kot so nepotrebno nedeljsko in nočno delo, ker pač niso mogli pravočasno uvoziti nekaterih blaga, ter kako skušajo odpraviti posledice zemeljskega plazju, ki je podrli tovarno Lisce v Zagorju. (Foto: P. Perc)

NA OGLEDU PROIZVODNJE V NOVOLESU — Med svojim obiskom v Novolesu in v IMV si je Miha Ravnik, predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, ogledal tudi proizvodnjo. S predstavniki obeh tovarnih in novomeške občine pa se je pogovarjal o aktualnih gospodarskih dogajanjih. (Foto: Z. L.-D.)

di, ki izvažajo. Kljub vrsti notranjih ukrepov letos položaj ni bistveno boljši. V Novolesu vlada izredno stanje, da bi znotraj tovarne naredili vse, kar sami lahko staro za izboljšanje položaja. Dolgoročno vidijo v Novolesu rešitev — v tej smeri bodo tudi ukrepali — v več manjših programih brez lesa, v višji stopnji obdelave, manjši porabi surovini itd.

»BRATSTVO KOLPA 87«

VINICA — Turistično društvo Vinica pripravlja letos že drugič prireditev z naslovom »Bratstvo Kolpa«, na kateri so se lani predstavila kulturno-umetniška društva iz šestih obkolpskih občin tostran in onstran reke. Na letošnje srečanje bodo organizatorji povabili tudi predstavnike iz karlovške in delniške občine. Čeprav bo prireditev, na kateri naj bi še bolj utrdili vezi med občinami, ki jih povezuje Kolpa, šele 19. julija, pa tukajšnje turistično društvo že sedaj prosi vse udeležence, naj pomagajo pri oblikovanju programa.

V drugi polovici tedna se bo nadaljevalo jasno in toplo vreme.

TRI PLAKETE ZA PIONIRJA — GIP Pionir Novo mesto se je z nedavnega sejma gradbeništva v Gornji Radgoni vrnil s tremi plaketami za kakovost svojih izdelkov, tehničnih novosti. Vse so naredili v tozdu MKI. Na sliki: predstavnik MKI s plaketami.

V Radgoni tri plakete za GIP Pionir

Uspešna predstavitev

NOVO MESTO — Letošnjega 4. jugoslovanskega sejma gradbeništva in gradbenih materialov z mednarodno udeležbo v Gornji Radgoni — bil je od 6. do 11. aprila — se je z več svojimi izdelki udeležil tudi novomeški GIP Pionir. To pot so se pionirjenci vrtili domov s tremi plaketami za kakovost, eno zlato in dvema srebrnima, ki jih na sejmju podeljujejo za najboljše tehnične dosežke.

Pionirjev TOZD MKI je v Gornji Radgoni predstavil hidravlične merilne instrumente, napravo za filtriranje olj, vibracijski valjar, opažno tehniko, mešalec betona, razne pločevinaste omarice itd. Predstavili so se tudi drugi Pionirjevi tozdi, Keramika s pečmi in kamini, Lesni obrat z vrati na harmoniko in preklopnimi vrati.

TOZD MKI je dobil zlato plaketo za vibracijski valjar PV 45, ki ga izdelujejo v sodelovanju z zahodnonemško firmo kot prvega takšnega v Jugoslaviji, vanj pa je vgrajenih okrog štiri petine domačih delov. Uporaben je predvsem pri gradnji cest in drugih infrastrukturnih objektov. Srebrno plaketo pa so dobili za servisni merilnik SM 01. Gre za prvi aparat te vrste, izdelan v Jugoslaviji. S srebrno plaketo so na sejmju nagradili tudi napravo za prečiščevanje olj MFN 2/4. Vsi nagradjeni izdelki pomenijo nadomeščanje uvoza.

V Pionirju takšne novitete niso plod naključja. V TOZD MKI na primer že več let deluje posebna skupina (Marjan Zupanc, Slavko Bašelj, Ivan Hočevar in Peter Bračko s sodelavci), ki načrtno razvija vse te projekte. Plakete s sejma v Gornji Radgoni so jim lepo priznanje in spodbuda za nadaljnje uvajanje novih tehničnih rešitev in dosežkov v gradbeništvo. Z.L.-D.

PREDSTAVITEV INSULINOV

NOVO MESTO — Društvo za boj proti sladkorni bolezni Novo mesto organizira predavanje o novih insulinih. Predstavniki Plive bodo nove insuline predstavili v torek, 21. aprila, ob 18. uri na kirurškem oddelku novomeške bolnišnice. Vabljeni!

»Moderno tlačanstvo«

Bučen je bil odmev na besede kmeta Ivana Omana iz KZ Škofja Loka, ki je v Cankarjevem domu na občnem zboru Zadrzne zveze Slovenije (več o tem na 3. strani), govoril o sodobnem slovenskem kmetstvu, »tem modernem tlačanstvu ob koncu 20. stoletja«, in se vprašal, če bo kot tako še lahko steber slovenstva, kot je bilo v zgodovini. Še z večjim apatišvom je bila nagrajena razprava zadrznika Alojza Kosa z Goričkega, ki je menil, da bi morali kmetje s štrajkom opozoriti na svoje stiske. Čustva in izbruhe nezadovoljstva je moč razumeti, vendar pa sami po sebi ne rešujejo ničesar. Predvsem ne dregnejo v globlje vzroke kmetijske krize. Ne terjajo dolgoročne kmetijske politike. Absurdno je, da gre čistemu kmetu danes mnogo težje kot polkmetu, nadalje, da se zemlja še vedno drobi in da prehaja v nekmetijske roke. Zlozbe zemljišč potekajo nesprijemljivo počasi. V zasebnem lastništvu bi morali težiti k optimalni družinski kmetiji in z ukrepi to podpirati, ne pa da gredo stvari svojo pot. Samo en primer. V zadnjih 25 letih se je na Danskem povprečna velikost goveje črede povečala od 20 na 56 glav, prinas pa ima 78 odst. kmetij 1 do 4 krave in samo 0,7 odst. več kot 15. Kako naj bo naš kmet konkurenčen danskemu? Kaj je z njim prestrukturiranjem, kje je naša agrarna politika, to bi morali odločneje postaviti zadrzniki, in ne v neskončnost tarnati zgolj o cenah, četudi so ta čas zares krivične. MARJAN LEGAN

POČASTILI SO DAN ŽELEZNIČARJEV — V spomin na prvo stavko železničarjev pred 67 leti je bila v petek, 10. aprila, pred spominskim obeležjem na postaji v Novem mestu tradicionalna spominska slovesnost. Proslavo so pripravili mladi ŽTO Novo mesto skupaj z zborom »Dušana Jereba« in vojaškim ansamblom VP 1394, slavnostni govornik pa je bil predsednik konference ZK ŽTO Novo mesto Marjan Šinigoj, ki je prisotne seznanil s težavami, s katerimi so se železničarji spopadali v preteklem letu. Lansko poslovno leto so uspešno zaključili, predvsem na račun tovarnega prometa, saj so prepeljali kar 810.000 ton blaga. Žal že prvi trije meseci poslovanja v tem letu kažejo, da železnici grozi finančni polom. Ukiniti bo potrebno vse tiste potniške vlake, ki v zadnjem času niso rentabilni. Zaključek proslave so pripravili v Domu JLA, kjer so železničarjem za 10- in 20-letno delo podelili plakete in spominske značke. Na sliki: nekdanji borci in upokojeni železničar Jože Mohorič in predstavnik mladih ŽTO Novo mesto Borislav Maksimovič sta s proslave odnesla spominski veneč na Kramarjevo zidnico. (Foto: J. Pavlin)

V nesreči spoznaš prijatelja

Sevniški Liscl, ki je v Zagorju ostala po uničujočem plazu brez tovarne, pomagalo že več kolektivov izven Posavja in Zasavja — Enodnevniki zaslužki

SEVNICA — Delavke in delavci tozda Šivalnica Zagorje so se odumali v telovadnici društva Partizan v središču Zagorja. Z manjšimi posegi znotraj zgradbe in z dozidavo zasilnega skladišča so si uredili znosne delovne razmere, potem ko so 21. februarja ostali brez tovarne, ki ni bila kos rušilni moči drseče jalonevine z odlagalnišča Ruardi nad Zagorjem.

«Občutek, da v tej nesreči nismo ostali sami, daje voljo do dela, do premagovanja težav. Zagotovilo, da bodo Zagorjani še pred zimo v novem objektu, daje polet. Prepričan sem, da čas do jeseni in poletna vročina, ko bodo delovne razmere še slabše, tega poleta ne bosta zmanjšala,» je povedal glavni direktor Konfekcije Lisca iz Sevnice Štefan Senica.

Za pokrivanje nastale škode, ki po cenah konec marca znaša 2,58 milijarde (ob predvidenih podražitvah pa naj bi se do konca novembra povečala na 3,35 milijarde, če bodo denar dobivali sproti po predvidenih etapah novogradnje), so se v zagorski temeljni organizaciji odločili prispe-

vati tri enodnevnike zaslužke iz dodatnega dela, vsi ostali delavci Lisca pa po dva enodnevna zaslužka. Zagorjani so se letos odločili stanovanjskim posojilom in denar namenili za sanacijo škode, drugi tozdi Lisce pasov prispevali še del rezervnih sredstev.

Pri obravnavi zaključnega računa so se delavci Lisca odločili, da odložijo izplačilo poračuna osebnih dohodkov po zaključnem računu, denar pa naj bi začasno namenili za premostitev likvidnosti. Interventni zakon o osebnih dohodkih pa jih je prisilil, da so spremenili odločitev, kajti če poračuna ne bi izplačali, bi morali biti tudi tekoči osebni dohodki ustrezno nižji. Tega pa

si ob dodatnem delu in naporih ter že tako sorazmerno nizkih plačah niso mogli privoščiti.

V zagorskem tozdu in celotni delovni organizaciji Lisca so, kot so že poročali, s pravočasnim pričetkom evakuacije, organiziranim delom in veliko požrtvovalnostjo ter pomočjo tudi drugih zagorskih kolektivov in

• Solidarnostni akciji o pomoči delavcem Lisca, ki jim je zemeljski plaz podrl tovarno v Zagorju, so se pridružili že številni delovni kolektivi v Posavju in Zasavju. Tudi od drugod so se nekateri organizacije in skupnosti na lastno pobudo odločile za denarne prispevke. Do 1. aprila se je na žiro račun tozda Šivalnica v Zagorju steklo 12.129.193 din, preko žiro računa za pomoč prizadetim delovnim organizacijam v Zagorju pa 269.000.000 din. Delavski svet Konfekcije Lisca je izrekel priznanje in zahvalo vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri zmanjšanju posledic nesreče in še nesebično sodelujejo pri odpravi škode.

občanov rešili vso opremo in obratna sredstva. Škodo so bistveno zmanjšali, ker je izjemno hitro, komaj v poltretjem dnevu, od katastrofe stekla proizvodnja v zasilnih prostorih.

P. P.

Za četrtno manjši izvoz kot lani

Toda delež Dolenjske se je letos spet povečal

NOVO MESTO — Kar so napovedali, se je zgodilo: izvoz, ki je v novomeški občini vsa leta nadpovprečno rasel, je začel upadati. Ni pa bil le januar izvozno slab, ob koncu februarja rezultati niso nič boljše. Jeres tega kriv samo devizni zakon?

V Medobčinski gospodarski zbornici so priložili do prvih podatkov o izvozu v prvih dveh letošnjih mesecih, ki pa že jasno kažejo nazadovanje. Celotni dolenjski izvoz je bil za 27 odstotkov manjši kot v tem obdobju lani, konvertibilni izvoz pa je nazadoval za četrtno. Tudi pokritje uvoza z izvozom se je primerjavi z letom 1986 znatno poslabšalo (od 138,58 na 103,44 odst.), posebno slabo pokritje pa je v blagovni menjavi s konvertibilnim območjem. Ne glede na vse to pa se je udeležba dolenjskega gospodarstva v izvoznih rezultatih Slovenije spet povečala. V konvertibilnem izvozu Slovenije predstavlja Dolenjska že 14,53 odst., pri uvozu pa je letos zajeta s 17,39 odst. Pokritje uvoza z izvozom je v republiko boljše kot v poprečju na Dolenjskem, kar se v prejšnjih obdobjih tudi ni dogajalo.

R. B.

ZVEZNI OBISK V STANOVANJSKI ZADRUGIŠENTRUPERT — Pretekli teden sta enoto Stanovanjske zadruge Šentrupert v Novem mestu obiskala dotedanja in sedanjí sekretar Zveze stanovanjskih zadrug Jugoslavije Novica Stašević in Lune Levajac. O Stanovanjski zadrugi Šentrupert sta menila, da je ena izmed najboljše organiziranih zadrug v Jugoslaviji. Predtem sta se v Ljubljani udeležila skupne seje predsedstva Zveze stanovanjskih zadrug Jugoslavije in odbora za stanovanjsko združništvo pri Zvezi stanovanjskih skupnosti Slovenije. Na sliki (od leve proti desni): direktor SZ Šentrupert Peter Bracar, dvabivša sekretarja Zveze stanovanjskih zadrug SFRJ, Lune Levajac in sodelavci SZ Šentrupert. (Foto: J. Simčič)

HIDROIZOLACIJA TIROV V BREŽICAH — Železniški prehod, ki križa cesto Brežice—Brezina, so za nekaj dni zaprli in automobile preusmerili drugam. V teku so večja remonta dela in zamenjava kretnic. Postajno območje je dobilo tudi dve novi kretnici, da bo poslej ob remontu potekal enosmerni promet samo od Dobove do Brežic in ne do Krškega, ker zaradi gostote vlakov to preveč ohromi železnico. (Foto: J. Teppy)

Svoje devize posojajo podjetju

Gorjanci: potniški promet je donosen, tovorni to postaja, gostinstvo pa...

STRAŽA: Delovna organizacija Gorjanci, ki se bavi s potniškim in tovornim prometom ter gostinstvom, je mnogotere težave in uredništev svojih sanacijskih programov 6. aprila predstavila funkcionarjem občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij.

Pred tremi leti se je kolektiv znašel ob spoznanju da z 88-odstotno odpisanostjo vozil ne more dalje. Pritoževali so se stranske, domače delavnice pa tudi niso zmogle čudežev na vozilih, ki bi morala že v odpad. Takrat so se odločili za posodobitev voznega parka za vsako ceno in usmeritev na mednarodni trg. V tozdu potniški promet se je sanacija povsem obnesla. V dveh letih so kupili 27 novih avtobusov, medtem prevzeli še kompletne prozore za IMV in njihovih 24 vozil, tako imajo zdaj v poprečju le 4 leta star vozni park.

Zdaj z 98 avtobusov vozijo na 48 progah; med temi je 8 medkrajevnih, ostale so primestne in delavske. Ker so lani tudi cene precej sledile podražitvam goriva, je bilo poslovanje dokaj uspešno. Z letošnjo nabavo 4 avtobusov, namenjenih visokemu turizmu in začrtnim sodelovanjem z Globturom in Kompasom, se odpirajo nove možnosti zaslužka.

Žal ni bilo načrtovanih rezultatov v Tovornem prometu, kajti vožnje z zakupljenimi sodobnimi Renaultovimi tovornjaki so se začele šele novembra, planirali pa so jih dva meseca prej. Navzlic temu so lani za četrtno povečali obseg dela in s poprečno 142 tovornimi vozili prepeljali 2650 ton blaga. Od celotne realizacije 3,29 milijarde dinarjev so blizu 27 odst. prometa ustvarili v tujini. Dela imajo dovolj, k čemur je pripomogla tudi lanska lastna zunanjetrgovinska registracija. Zelo obetavni pa so rezultati prvih dveh letošnjih mesecev, čeprav so doseženi ob dokaj nenavadnih pogojih. «Težko bomo dolgo vzdržali v razmerah, ki nam jih kroji sedanja devizna zakonodaja,» meni glavni direktor Igor Gruden. «Imamo lastne devize, a ne moremo redno plačevati niti zakupa za vozila in ne

moremo do deviz za potovanja naših šoferjev v tujino, ki morajo tam nabavljati tudi gorivo za tuje valute. Trenutno odhajajo šoferji na pot z lastnimi devizami in jih tako rekoč posojajo podjetju, a to so vse prej kot normalne razmere.»

Gostinski del podjetja je najbolj problematičen. V treh letih so se zamenjali štiri direktorji, pozna se manjši promet kot pri vseh gostinčih, vrh

vsega so še medsebojni odnosi vse prej kot na zadovoljivi ravni. Oba lokala: hotel Metropol in gostišče Loka pa bi že zaradi enkratne lokacije lahko dajala dobiček, če bi ga znali kovati.

Direktor Gruden je gostom dejal: «Marsikaj se je že spremenilo in sam sem prepričan, da so boljše časi za podjetje že na obzoru. Še nikdar doslej ni bilo toliko možnosti glede sredstev za delo in kadrovskih. Ko sem pred dvema letoma prišel v podjetje, sem bil edini z visoko izobrazbo, zdaj imamo 18 ljudi z višjo in visoko šolo. Tudi to se mora poznati!»

R. BAČER

država	valuta	tečaj	večja za	neskupni za devize	uredaj	prodajni
Avstrija	šiling	100	4369,21	4375,77	4382,33	
Belgija	frank/C	100	1488,58	1490,82	1493,06	
Belgija	frank/F	100	1482,66	1484,89	1487,12	
Danska	krona	100	8146,36	8158,60	8170,84	
Finska	marka	100	12626,26	12645,23	12664,20	
Francija	frank	100	9228,23	9242,09	9255,95	
Nizozemska	gulden	100	27313,20	27354,23	27395,26	
Italija	lira	100	43,06	43,12	43,18	
Norveška	krona	100	8228,54	8240,90	8253,26	
Portugalska	escudo	100	397,84	398,44	399,04	
ZR Nemčija	marka	100	30796,95	30843,21	30889,47	
Španija	pezeta	100	439,78	440,44	441,10	
Švica	frank	100	37046,65	37102,30	37157,95	
Švedska	krona	100	8812,34	8825,58	8838,82	
V. Britanija	funt	1	908,21	909,57	910,93	
Japonska	jen	100	392,11	392,70	393,29	
Kuvajt	kv. dinar	1	2047,48	2050,56	2053,64	
Kanada	dolar	1	429,84	430,49	431,14	
ZDA	dolar	1	558,13	558,97	559,81	
Avstralija	a. dolar	1	399,10	399,70	400,30	
	ECU	1	640,29	641,25	642,21	

NOVI DEVIZNI TEČAJI
Tečajna lista št. 71
z dne 13. aprila 1987

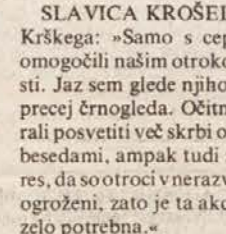
Naša anketa

Cepljenje važno, a ni vse

Ob svetovnem dnevu zdravja, 7. aprila, so zdravstvene službe po vsem svetu letos propagirale cepljenje otrok kot najučinkovitejšo metodo, s katero je mogoče preprečiti številne bolezni. Po programu svetovne zdravstvene organizacije naj bi vse otroke na svetu do leta 1990 cepili proti nalezljivim in drugim boleznim. Še zlasti je to pomembno v nerazvitih deželah, kjer vsako leto še vedno umre več milijonov otrok, čeprav poznamo cepivo, s katerim bi bilo mogoče bolezen preprečiti. Pri nas poteka cepljenje otrok že desetletja brez večjih težav. Res pa je, da cepljenje, kolikor je pomembno, tudi ni vse. Če ne bomo s čuvanjem okolja, načinom življenja več naredili za zdravje naših otrok, se jim kaj slabo piše.

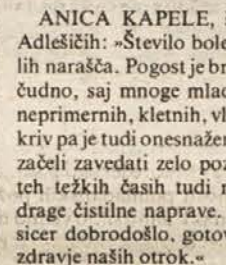
RUŽA ROSTOHAR, socialna delavka iz Bukoska pri Brežicah: «Živimo v zmoti, če mislimo, da je za zdravje mlade generacije zadosti preventivno cepljenje proti raznim boleznim. To je samo delček prispevka za njihovo prihodnost. Nad njo se mora zamisliti širši krog dejavnikov, predvsem tistih, ki lahko vplivajo na to, da bo okolje bolj čisto, da ne bomo zastrupljali zraka in rek. Černobilu so tudi pri nas.»

SLAVICA KROŠELJ, papirničarka iz Krškega: «Samo s cepljenjem ne bomo omogočili našim otrokom lepše prihodnosti. Jaz sem glede njihove prihodnosti kar precej črnogleda. Očitno je, da bomo morali posvetiti več skrbi okolju, pa ne samo z besedami, ampak tudi z dejanji. Seveda je res, da so otroci v nerazvitih državah še bolj ogroženi, zato je ta akcija, da bi jih cepili, zelo potrebna.»

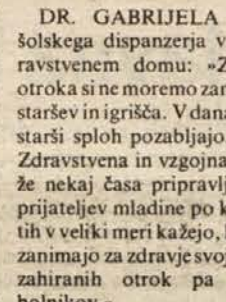
PREDRAG PETROVIČ, sanitarni inšpektor v Kočevju: «Po eni strani preventivno cepimo otroke proti raznim boleznim, po drugi ni nobene preventive pred škodljivimi vplivi, kot so onesnažen zrak, nezdrava pitna voda. V Kočevju je še poseben problem, ker industrijska in stanovanjska cona nista ločeni. Počasi pa se le osveščamo in ukrepamo v korist okolja in našega zdravja. V ta namen bo čistilna naprava pri Opremi, ureditev kanalizacije, novo črpalnišče potne vode pri Slovenski vasi.»

ANICA KAPELE, živilja v Tonosi v Adlešicah: «Število bolnih otrok na dihalnih naraščah. Pogost je bronhitis, kar tudi ni čudno, saj mnoge mlade družine živijo v neprimernih, kletnih, vlažnih stanovanjih, kriv pa je tudi onesnažen zrak. Tega smo se začeli zavedati zelo pozno, marsikje pa v tih težkih časih tudi nimajo denarja za drage čistilne naprave. Cepljenje otrok je sicer dobrodošlo, gotovo pa ni dovolj za zdravje naših otrok.»

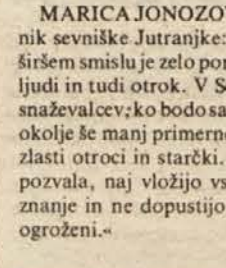
BRANKO PETKOVIČ iz Metlike: «Samo en dan, posvečen zdravju, je gotovo premalo. Za svoje zdravje bi moral vsak človek vsak dan narediti največ sam. Gotovo bi marsikatero bolezen lahko preprečili z zdravim načinom življenja. V sedanjem sedečnem načinu življenja bi se morali ljudje v prostem času več gibati, tudi delo na zemlji ali v vinogradu je zdravo in koristno. Če v službi sediš, popoldne podpiraj šank, s športom pa se ukvarjaj tako, da gledaš prenos tekem na TV, moraš slej ko prej zboleti. Jaz v 20 letih še nisem bil na bolniški.»

DR. GABRIJELA HUMAR, vodja šolskega dispanzerja v novomeškem zdravstvenem domu: «Zdravega življenja otroka si ne moremo zamisljati brez dobrih staršev in igrišča. V današnjem času mnogi starši sploh pozabljajo, da imajo otroke. Zdravstvena in vzgojna predavanja, ki jih že nekaj časa pripravlja občinska zveza prijateljev mladine po krajevnih skupnostih v veliki meri kažejo, kako malo se starši zanimajo za zdravje svojih otrok. Vse večje zahiranih otrok pa pravih duševnih bolnikov.»

MARIJA JUVA NC, upokojenka iz Trebnjega: «Cepljenje ni vse. Otroci se morajo tudi primerno hraniti, oblačiti, obuti. Jasli so prenatrpane, posvetovalnica za otroke dela le enkrat na teden, vse to pa je za otrokovo zdravje bolj pomembno kot eno cepljenje. V Trebnjem me moti še to, da perejo ulice le enkrat na leto, zato je v zraku več prahu in bacilov, kar gotovo ne koristi ne otrokom ne odraslim.»

MARICA JONOŽOVIČ, glavni blagajnik sevniške Jutranjke: «Varstvo okolja v širšem smislu je zelo pomembno za zdravje ljudi in tudi otrok. V Sevnici je vrsta onesnaževalcev; ko bodo savske elektrarne, bo okolje še manj primerno in bodo ogroženi zlasti otroci in starčki. Vse odgovorne bi pozvala, naj vložijo vse svoje strokovno znanje in ne dopustijo, da bi bili še bolj ogroženi.»

JANEZ ROBER iz Ribnice, električar v tozdu Inlesa v Dolenji vasi: «Včasih je bila naša ulica polna saj iz Inlesovega dimnika, zdaj je zrak bolj čist, a vdihavamo Inlesovo žaganje. Ko bo to odpravljeno, bo v Ribnici življenje bolj zdravo, zdaj pa ugotavljajo porast bolnih dihal. Tudi zajetje vode na Obrhu bi morali obnoviti, da bi pili zdravo vodo. Neurejeno okolje povzroča nove bolezni, ki jih ne more premagati nobeno cepljenje, ampak le skrb za zdravo okolje.»

POSVETOVANJE — Krkino strokovno posvetovanje jugoslovanskih zdravnikov o ishemični bolezni srca pomeni na tem področju zdravjenja korak naprej. Izključili so precej starih zdravil in predpisali nove, med katerimi so preparati Krke na prvem mestu. Po novem bo manj operacij pa več zdravljenja. (Foto: J. Pavlin)

O boleznih srca

Dvesto zdravnikov na Krkinem posvetovanju

OTOČEC — Krka, tovarna zdravil, občasno organizira strokovna posvetovanja, s katerimi želi seznanjati širši krog strokovnjakov raznih znanj s sedanjimi tokovi na področju medicinskih, farmacevtskih in drugih znanosti. Prav takšno je bilo tudi posvetovanje o ishemični bolezni srca, ki ga je Krka pripravila pod pokroviteljstvom Združenja kardiologov Jugoslavije. Dvodnevnega posvetovanja v Garni hotelu se je konec minulega tedna udeležilo več kot 200 zdravnikov internistov, kardiologov iz zdravstvenih ustanov iz vse Jugoslavije, predavali pa so jim znani strokovnjaki specialisti s kardiološkega področja, med katerimi so bili tudi prof. dr. Hjalmarsson in druga znana imena.

Namen posvetovanja je bil predvsem v poglobljanju znanja pri uporabi zdravil za zdravljenje ishemičnega obolenja srca, racionalizaciji diagnostičnih postopkov oziroma terapij. Po besedah Azre Tacić iz Krkinega marketinga v Beogradu ima ta čas Krka tri kardiološka zdravila, ki so na vrhulstevic zdravil. Nova zdravila omogočajo zdravljenje brez skalpela.

Udeleženci so si zadnji dan obiskala pogledali še «Krkco», bili so gostje zdravilišča Šmarjeških Toplic in kartuzije Pleterje.

J. P.

Glavna bo...

(Nadaljevanje s 1. strani)

tiki, pravijo, je vse, kar naredijo znotraj, zaman. Od 900 milijonov izvoznih spodbud so jih dobili 90, ostalo bo že pol manj vredno, ko bo prišlo v njihove roke. Odlok o vračanju cen je prizadel vse programe, saj so surovinari isti hip zvišali cene. Prizadel jih bo tudi interventni zakon o osebnih dohodkih.

Tudi v IMV, ki kot celota spet posluje brez rdečih števil, dokaj blizu pa je besedah njenih predstavnikov tu-

• Tudi sindikat misli, da je administrativno poseganje v združeno delo, pri katerem ni selektivnosti, slabo, je dejal Miha Ravnik v razgovoru v Novolesu in v IMV, pa tudi s člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta in občinskim vodstvom, a izzvala jih je naše obnašanje. Poudaril je, da morajo poudariti največ poudarka proizvodnji, storilnosti in izvozu, kakovostnim dejavnikom gospodarjenja in storiti vse, da intervencijski zakoni ne bodo imeli škodljivih vplivov. V delovnih organizacijah bi se morali bolj kot v preračunavanje, koliko in kako naj bi kdo vrnili, usmeriti v doseganje večjega dohodka. Menil je tudi, da bi morali odgovorne pripravljati takšno zakonodajo in zakone pred sprejetjem preverjati, kaj bodo prinesli, seveda v boljših ozidih, ne pa da se začne razprava in iskanje lukenj, ko jih je treba izjaviti. Pri tem je še posebej poudaril nujnost vključevanja sindikata v pripravo posameznih zakonov, česar prav v zadnjem času ni bilo. Če ne bomo uspeli s to vključitvijo v sistem, bomo za čelni odgovodariti tudi na socialnem področju, kjer je sindikat kar uspešen, je menil Ravnik.

di dolgoročno programska rešitev in urejanje organizacijskih in kadrovskih problemov, so dosti kritično ocenjevali interventno poseganje države, ki lahko bistveno ogrozi tudi njihove plane.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

VEČ ODPADNIH SUROVIN

NOVO MESTO — Dinosova poslovalnica je v zadnjem času močno povečala odkup odpadnega materiala. Tamkajšnji zaposleni menijo, da se tako pozna večja skrb za čisto okolje. Odpadke ponujajo namreč vse bolj tudi posamezniki, medtem ko so jih predjavnega leta prodajale predvsem delovne organizacije.

Živinoreja tone v izgubah

Na jubilejnih 15. občnem zboru Zadružne zveze Slovenije se je največ besed vrtelo okrog vse slabšega položaja živinoreje — Odlikovanja zadržnikom

LJUBLJANA — Položaj kmetijstva, še posebej pa živinoreje, pridelave mleka in mesa, se strahovito poslabšuje. To dokazujejo tudi podatki o zmanjšani plemenski čredi, manjšem prirastu ter zmanjševanju pogodbenih tržnih količin. Ogroženo je uresničevanje družbenega načrta Slovenije, pospešen je prehod čistih v mešane kmetije, zastala sta investicijska dejavnost in proces koncentracije, manjši so tudi učinki strokovnega dela. Nekateri kmetje so začeli izstopati iz pokojniškega zavarovanja oziroma združnega članstva.

Te dramatične besede je izrekel v četrtletnem jubilejnim 15. občnem zboru Zadružne zveze Slovenije

• Janez Bohorič, podpredsednik slovenskega izvršnega sveta, je na občnem zboru dejal, da so uspehi v pridelovanju hrane vredni toliko več, ker so doseženi v kriznih razmerah. Predvsem pa potrjujejo pravilnost usmeritve. Zadržnikom je seznanil tudi s staljši izvršnega sveta, ki je s posebnim pismom opozoril zvezni izvršni svet, naj nemudoma ukrene, da se bo izboljšal položaj kmetijstva, zlasti živinoreje, opozoril pa je tudi na naloge v Sloveniji odgovornih za kmetijstvo. Na koncu je podelil državna odlikovanja najzaslužnejšim zadržnikom in zadržniškim organizatorjem, med njimi sta bila z našega območja tudi Ivan Kozole in Alojz Račić iz krške občine.

njen predsednik Leo Freljih, potrdili pa so jih v svojih razpravah mnogi kmetje, ki v »sveti jeziki« čisto niso izbirali besed. Vsi pa so priznavali, da je od 2. konference ZKS leta 1972 in od ponovne ustanovitve Zadružne zveze Slovenije slovensko zadržništvo na dobri poti, sad tega pa je tudi lanska, še za 5,2 odst. povčena kmetijska proizvodnja (načrtovana je bila 3,5-odstotna rast). V članske

imenike je vpisanih nad 82.000 združenih kmetov, v Sloveniji pa je ta čas že 35.000 usmerjenih kmetij, ki dajejo dve tretjini tržne pridelave in priraje. Res pa je tudi, da se je po vrhunju, ki je bil dosežen 1983. leta, začel ekonomski položaj kmetijstva slabšati in se je poslabšal zlasti

PREMALO MAZIV

NOVO MESTO — Tudi v novomeškem Agro servisu ugotavljajo, da jim manjka nekaterih vrst strojnih maziv, predvsem gostejšega olja. To lahko ogrozi normalen potek spomladanskih del v kmetijstvu, saj lahko obstanejo stroji. Doslej do lahko ogrozi normalen potek spomladanskih del v kmetijstvu, saj lahko obstanejo stroji. Doslej do tega ni prišlo, ker si servisierji pomagajo s starim oljem, več ali manj iztrošenim. Zavedajo se, da je tako njihovo delo manj kvalitetno, kar je ob enem slaba reklama za servisne usluge, vendar ne morejo delati drugače. Hipoidnega olja seveda nimajo niti v skladišču Petrola v Novem mestu. Tam pravijo, da so pred kratkim sicer dobili manjšo pošljiko, vendar so jo nemudoma razdelili med večje porabnike, kot so npr. Gorjanci in IMV. Dodajajo še, da je bilo pri njih olje na razpolago pozimi v večjih količinah, da pa so ga tudi večji porabniki jemali le v manjših posodah.

Tri manj namesto tri več

Dokazi o nazadovanju novomeškega kmetijstva

NOVO MESTO — Zdaj, ko so številke o lanskoletnem poslovanju kmetijstva novomeške občine na dlani in uradno ugotovljene, je potrjena tudi bojazn o nazadovanju namesto načrtovanega napredka. Pridelavi hrane se slabo piše.

Kmetijstvo novomeške občine je lani načrtovalo 3-odstotno rast, da bi vsaj deloma ujeli nazadovanje iz prejšnjega leta, a spet ni slo. Doseženo je bilo prav 3-odstotno nazadovanje. Pšenice je bilo za 26 odst. manj, kot so računali, pridelava krompirja je upadla za 11 odstotkov, reja pitalnih govov za 10 odst., le pridelava mleka je za 2 odstotka napredovala.

Pridelava hrane nazaduje ne le v zasebnem, ampak tudi v družbenem delu kmetijstva. Ni pa družbeno kmetijstvo ostalo brez vidnih rezultatov, ki kažejo na dobro voljo zaposlenih. Medtem ko so pridelali za 4 odst. manj pšenice in za 29 odst. manj mleka, je bila priraja pitane živine za 2 odst. večja, najboljši uspeh pa je bil dosežen v sadjarstvu, kjer je bilo enkrat več pridelka na obnovljenih sadovnjakih in pri pridelavi oljne ogrščice, kjer je ugotovljena 16-odstotna rast.

S sredstvi sklada za intervencije v kmetijstvu, ki je dal lani 307 milijonov dinarjev (184 odst. več kot leto poprej), so uresničili pospeševalne akcije v vseh panogah kmetijstva. Precejšen napre-

180 GOSPODINJSTEV BREZ NASLEDNIKOV

ŠENTJANŽ — V krajevni skupnosti Šentjanž je precej ostarelih vaščanov, žal pa tudi vse več takih, ki ostajajo sami na bolj odročnih kmetijah. Od okrog 400 gospodinjstev v šentjanžski krajevni skupnosti jih je kar 180 brez naslednikov. Obetajo se nič kaj rožnati časi, ko bo še več zapuščenih kmetij in neobdelane zemlje.

STANOVANJSKA POSOJILA ZA KMETE

SEVNICA — Hranilno-kreditna služba Temeljne organizacije kooperantov sevniškega M-Kmetijskega kombinata bo letos dodelila 16,25 milijona dinarjev posojil združenim kmetom za stanovanjsko izgradnjo. Pogoji so zelo ugodni, in sicer bodo imeli prednost čisti kmetje, posojila pa bodo dajali na 5 let po 5-odstotni obrestni meri. Vloge bodo sprejemali do 10. maja.

TRAVA NA ASFALTU

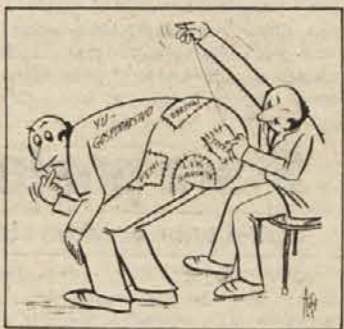
RIBNICA — V ribniški občini se z uspehi v kmetijstvu ne morejo posebno pohvaliti. Pa vendar jim v raste trava celo na asfaltu! Delegat z območja Sajeve je na zadnji seji zborna krajevni skupnosti poročal, kaj vse so uničili ali pokvarili med gradnjo podzemnega kanala pri njihovi vasi, po končanem delu pa tega »niso spravili v prvotno stanje«. Pri tem je poudaril, da so težki tovornjaki tako poškodovali asfalt na cesti, da je razpokal in zdaj iz njega raste trava.

zadnje mesece zaradi znane cenovne politike zveznega izvršnega sveta.

To se je pokazalo predvsem v zelo zmanjšanim investiranju v kmetijstvo. Leta 1983 so znašale kmetijske naložbe 12 odst. vseh slovenskih investicij, lani pa samo še 3. Kaj lahko naredimo s 15 milijardami v vsej Sloveniji ob tako dragi investicijski opremi, se je za gospodarno vprašal Gusti Grof, predsednik ABC Pomurke, in navedel izračun, po katerem bi moral dati kmet kar 71 odst. iztržka od mleka samo za odplačilo najetega 50-odstotnega posojila za hlev. Takega računa kmetijstvo ne prenese in razumljivi so bili pozivi razpravljalcev, da je čimprej potrebno ukrepati in tudi kaj.

Tako je Stanko Cerjak iz Brežice dejal, da interventni skladi v kmetijstvu niso čarobna palica, ki bi odpravila vse težave. Predlagal je tako cenovno politiko, da bi kmetijske cene pokrivala vsaj tekoče stroške pridelave, investicije pa bi spodbujali z interventnimi sredstvi.

M. LEGAN

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Varstvo vinograda do cvetenja trte

Nadaljujemo ponatis članka inž. Jurija Mamiloviča iz revije Moj mali svet (št. 2/87) o varstvu vinograda.

Pregled vinograda

»V času, ko se mladi listi na tri šele oblikujejo, je nujno, da se večkrat sprehodimo v vinogradu in pregledamo trte. Zvito, s težavo se odpirajoče liste je znak, da je nekaj narobe in da škodljivci — v tem času so to predvsem pršice — kljub uporabljenim ukrepom že delajo škodo. V takem primeru moramo takoj ukrepati, saj se škoda z vsakim dnevom povečuje. In sicer uporabimo animerit, tiodan ali pa folimat. V vinogradih, kjer je bil v preteklem letu močnejši napad ooid-ja, pepelovke, škropimo kmalu po odpiranju listja z žveplenim pripravkom, lahko uporabimo cossan.

Čas škropljenja zoper peronosporo

Tega časa ni mogoče predvideti in je odvisen od vremenskih razmer. Staro pravilo je bilo, da je pojav peronospore nemogoč, če listje ne meri vsaj 10 cm², če je temperatura manjša od 12° C in če ni padlo vsaj 10 mm padavin. Sicer pa dnevne napovedi protiperonosporne službe zasledimo v večini časopisov, pa tudi v radiu. V zgodnjem času se pri preprečevanju peronospore izogibamo bakrenih pripravkov. Baker zavira rast, mi pa v spomladanskem času želimo čim hitrejši razvoj listja trte in poganjkov. Bakreni pripravki so neprimerni predvsem v času cvetenja trte, ko sploh ni priporočljivo škropiti. Če so vremenske razmere take, da je škropljenje zares nujno, ga ne opravimo z bakrenimi sredstvi. Čim nižja je temperatura, bolj je opazen zaviralni učinek bakra, hkrati pa se prav po deževnem vremenu bojimo peronospore. Če je deževje dolgotrajno, sečas cvete-

nja trte podaljša, zato je nujno potreben poseg zoper peronosporo. V takih primerih torej pozabimo na bakrene pripravke in raje rabimo antracol, dithane M-45 ali pa folpet. Nekateri vinogradniki imajo boljše izkušnje z enim od omenjenih, drugi pa spet z drugimi sredstvi. Učinkovitost navedenih škropiv je zelo podobna, različne izkušnje so le posledica kakovosti škropljenja v minulih letih, torej so odvisne predvsem od časa škropljenja, od temeljitosti in od količine porabljenih škropiv. Ne smemo pozabiti, da moramo ne glede na količino vode, ki jo rabimo, trto zmeraj pokriti z določeno količino škropiva. To pomeni, da ne glede na to, ali rabimo 1000 litrov, 1500 litrov ali samo 500 litrov vode na hektar, trto lahko obvaruje pred peronosporo le 4 kg antracola, dithane M-45 ali pa folpeta.

Rdeči listni ožig

To je bolezen, ki ji ponavadi posvečamo premalo pozornosti. Pomembnosti rdečega listnega ožiga se zavemo šele, ko je bolezen povzročila škodo. Rdeči listni ožig je glivična bolezen, podobna peronospori, in kot že ime pove, povzroča rdečenje listov. Rdeče, okužene površine so na listju največkrat lepo omejene z listnimi žilami, tako da bolezen zlahka spoznamo. Težava pri rdečem listnem ožigu je, da tedaj, ko bolezen zaznamo, ne moremo prav nič storiti, ker je pač prepozno. Rdeči listni ožig je namreč bolezen, ki je sicer glivičnega izvora tako kot peronospora, vendar se za razliko od peronospore pojavlja zgodaj, saj za razvoj ne rabi toplote. Tako je prav značilno, kako se bolezen redno bovine na bolj mrzlih legah in pa ob bolj hladni pomladi. Vinogradniki, ki imajo s to boleznijo slabe izkušnje, morajo ukrepati že tedaj, ko poganjki dolgi 5 do 6 cm. Sredstva za zatiranje rdečega listnega ožiga so enaka sredstvom za zatiranje peronospore. Torej tudi rdeči listni ožig zatiramo z antracolum, dithanom M-45 ali folpetom.»

(Drugič dalje)

kmetijstvo

POHVALE KMEČKIM ŽENSKAM

BREŽICE — Za desetletno delo v aktivu kmečkimi žensk pri TOK Agraria so v soboto, 11. aprila, razdelili pohvale petnajstim članicam. Poučno srečanje z ogledom najnaprednejših kmetij v občini, z obiskom vrtnarje na Čatežu in skupnim kosilom v Čateških Toplicah je bilo uspešno po vsebini in odzivu. Prišlo je nad 400 žensk in pogovorile so se, da bo to odslej stalna oblika izmenjave izkušenj ter družabnih stikov. Agraria ima 1200 kooperantov, od katerih so po izjavi direktorja Jožeta Verstovška lani odkupili 5,6 milijona litrov mleka, 768 ton pšenice, 1200 ton sadja in jagodičevja, 860 govov in 1400 prašičev.

POLŽI BODO PRVI

NOVO MESTO — V Drogini odkupni postaji v Bršljini imajo vse pripravljeno za začetek odkupne sezone. Že ta meec jo bodo odprli nabiralci polže. Za kilogram slinarjev, ki običajno romajo v Italijo in Grčijo, jim bodo plačali 500 dinarjev. Zelišča, pravilno nabrana in posušena, bodo nabralci tudi letos lahko prodali na odkupni postaji v Bršljini in pri odkupovalnih na terenu.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO — Ponedeljкова tržnica je bila spet dobro založena. Kmetice so prodajale raznovrstne sadike za vrtničarje, imele so regrat in radič ter motivilec po 1800 do 2.000 din kilogram. Jajca so bila po 70 din, smetana v lončkih po 700 din in čebulček za sajenje po 1500 din. Na stalnih stojnicah so imeli mehko solato in kristalko po 1800 din kilogram, krompir po 100 din, jabolka po 350 do 450 din in drugo. Čedalje hujši naval je na obrtniških stojnicah, kjer z raznimi prijemni vajbijo kupce. Tudi teh ni bilo malo.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni sejem prašičev so rejci pripeljali 350 živali, starih do 3 mesece, in 54, starih več. Mlajših so prodali 149, kilogram njihove žive teže je stal 1.400 do 1.500 din. Starejših so prodali 23, kilogram žive teže je stal 800 do 900 din.

Kmetijski nasveti

S herbicidi le izjemoma

Naravi je lahko razsipati, saj vse razsuto pade v njeno krilo. Vendar ne razsiplje brezsmiselno in brez potrebe, pač pa zato, da se ohranja in da preživi. Ena sama rastlina travniškega plevela ščavja rodi 8.000 in več semen, ki ostanejo v zemlji kaliva kar eno desetletje. To navajamo, da bi vedeli, zakaj je spopad s plevlami tako dolgotrajen in zakaj je razrast neželenih rastlin tako težko preprečiti.

Predjšni teden je bil na tem mestu govor o gnojenju travnikov, ob tem pa posebej zabičano, da se nikakor ne sme pretiravati zenostranskim gnojenjem, zlasti ne z gnojevko in KAN-om. Dušik spodbuja rast zeli, posebej, če manjka fosforja. Na travniku zavladajo kobilnice, ščavje ipd., ki poslabšajo kakovost krme, če njihov delež preseže 3 odstotke.

Od željenih travniških zeli, kakršne so rman, trpotec, regrat, jajčevček ipd., je treba ločiti še za živali strupene, kot so čemaz, jesenski podlessek, čmerika, zlatica, preslica in še nekatere. Spodbuditi rast prvih in zavreti razmah drugih je mogoče že z uravnoteženim gnojenjem, nadalje z apnjenjem zakisane travnate ruše, pa tudi s pravilno košnjo in pašo. Zelo potrebno je po paši z branami razbijati kratine ter odstranjevati živalske in rastlinske ostanke, saj se na pragojenih mestih plevlari najraje razrastejo.

• Če redni oskrbovalni ukrepi ne zaležejo zadosti, je v skrajnem primeru potrebno poklicati na pomoč kemične pripravke, herbicide. Te lahko uporabimo samo na plevelnih gnezidih, če pa je zapleveljenost le prehuda, je treba škropiti po vsej površini. Proti ščavju, na primer, že dlje časa priporočajo asulox (močan curek pripravka v srce vsake posamične rastline ali pa škropljenje vse površine), na voljo pa so še deherbanti različnih vrst z natančnimi navodili za uporabo.

Lahko pa se tudi zgodi, da plevlavi povsem zavladajo. V tem skrajnem primeru strokovnjaki priporočajo uporabo totalnih herbicidov, to je takih, ki zatro vse rastlinje. Tedaj je treba po škropljenju (z roundopom ali cidokorjem) počakati tri tedne, travnik preorati in na novo obsejati s travami.

Inž. M. L.

Velike farme zastrupljajo vodo

Uničile so Rinžo, zdaj pa ogrožajo pitno vodo — Draga čistilna naprava pri svinjski farmi v Klinji vasi pri Kočevju nikoli ni učinkovito delovala

KOČEVJE — Po naročilu republiške inšpekcije so lani občinski sanitarni, veterinarski in vodnogospodarski inšpektorji jemali vzorce vode in odplak na vseh družbenih kmetijskih farmah. Rezultati analiz so, kot smo zvedeli neuradno, zaskrbljujoči, in to ne le za kočevsko občino, ampak za vso Slovenijo.

Inšpektorji, ki so ugotavljali postopke z odpadnimi vodami na farmah, so ugotovili, da je bilo ustanavljanje velikih farm napaka. Veliko število živali na majhni površini ob pomankljivi kanalizaciji in čiščenju odplak pomeni močno onesnaženje podzemnih in tekočih voda.

V prašičji farmi v Klinji vasi pri Kočevju je 25.000 prašičev. Ob otvornitvi farme so strokovnjaki zagotavljali, da bo čistilna naprava farme prašičev očistila odpadno vodo 99,6-

• Veterinarska inšpekcija je ugotovila, da je kočevska klavnica ena redkih v Sloveniji, ki prestraža kri za klanjen živali in jo oddaja Kotelesu v Ljubljano v nadaljnjo predelavo. Sicer pa kri iz klavnice vse prerađa roma v vodotoke in jih onesnažuje.

odstotno in da ob odpadna voda po čiščenju primerna za ponovno izkoriščanje. Resnica pa je, da ta druga

KRUH IZ TUJE PŠENICE?

Govori in sliši ter piše se, da je Jugoslavija edina evropska država, ki pšenico uvaža. Uvoz hrane je tako in tako svojevrsten jugoslovanski fenomen. O tem, kaj in koliko naj bi uvažali, so odločali drugi — kmetijevci ni o tem nikoli nihče nič vprašal. Letos se je na zahtevo naše republike zadeva obrnila nekoliko drugače. Predlog zveznega sekretariata za zunanjo trgovino so predebatirali tudi v zveznem komiteju za kmetijstvo in ga ocenili za povsem nesprejemljivega. Od zveznega izvršnega sveta so zahtevali, naj ga ustrezno popravi oz. poskrbi, da gabo popravil tisti, ki gaje sestavlja. Menili so tudi, da gre pri tej zahtevi tudi za špekulacije, ki sicer lahko prinesejo kratkoročne gospodarske koristi, dolgoročne pa so hudo škodljive. (Iz Gospodarskega vestnika)

čistilna naprava ni nikoli učinkovito delovala. Odpadna voda iz farme je speljana v izvir, iz katerega je včasih dobivala pitno vodo Klinja vas in okolica. Od tu pa svinjska gnojnica teče pod zemljo do Podturna in tako ogroža že celo turistično razvite Dolenjske Toplice.

Podzemne vode in izvire pa onesnažujejo tudi odplake farm, na katerih rede govedo. Že dosedanji pregledi v kočevski občini so pokazali, da so največji onesnaževalci voda kmetijski objekti na območju Kmetijske uprave Livold pri Kočevju. Seveda tudi drugi hlevi bolj ali manj onesnažujejo podzemne in tekoče vode v občini. Prav gnojnica in silažni sokovi s kmetijskih farm v okolici Kočevja so bili glavni vzroki za pogine rib v Rinži po letu 1960. Posledice onesnaževanja Rinže so še danes tako hude, da je kopanje v Ri-

nži v glavnem prepovedano, razen tega pa Rinža ni več kaj posebno zanimiva niti za ribiče.

J. PRIMC

KAPITALNEGA BIKA NI BILO

VELIKA LOKA — Prejšnji četrtek dopoldne se je v Veliki loki pri odkupni postaji KZ Trebnje zbralo okrog 20 kmetov, kibicev, ki so hoteli videti enega največjih bikov, ki so ga v zadnjih dveh desetletjih oddali kmetje s tega konca trebnjski zadruzi. Kmet Jože Pekolj z Griča, lastnik več kot tona težkega bika, ki ga je zredil s pomočjo sestre Milke, s katero kmetujeta na lepem posestvu, pa se je tako kot še številni drugi kmetje premislil, da bi prodal živino, kajti po radiu so kmetje razumeli, da se bo meso podražilo, in ne bi bili radi na preveliki izgubi. Tudi KZ Trebnje je razumela Pekoljevo potezo, le kibici so nejevoljno godrnjali.

Kmete molzejo, mar ne?

METLIKA — Kmetijski strokovnjaki pa tudi sami kmetje so že pred časom ugotovili, da ob sedanjem zemljiškem maksimumu 10 ha kmetijska proizvodnja ne more biti rentabilna. To velja prav tako za proizvodnjo mleka. Sedaj znaša odkupna cena mleka pri kmetih od 95 do 115 din za liter, in to z regresom vred. Ta proizvodnja pa bi bila rentabilna le, če bi mleko odkupovali po 150 do 155 din liter in če bi krava dala 4.000 do 4.500 litrov mleka na število molzdnih dni, kmet pa bi povrh vsega moral imeti okoli 25 takih krav, za kar bi poleg reje pitalcev in prašičev potreboval najmanj 25 ha zemlje.

V kakšnem podrejenem položaju je zdaj kmet, govori tudi dejstvo, da družbene farme dobijo za liter mleka več kot še enkrat več kakor kmet, od 230 do 260 din, in kljub temu niso rentabilne. Stojišče za kravo molznico v družbeni farmi stane danes okoli 4 milijone di-

narjev, kmet pa bi ga moral narediti za desetkrat nižjo ceno.

Lani so v metliški občini prodali okoli 2 milijona litrov mleka, plan za letos pa je še za 100.000 litrov večji, vendar, kot stvari stoji sedaj, ko se proizvodnja mleka zmanjšuje za 5 odst. na mesec, tega plana pač ne bodo izpolnili. Manjši rejci mlečno proizvodnjo opuščajo; če bo šlo tako naprej, se boji kmetijci v občini, jo bodo začeli tudi večji. Na Hrastu na primer ni nobene krave več, na Suhorju se resneje ukvarja s proizvodnjo mleka le župnik.

Za tako stanje kmetje in kmetijci v veliki meri krivijo ljubljanske mlekarne, ki imajo v rokah škarje in platno, same opravljajo analize mleka, na podlagi katerih potem določajo tudi plačilo. Tudi iz Švedske uvožene šipe za upravnost stavbo ljubljanskih mlekarne gotovo nimajo nič ceno, ki jo kmet dobi za liter mleka.

A. B.

Skupno nad veliko nesnago

Dobro zastavljena očiščevalna akcija po vsej občini

NOVO MESTO — Široko zastavljena očiščevalna in olepševalna akcija obeta odpravo vrste drobnih nemarnosti...

Dinos bo odvažal koristne odpadke iz zbirnih mest po krajevnih skupnostih...

pomočjo komunalne skupnosti. K lepšemu in urejenemu okolju bodo vsekakor primogli posegi Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine...

Vodnogospodarsko podjetje je nedavno že očistilo vse brežine Krke od Luke do čistilne naprave...

Komunalna ima na skrbi vse kontejnerske odvoze, prišli pa bodo ponje, kamor jih bodo poklicali...

R. BAČER

VABILO

NOVO MESTO — V torek, 21. aprila, bo ob 18. uri v kongresni dvorani hotela Metropol predavanje prof. dr. Janeza Bogataja...

Ali pri tovarni ali drugje

Metliški Novolesov tozd Tovarna kopalniške opreme se mora širiti

METLIKA — Že vseh deset let, kar je v Rosalnicah pri Metliki Novolesova temeljna organizacija Tovarna kopalniške opreme, se njihova proizvodnja razvija in širi...

V njihovi neposredni sosedstvi ima svoje prostore sedanji obrat Slovenijacest—Tehnike.

V GLAVNEM NE BO TREBA VRAČATI METLIKA — V metliškem izvršnem svetu ocenjujejo, da interventni zakoni delovnim organizacijam v metliški občini pri izplačilu osebnih dohodkov ne bodo povzročili večjih težav...

Za prvi korak je čas do ponedeljka

Poziv usklajevalnega odbora za kabelsko televizijo

NOVO MESTO — Ta teden bodo vodstva družbenopolitičnih organizacij in krajevnih skupnosti na sestankih po vsej novomeški občini skušala ugotoviti, ali je med njihovimi občani kaj zanimanja in možnosti za graditev kabelskega televizijskega omrežja...

Pristanek na anketo pomeni za krajevno skupnost enkrat strošek 150 do 250 tisoč dinarjev, kolikor bo njen delež v skupnem znesku za izdelavo idejnega načrta...

»Epidemija« kabelske TV se najbrž tudi novomeška občina ne bo mogla upreti. Danes je v občini prijavljenih več televizijskih kot radijskih sprejemnikov...

V okoljih, kjer organizacije in organi nimajo poslušala za želje in potrebe svojih občanov, bodo morali pač občani sami najti pot do usklajevalnega odbora za kabelsko TV pri občinski SZDL...

MARJAN MOŠKON

Le navidezno nadpovprečno leto

Na pogled lepi rezultati novomeškega gospodarstva so na majavih nogah

NOVO MESTO — Ko so v novomeškem izvršnem svetu 7. aprila razpravljali o analizi lanskoletnega uresničevanja resolucije in gospodarskih rezultatov, so ugotavljali, da razčlenitev ugodnih števil odkriva celo vrsto slabosti.

Na prvi pogled bi lahko trdili, da je bilo gospodarsko leto 1986 nadpovprečno, saj je bila v industrijski proizvodnji dosežena 4,5 odstotna rast, kar je za poldrugi odstotek nad načrtovano...

Na ugodne rezultate je močno vplival izboljšani položaj tovarne IMV, ni pa bila uresničena resolucijska opredelitev, da bo IMV razrešil tudi svoj dolgoročni program.

Stara poslopja ponujajo Opuščenim šolskim stavbam nova namembnost

NOVO MESTO — Že pred dvema letoma so ljudje začeli opozarjati, da po vaseh naglo propadajo poslopja, ki so bila svoj čas šole, a v njih ni več pouka...

LETALSKI NAPAD NA ŠOLO — V četrtek zjutraj so neznan letala iznenada napadla šolo XII. SNOUB v Bršljino.

LETALSKI NAPAD NA ŠOLO — V četrtek zjutraj so neznan letala iznenada napadla šolo XII. SNOUB v Bršljino. Nastal je požar, učenci in učitelji so se v pičlih petih minutah spravili v ketno zaklonišče...

Imamo programe, ki bi jih radi uresničili, za to pa najprej potrebujemo prostor in smo pripravljeni pristati na razumne pogoje.

V prvem letošnjem četrtletju je metliški Novolesov tozd uspešno posloval, tako kar se tiče proizvodnje kot prodaje.

Anton Kočvar: »Za našo zadrugo še ne vejo vsi graditelji, zato število članov še narašča.«

Analiza, ki vsebuje še celo vrsto zanimivih podatkov, bo že na prvi prihodnji seji predstavljena delegatom občinske skupščine.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 2. do 8. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Dragica Gruden iz Brihovega — Ivana, Marija Kumej iz Praprce — Matjaža, Boža Picelj iz Kašče — Vilija, Marija Pavlin iz Rateča — Petro, Zdenka Radjenović iz Metlike — Majo, Mojca Konda s Trate — Bruna, Damjana Bahorič iz Dolenjcev — Katjo, Asta Lazar iz Krškega — Tjašo, Brigita Šavrič iz Trebnjega — Sebastjana, Terezija Gorenc iz Šentruperta — Mojco, Anica Zugelj iz Koda — Tjašo, Pavlina Kunič iz Črnomlja — Tino, Sonja Kovačič z Gorenjih Ponikev — Natalijo, Marija Zorko s Sela — Vesno, Martina Kastelec z Dolenjih Ponikev — Sama, Majda Kopljan iz Kloštra — Jožeta, Marija Klobučar iz Šentjošta — Andreja, Jožica Repše z Mosta — Darjo, Sonja Blažič iz Zalovič — Sandro, Jožeta Tršelič iz Malega Podloga — Francija, Anica Planinšek iz Trebnjega — Matjaža, Ljudmila Slak iz Koroške vasi — Petra, Jana Kikič z Roj — Dejana, Marija Praznik z Vrhovega — Luka, Darja Bečaj iz Starega trga — Dejana, Vida Simčič z Brega pri Sinjem vrhu — Danijela, Majda Miketič iz Črnomlja — Tamaro, Stanka Ponikvar iz Sajenic — Katarino, Alojzija Bašel iz Lutrskega sela — Bojano, Irena Zorko iz Brežic — Mitja, Mojca Božič iz Jenenika — Sabino, Sonja Gazvoda s Podgrada — Mateja, Milka Vinšek iz Šmarja — Marušo, Veronika Hudoklin s Sela — Maksa, Milena Šenica iz Črnomlja — Petro, Silva Vovko iz Leskova — Janjo, Mara Grgič iz Črnomlja — Danijela, Jožica Pekolj iz Vrbovca — Natašo in Brigita Pečjak iz Stavče vasi — deklino.

IZ NOVEGA MESTA: Nada Kerin, Nad mlini 42 — Klavdijo, Lidija Bratoš iz Ulice Milke Šobar 5 — Karmen, Vlasta Jakše iz Kastelečve 1 — Urško in Renata Anžlovar z Ragovske 10 a — Urško, Čestitam!

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 18. aprila, bodo odprte do 19. ure naslednje prodajalne živil: v Novem mestu: Dolenjkin Market na Ragovski; v Šentjerneju: Emona-Dolenjka Market; v Dolenjskih Toplicah: Mercator-prodajalna Rog; v Žužemberku: Mercator KZ Krka; v Straži: Emona-Dolenjka Market. Ostale prodajalne živil bodo odprte do 13. ure.

V zadrugi lažja gradnja

Že sto članov metliške enote SZ Šentrupert

METLIKA — Letos je začel v Beli krajini delovati sektor Stanovajske zadruge Šentrupert, in sicer z enotama v Črnomlju in Metliki. Metliška enota ima sedaj okoli 100 članov, število pa še narašča.

Anton Kočvar: »Za našo zadrugo še ne vejo vsi graditelji, zato število članov še narašča.«

PARKIRIŠČE — Meščani so se nekako sprizajzili s pobiranjem parkirnine na Glavnem trgu, zdaj so predmet pogovorov redarji. Naokoli brzijo v nekakšnih haljah, vsak je v drugačnih hlačah, da gre za uradne osebe, pričajo le kape.

VENTILČEK — S počasi, vendar zanesljivo prihajajočo pomladjo se je našem mestu spet razpasla za telo in duha zdrava ter krepčilna vožnja s kolešom.

DROGERIJA — Občan, ki ga je žena nagnala po gumijaste rokavice — pred nami so spomladanska generalna iščenja — v drogeriji ni mogel biti postrežen, ker v njej ni bilo v tej rubriki po lepoti že hvaljenega osebja.

Ena gospa je rekla, da ima pobiranje parkirnine lahko tudi ideološke posledice. Vse več je meščanov, ki puščajo svoje avtomobile v okrilju kapiteljske in frančiškanske cerkve.

PO PREDAVANJU NAM BO LAŽJE

NOVO MESTO — Društvo prijateljev mladine — Center pripravlja za torek, 21. aprila, ob 19. uri v dvorani Sindikalnega doma na Društvenem trgu 2 predavanja za starše o učenju, vzgoji in zdravju šolskih in predšolskih otrok.

MANJ DENARJA ZA INTERESNE SKUPNOSTI

METLIKA — Plane metliških interesnih skupnosti za letos je pred kratkim obravnavala tudi občinska izvršna sveta. Ugotovili so, da se bodo z uveljavitvijo zakona o celotnem prihodu spremenile osnove za plačevanje prispevkov, kar bo pri tistih interesnih skupnostih, pri katerih bo osnova za plačevanje prispevkov dohodek, povzročilo precej težav.

Sprehod po Metliki

MED ŽITOM IN PŠENICO pesniška zbirka Alenke Mežnarčič, je naprodaj tudi v knjigarni na Trgu svobode. Zanje je treba odšteti samo 500 din. Ena od trgov je sicer povedala, da knjiznice ne gredo najbolje v prodajo, vendar je dodala, da je krivda najverjetneje v tem, da ljudje za prodajo sploh ne vedo.

PRAV VSI METLIČANI NISO PRETIRANO navdušeni nad največjo vinarsko-turistično prireditvijo Vinska vigred. Nekaj posameznikov, predvsem na Mestnem trgu, motijo, da morajo tri večere zapored poslušati ansamble in ves drug krik in vik.

APRIL, MESEČ ČISTOČE — V Beli krajini naj bi prav ta mesec še bolj poskrbeli za čisto okolje, kar so nekateri vzeli bolj, drugi manj zares. Med slednjimi so tudi tisti, ki obiskujejo Črnomaljski stadion oz. hišico ob njem. Nekateri, ki jim je veliko do tega, da bi živeli v čistem okolju, vedo povedati, da je okolica hišice nastana s smetmi, če pa se že lotijo pospravljanja, odpadke zmečejo kar na dvorišče sosednje hiše. Pometanje pred svojimi pragom si nekateri očitno predstavljujejo nekoliko napačno.

DOBRODOŠLA KONKURENCA — Črnomaljski lastniki jeklenih korničkov tarnajo, da imajo v mestu le enega vulkanizirja, kar je za tukajšnje potrebe obetno premalo. A ne le to, zatrujujejo, da bi bila konkurenca dobrodošla tudi zato, da bi se sedanji vulkanizir prenehal obnašati kot monopolist in končno spoznal, da je on zaradi strank, in ne obratno.

SPOŠTARJEVO UKREPE — V Črnomaljski diskoteki je bila do nedavnega vstopnica s konsumacijo in plačilom garderobe 900 din. Ko pa je udaril intervencijski zakon o zniževanju cen, so se za ta korak odločili tudi v diskoteki. Tako velja sedaj vstopnica le 400 din, vendar brez konsumacije. Diskotekarji bodo dobili od vstopnic v blagajni sicer enako vsoto denarja kot prej, vendar ne gre zanemariti psihološkega učinka, ki zaradi nižje cene deluje na obiskovalce ob vstopu, pa tudi dobrega občutka diskotekarjev, da so — čeprav le navidezno — za več kot 50 odst. znižali ceno.

Drobne iz Kočevja

OTROCI BREZ IGRIŠČ — Otroško igrišče v Kidričevi ulici je uničeno. Sicer pa je tu predvideno parkirišče. Avtomobil parkirajo kar po zelenicah med stolpnicami. Tako se otroci nimajo kaj igrati. Je že tako, da jetreba v družini najprej poskrbeti za avto, saj je prav avtomobil tudi najdražji družinski član.

NA JUGU VSE CENEJE — Oni dan smo v Delu brali, da se je kruh v Makedoniji podražil in velja štuka belega kruha že kar 168 din! Pri nas pa stane 330 din. Spet neki Kosovar je kritiziral, kako so jabolka v Kočevju po 300 in 350 din kilogram, medtem ko so na Kosovu največ po 140 din. Slišimo in bomo, da jena jugu cenejša elektrika, voda, stanovanje itd. in da niti ni preveč hudo, če vsega tega in še česa drugega (na primer davkov, vožnje po avtocesti itd.) sploh ne plačaš. Hkrati pa je na jugu veliko pripomb, zakaj so v Sloveniji osebnih dohodkov višji kot pri njih.

Ribniški zobotrebci

ZADRUŽNIKI NA ČEŠKO — Zelo uspešni aktivni mladih zadrušnikov pri KZ Ribnica je tedni organiziral izlet za svoje člane. Obiskali so Češko. Ni se znan, če bodo kmetijske izkušnje Čehov presadili v ribniške razmere.

SPLOŠNO ČIŠČENJE — Po vsej ribniški občini te dni čistijo okolje, ker se vsi boje priznanja »Zanemarjeni Urbani«. V Ribnici so izvedli očiščevalni akciji tudi na Prijateljevem trgu in Trgu Veljka Vlahovića, na obeh pa je sodelovalo največ solarjev. Cestno podjetje je izvedlo akcijo čiščenja ob magistralni cesti. Pravijo, da so ob čiščenju okolice avtobusnih postajališč našli veliko vsega, le živih ljudi ne. To niti ni čudno, saj ljudje več toliko ne polegajo po jarkih, odkar so alkoholne pijače tako drage.

ČAKAJO POPLAVO — Nosilci mostov preko Bistrice v Ribnici so bogato »okrašeni« z vejami in razno nesnago, kar vse ovira pretok vode. Kaže, da vej ne bodo odstranili prej, dokler ne bodo doživeli spet pošteno poplave, ki je že nekaj let ni bilo.

Trebanjske iveri

PRESTRAŠENI — Ob izplačilu osebnih dohodkov v občinski upravi se delavci vprašujemo, ali smo res samo mi krivi za slabo gospodarjenje tako v občinskem, republiškem in državnem merilu ali naj bi odgovornost dejansko nosili tisti, ki so zanjo plačani, saj vedno poudarjajo, kakšna odgovornost jim je naložena glede na njihovo funkcijo. Ta misel se nam je porodila ob izplačilu osebnih dohodkov za marec, kajti osnove so se znižale samo delavcem, medtem ko so funkcionarji obdržali iste osnove OD, kot so veljale v februarju. Pisemce s tole vsebino je priromalo v naše roke od funkcionarjev prestrašenih delavcev občinske uprave, kot so se predstavili nezadovoljnježi.

ZAGNANOST — 6. aprila zvečer je nepridiprav izpred zelene hiše v Trebnjem zmaknil rabljeni, a še kar uporabni avto. Delo mu je bilo na moč olajšano, kajti v avtu je našel ključe in povrh še dokumente. Ko se je lastnik audija, nihče drug kot sekretar OK SZDL, po nekaj minutah vrnil iz pisarne, je zgrožen opazil, da avta ni nikjer. Ker je čas prvoaprilskih potegavščin že minil, je tovariš sekretar takoj ustrezno ukrepal, dodajmo še, da uspešno.

NEHUMANNA PTT — Naš bralec iz Mokronoga se ne čudi, zakaj toliko kritik na račun PTT Novo mesto, kajti na svoji koži je skusil, ko so pred tremi leti začeli napeljevati telefon, da je PTT bolj zato, da »kasira«, krajani pa lahko delajo in plačujejo. Zanima ga, kdaj bo nova centrala v Mokronogu, ki so jo objavili lani.

IZ NAŠIH OBČIN

Kolikšni so bili prejemki

Januarja najvišji OD direktorja 424.000 din, najnižji pa 124.000 din

ČRNOMELJ — Glede na govornice, ki so se v zadnjem času razširile po Črnomaljski občini o visokih osebnih dohodkih direktorjev, predvsem pa funkcionarjev, objavljamo višino prejemkov le-teh v mesecu januarju letos, vendar v podatke ni zajeto tudi minulo leto.

Direktor Belta je prejel v januarju 305.000 din osebnega dohodka, Iskre 347.000 din, Rudnika Kanižarica 424.000 din, Kovinarja 281.000 din, tozda IMV 372.000 din, tozda Beti 253.000 din, tozda Novotek v Vinici 269.000 din, tozda Gorenje 309.000 din, Kmetijske zadruge 311.000 din, Belsada 341.000 din, GG-tozda Gozdarstvo 265.000 din, GG-tok Gozdarstvo 342.000 din, GG-tozda Gozdarstvo Črmošnjice 254.000 din, Goka 223.000 din, tozda Cestnega podjetja 281.000 din, Planine 193.000 din, Brivsko-frizerskega podjetja 190.000 din, Obrtne zadruge 210.000 din, Valčnega mlina 124.000 din, Integralovega tozda promet 230.000 din, Golturistovega tozda Gostinstvo 206.000 din, Emone Dolenje 248.000 din, Knjigovodskega centra 221.000 din, Uniorjevega obrata v Starem trgu 286.000 din, obrata Novosti 220.000 din, obrata Tonose v Adlešičih 195.000 din, obrata Kometa v Starem trgu 175.000 din, Ljubljanske banke 370.000 din, SDK 288.000 din, enote Temeljnega sodišča 295.000 din, Lekarne 299.000 din, Veterinarske postaje 293.000 din.

V družbenih dejavnostih pa so bili prejemki vodij oz. direktorjev naslednji: v OS Črnemelj 302.000 din, Semiču 298.000 din, Vinici 285.000 din, Dragatušu 281.000 din, Starem trgu 315.000, v OS Milke Kobaričev 275.000 din, v glasbeni šoli 251.000 din, v srednji šoli Edvarda Kardelja 243.000 din, v Zavodu za izobraževanje in kulturo 245.000 din, v Zdravstvenem domu 321.000 din, v otroškem vrtcu Črnemelj 269.000 din, v Dijaškem domu 303.000 din, v skupnosti osnovnih šol 246.000 din. Tajniki sisov so prejeli 223.000 din, predsednik občinske skupščine 317.000 din, predsednik izvršnega sveta 312.000 din, načelnik oddelka skupščine občine 274.000 din, sodnik za prekrške 278.000 din, načelnik občinskega štaba TO 322.000 din ter profesionalni funkcionar na OK SZDL 312.000 din, OK ZKS 317.000 din, OS ZSS 312.000 din in OK ZSMS 251.000 din.

11. TEKMOVANJE KOVINARJEV

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini so že v polnem teku priprave na 11. občinsko proizvodno delovno tekmovanje kovinarjev, ki prav v Črnomlju slovi po tako dobri organizaciji in številni udeležbi tekmovalec kot le malokje drugje. Na tekmovanju, ki bo 9. maja, se bodo delavci pomerili v 13 poklicih, stroje pa jim bodo gostoljubno odstopili v Beltu, Iskri, Kovinarju, Gorenju in Integralu tozda Delavnice.

VEČ VODE

RIBNICA — Od Zlebiča do Ortneka in srep do Podpoljan polagajo delavci NAGP Grosuplje s kooperanti 4 km dolg vodovod, ki bo pri Brežah priključen na glavni vodovod Sodražica-Ribnica. Ta investicija je nujna, ker ima sedanji vodovod za Ortnek in Podpoljane premajhno zmogljivost. Vodovod bo dograjen sredi leta. M. G.-č

Gospodarstvo skoraj nima besede

Občinski komite ZK Trebnje o rezultatih gospodarjenja — Kako prebiti uravnilovko, da bi pridobili strokovnjake — Preveč administriranja ZIS

TREBNJE — Lanski rezultati gospodarjenja so sorazmerno ugodni. Najbolj kritičen je položaj v Trimu in Novolesu, že dlje časa pa so težave v kmetijskem gospodarstvu Slovenska vas in v tozdu Gradbeništvo Gradbeneva komunalnega podjetja Trebnje.

Ko je predsednik občinskega izvršnega sveta Maks Kurent na seji občinskega komiteja ZK Trebnje komentiral lansko gospodarjenje, je še dejal, da je akumulacija indeksno v redu, nominalno pa 1,66 milijarde dinarjev ne pomeni kaj dosti. Zadolženost je vse večja, čedalje manj je obratnih sredstev, kar velja tako za kmetijstvo kot za velike izvoznike. Tam, kjer je dobra kadrovska sestava, znajo tudi splaviti iz težav. Vprašanje pa je, kako prebiti uravnilovko, da bi dobili nazaj v občini domače strokovnjake, ki jih drugje bolje plačajo.

V Dani so lani, če se primerjamo v panogi, dobro poslovali. Lani ni bilo tistega vmešavanja zvezne administracije, kakršnemu smo priča letos, je

Več izobraževanja!

Poleg sindikalne šole naj bi za delavce pripravili tudi predavanja

ČRNOMELJ — Te dni se v Črnomlju zaključuje politična šola, ki jo je pripravil občinski svet Zveze sindikatov. Med okrog 30 slušatelji je tudi medicinska sestra Cvetka Klobučar, sicer članica osnovne organizacije ZSS vzgojnovarstvene organizacije Oton Zupančič.

»Šola, ki je sicer redna vsakolotna oblika izobraževanja sindikalnih aktivistov, nam da veliko splošnega znanja, ki bi ga moral imeti vsak delavec. Zato bi moralo

Cvetka Klobučar

to šolo obiskovati več slušateljev, posebno iz večjih delovnih organizacij. Morda je za osip krivo tudi to, da smo začeli s predavanji šele spomladi, in ne že pozimi, saj mi je znano, da je bilo prijavih več ljudi. Pogrešamo tudi to, da ne dobimo dodatnega gradiva, kajti bojim se, da zapiski ne bodo dovolj za končni izpit,« pravi Klobučarjeva. Hkrati pohvali pogovore, ki jih imajo po vsakem predavanju s predavatelji: »Prav v teh razgovorih najdemo rešitev za marsikateri problem, ki mu v osnovnih organizacijah sami nismo kos.« Vendar v njihovi osnovni organizaciji, ki šteje le okrog 60 članov, nimajo večjih težav, če pa že pride do njih, jih rešujejo sprti.

Cvetka pa je prepričana, da je devetdnevna občinska politična šola Zveze sindikatov enkrat na leto premalo. »Za sindikalne aktiviste bi morali pripraviti še dodatne oblike izobraževanja, in to vse leto, ki pa bi bile seveda krajše.« M. B.-J.

IZ NAŠIH OBČIN

Kratkotrajni upi v boljše čase

Zdaj, ko so se razmere v Tonosi popravile, je prišel interventni zakon, ki je prinesel novo negotovost — Lani so delavke celo prekinile delo

ADLEŠIČI — V adlešičkem obratu ljubljanske Tonose so, tako vsaj kaže, končno le splavali iz težav, ki niso bile le njihove, ampak so se prenašale k njim iz tozda. Tako so lansko leto zaključili brez izgube, ki je bila še leto poprej precejšnja, na novo so opremili krojnino v Ljubljani, v Adlešičih pa so dobili tudi 20 novih strojev.

Stem so se povečale tudi možnosti za zaposlitev novih delavk v Adlešičih, vendar pa kljub temu, kot je povedala vodja obrata Slavica Šubašič, večjega zaposlovanja ne bo. Delno zato, ker je motena dobava materiala iz metliške Beti in mariborske MTT, delno pa tudi zato, ker delovne sile preprosto ni.

Pravo sliko dali zbori krajanov

Ta teden se začnejo širše razprave o samopriskpevku

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini so končali seje političnih aktivov o samopriskpevku za program javnih del. Ljudje so na političnih aktivih podprli ponoven razpis referenduma, ki naj bi bil 24. maja, saj so prepričani, da bodo njihovi krajlj lahko napredovali le na ta način. V krajevni skupnosti Tribečje so se celo odločili, da bodo razpisali krajevni samopriskpevek, če bo referendum za občinskega propadel.

Pravo sliko o tem, kakšno je vzdušje za nov samopriskpevek v občini, pa bo moč dobiti šele ta teden, ko se začnejo zbori krajanov in delavcev. Predvsem si bodo morali prizadevati, da dobijo bitko v Črnomlju in Semiču, kjer je največ volivcev. Da pa jim bo to uspelo, se bodo morali v nekaterih krajevskih skupnostih sprizniti s tem, da je občinska smernica, naj bi imeli v programu prednost vodovod, telefon, ceste in elektrika, ne pa športna igrišča in javna razsvetljava. Res je, da so tudi te pridobitve potrebne, vendar naj bi zanje našli drugi vir, denar iz samopriskpevka pa namenile za komunalno infrastrukturo. Prav to, da ponekod želijo graditi igrišča, ko pa drugje nimajo niti še vodovoda, že sedaj buri duhove po krajevnih skupnostih. Zlasti še, ker večje krajevne skupnosti samopriskpevom solidarnostno financirajo manjše, zato bi slednje morale biti bolj uvidneve.

belokranjskih konfektoriarjev po prejemkih med boljšimi, toda komaj so se opomogli, že jih je udaril intervencijski zakon. Ne vedo sicer, ali bodo morali vračati del osebnih dohodkov ali ne, če pa bi morali, že sedaj vedo, da bi se pojavile številne

V Tonosinem obratu v Adlešičih je še vedno osnovni program šivanje moške, ženske in otroške športne opreme, trenutno pa delajo za izvoz. Ker so vezani na roke, 100 zaposlenih dela nebi opravilo pravočasno, če ne bi delali tudi v nadurah.

težave, ki jim jih je prav z višimi prejemki uspelo odpraviti. M. B.-J.

NOVO DRUŠTVO

RIBNICA — Pred mesecem dni so v Ribnici ustanovili Društvo gojiteljev malih pasemskih živali za predsednika pa so izvolili Stanka Kljuna. Na ustanovnem zboru je bilo prisotnih 12 članov, do danes se je število članov povzpelo na 26, pričakujejo pa še nove. Med člani je največ takih, ki goje zajce (nemške lisce,

BRADAČ PREDSEDNIK

KOČEVJE — Novi predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Kočevje je Ivan Bradáč. Dolžnost je nastopil 2. aprila, izvoljen pa je bil na seji OS ZS 9. marca.

IZGUBLJENI DELEGATI

RIBNICA — Izgubljamo marsikaj, tudi izgub je vedno več, zdaj pa so se začeli izgubljati še delegati. Tudi na zadnji seji zbora združenega dela sta prišli občinski uslužbenki kar dvakrat klicat k telefonu nekoga delegata, ki je iz podjetja odšel na sejo, na seji pa ni bilo. Ivan Franceclj, ki je vodil sejo zbora, je ugotovil, da so tudi seje drugih občinskih zborov slabo obiskane, čeprav so delegati odšli »iz baze«. Očitno pa se po poti do seje nekje izgube. Zato bodo naslednje občinske skupščine obveščali bazo, se pravi organizacije združenega dela in krajevne skupnosti, kateri delegati so bili na posamezni seji navzoči. Tako bo »baza« lahko poskrbela za spremstvo tistih svojih delegatov, ki zaradi pomanjkljive orientacije zaidejo. P.-c

Stanko Kljun

kastor rekse, črne rekse, nemške srebce, belgijske orjake), piče (predvsem kanarčke in papige), golobe in kokoši. Nekateri imajo poleg pasemskih tudi nepasemske živali, prizadevanje društva pa gre v smeri, da bi imeli čimveč pasemskih. V ta namen bodo organizirali več poučnih predavanj za člane društva in ostale ljubitelje malih živali, pa tudi razstave.

Zmaga, ki je človekov poraz

Problemska konferenca o ekologiji, energiji in varčevanju v Kočevju

KOČEVJE — Za kočevsko gospodarstvo so še posebno zanimivi gozdovi, saj je les edina surovina, ki jo ta občina ima. Vprašanje pa je, kako dolgo jo bo še imela, saj raziskave kažejo, da gozdovi izmirajo. To so ugotovili tudi na nedavni problemski konferenci o ekologiji, energiji in varčevanju, ki jo je sklicala občinska konferenca SZDL.

Analiza je napravljena za vso Slovenijo po poskusnih ploskvah 4 x 4 km. Podatki so zaskrblijujoči, saj se da na njihovi osnovi sklepati, da bodo v 10 do 20 letih nekatere drevesne vrste (navadna jelka, gorski brest, jesen in javor) izginile iz kočevskih gozdov. Ogrožajo jih onesnaženi zrak, kisli dež, bolezni in celo jelenjad. Za uničevanje narave pa je seveda vedno glavni krivec človek. Veliko smo govorili in pisali, da je »človekova zmaga nad naravo njegov največji uspeh, največji napredek za človeštvo.« Žal pa se je že potrdilo dejstvo, da je ta zmaga dejansko človekov največji poraz.

● Analiza na poizkusnih ploskvah je pokazala, da je na Kočevskem ogroženih kar 47,5 odstotka gozdov, in sicer 71,5 odst. jelke in 18,7 odst. smreke, med listavci pa je najbolj ogrožena bukev.

Anton Prelesnik, ki je tudi podpredsednik komisije za varstvo okolja pri OK SZDL, pravi: »Številke, ki govore o ogroženosti naših gozdov, lahko obračamo tako

ali drugače, dejstva, da gozdovi izmirajo, pa ne moremo spreminiti.

Izumiranja sami gozdarji tudi ne moremo preprečiti. Lahko zmanjšamo poškodbe dreves pri sečnji in spravilu, ne moremo pa zmanjšati vplivov iz ozračja. Kot družba pa smo se dolžni boriti za zdravo okolje, se pravi tudi proti onesnaževanju zraka, saj bo le čisto okolje ohranilo naše gozdove zdrave. Spremeniti moramo odnos do gozda in celo do vsakega drevesa. Gozdarji vemo, kaj gozd zmore in česa ne. Družba se torej mora nečemu odpovedati, če hoče, da bo gozd deloval kot naravni sistem in ne le kot lesna njiva. J. PRIMC

- *****
- POČASTITEV OF
- *****
- KOČEVJE — Svečana akademija v počastitev ustanovitve OF pred 46 leti bo v Šeškovem domu v Kočevju 23. aprila ob 17. uri. V kulturnem programu bodo nastopili učenci osnovne šole Zboršča odposlanec iz Kočevja. Iste dan bo ob 10. uri dopoldne v prostorih krajevnne skupnosti Kočevje srečanje aktivistov OF. *****

OBRTNIKOM LOKALE

KOČEVJE — Predlagano je, naj bi za obrt namenili nekatere stanovanjske prostore v Kočevju. Tako naj bi dodelili za obrt stavbe na Trgu zbora odposlanec številka 8, 10, 12, 14, 16 in 18 ter pritličja stavb na Trgu zbora odposlanec 39 in 76. Ljubljanske ceste 1, 8 in 26. Izkušnje dosedanjih oddaj prostora pa kažejo, da prihaja do raznih nevednosti. Zato naj bi prakso dopolnili tako, da bi prostore oddajali le z javnim razpisom (natečajem), odtodite o oddaji naj bi sprejemala posebna komisija, občinski izvršni svet pa bi reševal le morebitne pritožbe. Seveda je potreben tudi poseben pravilnik o vsem tem. P. P.

DRAGI »OGLEDI«

TREBNJE — Šentrupeški gasilci so prejšnji četrtak uspešno pogasili požar na novi hiši Pavleta Zgonca iz Ravnika 10. Ko je bilo v glavnem najhujše mimo so prihrumela iz mesta 4 vozila Poklicne gasilske brigade iz Novega mesta, v vsakem pa je bil po en mož, se pravi hkrati gasilci in sofer. Ker so letos novomeški poklicni gasilci že šestkrat prišli v trebanjsko občino, a nič gasili, ker so požare prej pogasili domači gasilci, v Trebnjem razmišljajo, kako bi omejili število takih »ogledov« iz Novega mesta, ki občinsko požarno skupnost drago stanejo. Vsakdo gotovo že ne bo mogel klicati na pomoč poklicnih gasilcev!

Problem vseh, ne le KS Šentlovrenc

Imenovana komisija, ki bo celovito proučila financiranje KS

TREBNJE — Ko se je trebanjski občinski izvršni svet seznanil s problematiko krajevne skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali v prejšnji številki pod naslovom Jeza v dolini Šentlovrenški), je ugotovil, da to ni samo problematika KS Šentlovrenc, ampak vseh krajevnih skupnosti. Za cestno signalizacijo bi morali v prihodnje prednostno namenjati denar iz stopnje 0,20 pri občinski skupnosti Šentlovrenc (o kateri smo pisali

Elektronika prodira v tovornjake

Vzdrževalci in lastniki vozil IVECO so se izobraževali na Čatežu

ČATEŽ OB SAVI — V prostorih Petrovega motela so 10. aprila zaključili večdnevno strokovno izpopolnjevanje mehaniki in avtoelektričarji iz raznih krajev Jugoslavije. Seminar je organiziral izobraževalni center IVECO iz Ulma skupaj s Tamovo servisno službo in Agroservisom iz Brežic.

«Za nas je to najcenejše izobraževanje,» sta povedala mehanika Marjan Žibret in Rudi Žižek iz Agroservisov, «saj ni treba nikogar več pošiljati po svetu. Na seminarju smo imeli tokrat devet slušateljev. Inštruktorji se vedno zelo potrudio in pripeljejo s seboj celotno inštalacijo zavornega sistema za vozila in prikolice IVECO, ki jih je tudi pri nas že precej.»

Obratovodja Žibret je omenil, da so spoznali tudi nekatere novosti, kot je na primer antibloc sistem (ABC). Vozila, ki ima vgrajen ABC sistem, pri naglem zaviranju ne zanaša več, če je ena stran na ledu in druga na suhi cesti. Kolesa so elektronsko vodena, zato vsako drugače zavira. V serijski proizvodnji takih vozil še ni, na kupčevu željo pa jih že izdelujejo. V nekaterih zahodnih državah je tak zavorni sistem obvezen za vozila, ki prevažajo goriva, strupe in kemikalije nasploh.

Druga novost z letošnjega seminarja je sistem ASR proti drsenju pri peljevanju na poljedeli ali v primeru, če voznik zapelje v pesek ali v blato. To je po Žibretovih besedah nadgradnja ABC sistema. Elektronski selek-

Marjan Žižek in Rudi Žižek pred vozilom IVECO. Ta korporacija je po velikosti druga v Evropi in združuje proizvajalce vozil znamke Fiat, Om, Unic in Magirus.

tor lovi impulze v kolesu in na motorju ter regulira dodajanje plina. To je popolna elektronika. Proizvajalca te opreme sta Westinghouse in Wapco. Seminarji v Brežicah se ponavljajo vsako leto in slušateljem omogočajo specializacijo. Razen tega so vedno na tekočem z vsemi novostmi, da lahko brezhibno popravijo tudi najsoodbojnija vozila.

Inštruktor Siegfried Schmoerle iz Ulma je pohvalil slušatelje, obžaloval je le, da se mora sporazumevati preko prevajalca. Vendar se je kljub temu odlično ujel z njimi, saj so nekateri že stari znanci.

POTREBUJEJO ŠEST STANOVANJ

SEVNICA — Ta hip bi v sevniški občini nujno potrebovali vsaj šest kadrovskih stanovanj. Ker brez teh ne morejo pričakovati strokovnjakov, brez strokovnjakov pa tudi ne hitrejšega razvoja občine, bo sevniški občinski izvršni svet predlagal samoupravni stanovanjski skupnosti občine Sevnica, da namenijo za kadrovska stanovanja tudi nekaj denarja iz solidarnostnega sklada. Tudi solidarnost mora imeti določene meje, menijo na IS SO Sevnica.

Nekako takole, dokaj resignirano, je razpravljal na posvetu predsednikov OO ZSS o lanskem gospodarjenju v sevniški občini in interventnih zakonih Jože Dernač iz Jutrarnjke. Omenil je še, da ugotevajo novi ukrepi zvezne vlade o zamrzitvi cen otroške konfekcije pahntiti sicer v svoji branži ceno najuspešnejših organizacij v globoko izgubo.

Delavce moti, da nenehno govornimo o razbremenitvi gospodarstva, /se pa v resnici kaže, da gre za obraten proces. Seveda jih ob tem zanima, kaj je storil sindikat, da bi

Suša v Krškem

Franc Vene se že štiri leta bori za vodovod

KRŠKO — Včasih me pograbi, da bi naredil tako kot sosed, ki je svojo hišo prodal in se odselil. Saj drugega tudi ni mogel narediti. Štiri otroke je imel, živel je tako rekoč v mestu, v hiši pa ni imel tekoče vode,» pripoveduje Franc Vene s Sremske ceste v Krškem.

«Ko smo se odločili za selitev sem gor, podoba tega kraja ni bila prijetna. Na tem mestu je stala stara hiša, okoli pa je rastle akacija. Z ženo sva zgradila novo hišo, uredila vinograd, lep vrt. Oh, koliko žaljev je bilo potrebnih, da je tako,

Franc Vene

kakor je sedaj! Vesel sem bil tudi, ko so se začele pred štirimi leti akcije za gradnjo vodovoda. Mislim sem, da bomo potem imeli čisto vse, kar potrebujemo. Postal sem celo član gradbenega odbora. Pani bilo iz vsega skupaj čisto nič. Najprej so mislili zgraditi rezervoar višje v bregu, potem pa so dejali, da ne sme biti previsoko, sicer da bodo pokale cevi. Rekel sem jim: (To pa res ni problem! Kupil bom reducirni ventil in lahko napeljal vodo.) No, kasneje so zgradili vodni hranilnik malo nižje. Hotel sem plačati pristopni delež, pa mi je predsednik gradbenega odbora dejal, da od mene ne sme sprejeti denarja. Pa nisem samo jaz ostal na cedilu. Štiri hiše so na tem bregu, ki nimajo vode. Za vodo pa sem seboril vsa ta štiri leta. Še lani sem šel na Kostak, da bi mi dovolili priključitev na vodni hranilnik, iz katerega je tudi že napeljan odcep, pa sem spet dobi odklonilni odgovor. Devet pritožb sem že dal zaradi takega ravnanja. Pomoč pri napeljavi vode mi je obljubil celo bivši župan, pa spet ni bilo nič. Čevpa ležijo zadaj za hišo in čakajo, kdaj nam bodo omogočili, da pridemo do vode.»

J. S.

Izletnik ne izpolnjuje obljub

Delavci Izletnikove poslovne enote v Krškem so sklicali sestanek s svojim vodstvom in občinskimi funkcionarji — Dokončna rešitev v enem mesecu

KRŠKO — Tri četrtine vseh avtobusnih prevozov na območju občine Krško opravi Izletnik Celje oziroma njegova poslovna enota. Vendar v krški občini s prevozi niso zadovoljni. Dejstvo je, da je krški izvršni svet že večkrat poskušal rešiti ta vprašanja. Ker so se pojavljale tudi govorice, da namerava izvršni svet najti drugega prevoznika, so se delavci Izletnikove poslovne enote v Krškem zbrali na zboru delavcev in nanj poleg odgovornih iz Izletnika povabili še občinske funkcionarje.

Predstavniki krške poslovne enote je poudaril, da v poslovni enoti nimajo neposrednih samoupravnih pravic, da ne vedo, kako poslujejo, se posodabljanju voznega parka so zadnji v delovni organizaciji, nimajo lastne delavnice itd. Direktorica Izletnika Ana Jovanović je sicer navedla vse poslovne podatke, vendar je poslovne rezultate poslovne enote zavila v dokaj megleno formulacijo, češ da pomeni delež krške poslovne enote približno desetino vsega poslovanja. Dejala pa je, da je v krški občini nadporečno slabo cestno omrežje, temu primerni pa so tudi nadporečni stroški poslovanja. Direktor tozda Potniški promet Janko Cesar pa je navajal, da so plani in načrti izdelani, med drugim tudi za avtobusno postajo

(ta je že dalj časa jabolko spora), vendar pa je Izletnik pripravljen zgraditi samo poslopje, medtem ko denarja za drugo nima.

Očitno pa je, da je krška poslovna enota v Izletniku več kot zastopljena. Pri vsem tem ne gre samo za samoupravno organiziranost, ampak za obrabne stvari, ki pa so za delavce poslovne enote še kako pomembne. V zadnjih 24 letih Izletnik namreč ni kupil za svoje delavce v krški občini niti enega stanovanja, ni razpisal niti ene štipendije, denarja za sindikalno dejavnost imajo premalo itd. O tem, da

NEKLEPČNA SEJA SINDIKATA

SEVNICA — V ponedeljek, 13. aprila, so na seji občinskega sveta Zveze sindikatov zaman čakali še vsaj štiri člane sveta, da bi zagotovili sklepčnost organa. Zato so se odločili za ponovitev sklica 23. aprila

POSAVSKI DIJAKI NOČEJO V BEOGRAD

BREŽICE — Občinska konferenca Zveze mladine je dobila povabilo republiškega mladinskega vrha za sodelovanje tridesetih mladincev na sklepi prireditvi dneva mladosti 25. maja v Beogradu. Člani predsedstva so se povezali s srednjo šolo, vendar so dijaki na drugi konferenci šolske mladinske organizacije dokončno odklonili sodelovanje zaradi neumestnega scenarija. Ta se ne ujema z zahtevami slovenske mladine po posodobitvi največje manifestacije jugoslovske mladine. Delegati so sprejeli tak sklep v imenu 700 dijakov iz Posavja in posavskih občin.

J. S.

Preteklost se maščuje

Jelka Barlič o lanskem gospodarjenju: »Maščuje se nam dolgoletni mlačni odnos do znanja.«

BREŽICE — Občinsko gospodarstvo se je lani po mnenju predsednice izvršnega sveta Jelke Barličeve oddaljilo od realne ekonomije, saj resolucijske naloge niso bile uresničene. «Zal nam čas tudi zdaj ni naklonjen in tako je inflacija razvednotila šibko pripravljeno združenega dela za kvalitnejše odločitve,» je razglabljala naprej. «Toda to vseeno ne opravičuje stroškovnega zidanja cen. Pri planiranju od spodaj navzgor smo v občini večinoma izhajali iz tega, kakšen osebni dohodek bi radi in kaj potrebujemo, novostvarjeno vrednost pa smo delili tako, kot da vsako leto začnemo znova, namesto da bi stopali po stopnicah vedno više. Razen tega konec 1985. leta ni bilo dorečenih sistemskih podzakonskih predpisov, čeprav mora delovna organizacija na začetku leta vedeti, s čim bo razpolagala.

Če uradno inflacijo primerjam z rastjo celotnega prihodka, potem smo lani ostali na ravni 1985. Z amortizacijo smo nadomestili inflacijsko gibanje osnovnih sredstev, ne pa tudi tehnološkega zaostanka. Delež dohodka se je sicer povečal, a le zaradi prenosa inflacije. Pomnil se je tudi čisti dohodek, toda to kvalitativno zvišanje smo v celoti namenili osebni porabi in tako smo dosegli akumulacijo le z 89 odst.

Pridobivanje družbenega proizvoda spremljajo velike težave. Kmetijstvo, ki je v občini pomembna panoga, je bilo vsa leta pastorek in zdaj upada celo delež industrije. Prevladujeta lesna in kovinskopredelovalna industrija, ki zaradi pomanjkljive sistema ne dobita niti tistega, kar jima pripada. Skrb vzbujajo podatki, da je devet delovnih kolektivov od delitvi čistega dohodka napolnilo samo rezervni sklad, en tozda pa je ostal celo brez njega. To poudarjam zato, ker velja načelo, da je kriza najboljši ideolog, pripreja valček in razsodnik. Izvršni svet se je odločil za preverbo planskih dokumentov z delovnimi organizacijami na pragu rentabilnosti in za skupno oceno njihovega položaja, da se po potrebi reorganizirajo, spremeni program delno ali v celoti ter začno normalno gospodariti.

Z letošnjo resolucijo nismo sprejeli nič nemogočega, a se uresničevanje vseeno zatika. Toda imamo kolektive, ki so bili zadnja leta prisiljeni razmišljati o realni ekonomiji in večji prilagodljivosti. Ti imajo celo svoje razvojne oddelke in zanje je trg edini selektor vrednosti in poslovnih odločitev. Ne smemo se torej usmeriti na preživetje, ampak na razvoj na višji ravni. Razen tega ne smemo obiti sprememb v zakonu o združenem delu. Zamanjeje bi imelo usodne posledice. V občini ima kar dve tretjini delovnih kolektivov status tozda in omočiti jim moramo, da obenem s samoupravnim organiziranjem učvrstijo svoj ekonomski položaj. Za to smo odgovorni vsi, z izvršnim svetom vred.»

Zapisa J. T.

Kovinarski manjka 400 milijonov

Sanacijski program za Kovinarsko bo sprejet do konca tega meseca

KRŠKO — »Ni moč mimo ugotovitve, da je Vinku Trafeli in njegovemu moštvu uspelo dobiti zaupanje delovnega kolektiva, zaradi česar bo sanacija lažja, kakor bi bila sicer. Seveda pa je sedaj še vedno odprto vprašanje pokrivanje izgube, kar je ključni problem. Resda bi se v reševanje težav lahko bolj vključilo Združenje proizvajalcev strojne opreme, vendar je hkrati res, da je v njegovem sestavu več bolnikov. Sploh pa je vprašanje, če bi bila med sanatoriji Kovinarske Strojne iz Maribora in Riko iz Ribnice, če se Trafela ne bi tako osebno angažiral,» je dejal Janez Roškar, podpredsednik Medobčinske gospodarske zbornice za Posavje na nedavni seji njenega izvršnega odbora.

Vinko Trafela, predsednik ZKPO Kovinarske, je na seji povedal, da je bil sanacijski program že sprejet na zborih delavcev konec marca, potem ko ga je obravnavala tudi sanacijska komisija. Sanacijski program bo sprejet do konca meseca. Že od vsega začetka, to je od 24. septembra lani, ko je bil za Kovinarsko sprejet ukrep družbenega varstva, pa je znano, da je največji problem pokrivanje izgub. Sanatorjem je uspelo zbrati veliko večino denarja, vendar je sedaj za 400 milijonov dinarjev nepokrite izgube. Vendar bo s pomočjo sa-

Manjka hlodov, a tudi dobrih delavcev

«Prisilna uprava» na Žagi ni dala pravih učinkov

SEVNICA — Na zadnji seji sevniške občinske skupščine so delegati zbora združenega dela in zbora krajevskih skupnosti sklenili, naj izvršni svet pripravi do naslednje seje skupščine podrobno analizo razmer na sevniški Žagi in kako sanirati to temeljno organizacijo brežiškega Gozdnega gospodarstva. Povod za tak sklep je bila živahna razprava o poročilu začasnega kolektivnega poslovnega organa (ZKPO) o stanju na Žagi po leta. Razprava je tako odsklala razmere na Žagi, da se niti predsednica Breda Mijovič niti kdo drug ni mogel znebiti vtisa, da se je stanje celo poslabšalo. Glavni direktor GG Brežice Teodor Oršanič je dejal, da so bili v delovni organizaciji prepričani, da bodo celo skrajšali veljavnost ukrepa družbenega varstva, zdaj pa niso zadovoljni z njegovim izvajanjem.

Svojevrstni problem je, da je na Žagi od okrog 80 zaposlenih tudi po 15 do 25 delavcev na bolniški, precej pa je še pijančevanja in nediscipline. Nujna bi bila kadrovska okrepitev Žage. Zaradi slabih cen tisti hlodi, ki bi morali priti na sevniško Žago, končajo pri kmetih za drva ali pa na »svem trgu«.

ZKPO tozda je dolžan delati v skladu s splošnimi samoupravnimi akti, za te pa je družbeni pravobranilec ugotovil, da so slabi. Zato tudi ne morejo učinkovito speljati disciplinskih postopkov, kot bi radi. ZKPO meni, da eden ali dva strokovnjaka ne bosta rešila ničesar, če GG ne bo zagotovil svojemu tozdu dovolj hlodovine.

P. PERC

Kriza že zastavlja vprašanja

Tudi o vlogi sindikata — S posveta predsednikov OO ZSS sevniške občine

SEVNICA — Sindikat je že zdavnaj izgubil osnovno funkcijo. Preostala mu je še skrb za ozimnico in športno rekreacijo, medtem ko pri odločanju o samem gospodarjenju ne sodeluje. Gotovo je to posledica premajhne usposobljenosti vodstev osnovnih organizacij sindikata, a tudi verjetno premočnih strokovnih služb, ki jim sicer gre zaupati, a praksa kaže, da ne vedno in povsem slepo.

Nekako takole, dokaj resignirano, je razpravljajal na posvetu predsednikov OO ZSS o lanskem gospodarjenju v sevniški občini in interventnih zakonih Jože Dernač iz Jutrarnjke. Omenil je še, da ugotevajo novi ukrepi zvezne vlade o zamrzitvi cen otroške konfekcije pahntiti sicer v svoji branži ceno najuspešnejših organizacij v globoko izgubo.

Delavce moti, da nenehno govornimo o razbremenitvi gospodarstva, /se pa v resnici kaže, da gre za obraten proces. Seveda jih ob tem zanima, kaj je storil sindikat, da bi

kaj posavskemu gospodarstvu prinašajo.

ODPELJALI 6 KAMIONOV MATERIALA

SEVNICA — Sobotna akcija pobiranja kosovnega materiala v Sevnici je uspela, saj je Dinos, ki so mu pomagali delavci sevniške Komunale, z 21 odjemnih mest odpeljal pet kamionov sekundarnih surovin, za en kamion pa se je nabralo raznih odpadkov, predvsem iz lesa, od sank do smuči. Najbolje so se odzvali krajanji Dorožanjske in Florjanske ulice pa Glavnega trga, malo pa so zatajili v naselju heroja Maroha, kjer je gotovo ostalo še precej razne navlake.

Bo morala tudi kultura plačati krizni davek?

Ob odprtem pismu slovenskih kulturnih delavcev

Ko je že kazalo, da se bo tradicionalno nezavidljivi in komaj še vzdržni položaj slovenske kulture le začel izboljševati, za kar je zeleno luč prizgala lanski republiški partijski plenum o kulturi, so prišli tako imenovani intervencijski ukrepi zvezne vlade in vse to nevarno ogrozili. Če bo namreč tisto, kar ukrepi neizprosno zahtevajo, tudi izvedeno, se bo kultura znašla že tako na dnu, da bo vprašljiv celo boj za njeno preživetje. Kot je slišati, naj bi prenehalo celo postopno izenačevanje osebnih dohodkov zaposlenih v kulturi s prejemki v gospodarstvu, oziroma naj bi tudi kulturni delavci vrtili preveč izplačane osebnih dohodke.

Skratka, zahteve intervencijskih ukrepov so do kulture takšne, da kulturni delavci niso več mogli vzdržati pritiska in so se odločili o tej stvari spregovoriti javno. V odprtem pismu, ki ga je podpisal Sergij Pelhan, predsednik skupščine kulturne skupnosti Slovenije, naslovljeno pa je na predsedstvo slovenske skupščine, republiški izvršni svet in družbenopolitične organizacije, so med drugim izrazili začudenje nad tem, da je zakonodajalec kulturo vrstil med tiste družbene dejavnosti, katerim se lahko socialistična samoupravna družba v času krize najprej odpravi. Kulturni delavci s tem pismom sicer še ne sprožajo velikih zvonov, ne morejo pa prikriti dejstva, da je to že prvi klic v sili, klicanjen pomaganje. Ne nazadnje zato, ker »se bliža že polovica leta, pa še ne vemo, skolikšni mi sredstva razpolagamo«.

V odprtem pismu kulturni delavci podčrtujejo, da bi morala Slovenija vztrajati pri izvajanju sprejete resolucije in samoupravnih sporazumov. Če že mora tudi kultura plačati davek na krizo, naj bo to stvar družbenega dogovarja.

● Teško je prerokovati, kakšen učinek bo imelo to pismo, ali bodo glas, pristojnost in družbenopolitična moč naslovnikov dovolj prepričljivi v boju samouprave prisilo, ali pa bo tajavniklica pomaganje spet in samo glas vpijočega v puščavi. Toda ker so se v podobni stiski znašle tudi nekatere druge družbene dejavnosti in izrazil podobnen strah pred intervencijskimi ukrepi kot kultura, popolnega molka namesto odziva le ni pričakovati. Če smo prav razumeli izjave predsednika republiškega izvršnega sveta Dušana Šimogaja v nedavnem televizijskem intervjuju, Slovenija takšnih ukrepov ne bo izvajala iz »kake slepe poslušnosti«, marveč šele potem, ko bo ugotovila, da ni drugega izhoda, kot da tudi te dejavnosti plačajo krizni davek.

nja in samoupravnega sporazumevanja, ne pa prisile, saj pismo ugotavlja tudi tako grenko spoznanje: »Videti je, kot da v času, ko govorimo o nujnosti večanja samoupravnih procesov in ko naj bi z ustavnimi dopolnitvami in prostori se razširili, v vsakdanji pragmatični politiki potekajo prav nasprotni procesi.«

I. ZORAN

Revija zbližuje učence in pedagoge

V Brežicah bila že deveta revija učencev glasbenih šol iz Črnomlja, Krškega, Novega mesta, Trebnjega, Sevnice in Brežic

BREŽICE — Z organizacijo medobčinske revije glasbenih šol Dolenjske in Posavja je glasbena šola Brežice pričela praznovanje 40-letnice delovanja šole. Tradicionalno revijo, že deveto povrsti, so skupaj z Društvom glasbenih pedagogov Dolenjske pripravili v sredo, 8. aprila, v brežiškem prosvetnem domu. V skoraj dve uri trajajočem programu se je v 26 točkah vrstilo kar 34 nastopajočih učencev glasbenih šol iz Črnomlja, Krškega, Trebnjega, Sevnice, Novega mesta in Brežic.

Polno dvorano obiskovalcev in nastopajočih je v imenu društva najprej pozdravila predsednica društva in ravnateljica brežiške glasbene šole Branka Kaplan, zatem pa so se zvrstili nastopi. Zastopani so bili skoraj vsi instrumenti, ki jih poučujejo na šolah.

Čprav revija ni bila tekmovalnega značaja, ki bi na koncu glasbenike razvrstila od najboljšega do najslabšega, je vseeno pokazala, kaj zmorejo na posameznih šolah, saj so sem poslali najboljše, izbrane že na internih produkcijah. Če je glavni namen revije zbliževanje učencev in glasbenih pedagogov dolenjskih in

posavskih šol, pa je za nekatere učence in njihov nastop odskočna deska za republiško revijo in revijo

J. PAVLIN

DOMAČINI S KVARTETOM KITAR — Glasbena šola Brežice je imela kot gostiteljica največji delež v programu. V drugem delu se je predstavila tudi njihova skupina kitaristov, ki je prijetno popestrila 24 solističnih točk. Ester Jerič, Silvija Komočar, Matjaž Sušin in Matjaž Bračun so se poslušalcem predstavili s skladbo »Bourrée« J. S. Bacha. (Foto: J. Pavlin)

Pevski večer naraščaja

NOVO MESTO — Na medobčinski reviji otroških in mladinskih pevskih zborov, ki bo v torek, 21. aprila, v tukajšnjem Domu kulture, bodo iz novomeške občine nastopili: otroški zbor male glasbene šole iz Novega mesta pod vodstvom Cvetke Hribar, otroški zbor šentjernejske osnovne šole z zborovodjem Milanom Pavličem in otroški zbor KUD Mavrica grmske osnovne šole, ki ga vodi Slavko Rauch, ter mladinski zbor OŠ Katja Rupena pod vodstvom Marjance Dobovšek in mladinski zbor SŠTZU »Boris Kidrič« z zborovodjem Francem Možetom.

Te zbere so za sodelovanje na medobčinski reviji izbrali po koncu občinske pevske revije, ki je bila prejšnje sredo tudi v Domu kulture, udeležili pa so se je še: otroški zbor OŠ Katja Rupena z zborovodkinjo Marjanco Dobovšek, mladinski zbor OŠ Milka Šobar-Nataša (Šmihel) pod vodstvom Marije Kraus, mladinski zbor OŠ XII. SN-OUB (Bršljin), ki ga vodi Rada Rebernik, in mladinski zbor OŠ Martina Kotarja iz Šentjerneja z zborovodjem Milanom Pavličem. Vsak od devetih zborov je zapel tri pesmi, tako da so jih poslušalci, ki so napolnili dvorano, slišali 27.

Ta revija bo ostala v spominu po nekaterih značilnostih. Najbolj

ORGELSKI KONCERT

NOVO MESTO — V nedeljo, 19. aprila, bo ob 19.45 v cerkvi tukajšnjega frančiškanskega samostana orgelski koncert. Skladbe Martinija, Haendla, Giordanija, Purcela, Mozarta, Bacha, Schuberta, Dvořaka, Wagnerja in Verdija bo na orglah izvajal priznani mojster Hubert Bergant, kot solisti pa bodo nastopili sopranistka Zlata Ognjanovič, baritonist Marcel Ostashevski in basist Dragiša Ognjanovič.

I. Z.

Pesnik, dramatik, »kapitan« Drame

V Trebnjem počastili 100-letnico rojstva slavnega rojaka Pavla Golia — V osnovni šoli tudi proslava 20-letnice tekmovanja za bralno značko v trebanjski občini — Gosta značkarjev pesnik Tone Pavček in ilustrator Marjan Manček

TREBNJE — Minuli teden, 10. aprila, je minilo sto let, kar se je tu rodil pesnik, dramatik, »kapitan« ljubljanske Drame, akademik Pavel Golia. Trebanjci so se potrudili, da spomin na tega znanega rojaka ne bo zbledel. Po Goliu so imenovali trg, matično knjižnico in bralno značko, ki jo podeljujejo najmarljivejšim bralcem iz osnovnih šol. Ne nazadnje pa k rajane in obiskovalce opozarja na tega moža tudi spominska plošča, vzidana na Goliovi rojstni hiši.

Stoletnico Goliovega rojstva so v Trebnjem počastili z dvema prireditvama. Prva je bila v sredo, 8. aprila, v prostorih osnovne šole »Jože

● Obkrat, tako v osnovni šoli kot tudi v knjižnici, je o življenjski in umetniški poti Pavla Golia govoril France Režun, pomočnik ravnatelja trebanjske osemletke in osnovelec Goliove knjižnice, ki hrani na polkah že 26.000 knjig. Poudaril je zlasti pomen Goliovega opusa za mladino, saj so Goliove mladinske igre dandanes še vedno tako aktualne in zanimive kot tedaj, ko so jih prvič igrali.

bralno značko, ki je bila skupna za celotno dolenjsko regijo, od 10-letnice Goliove smrti pa osnovnošolci v tej občini tekmujejo za Goliovo bralno značko. Na tej slovesnosti so učencem, ki so knjigi in tekmovanju ostali zvesti vseh osem let, podelili posebna priznanja in knjige z Goliovo izbrano besedo, priznanja pa so dobili tudi mentorji, ki že več kot petnajst let usmerjajo to tekmovanje oziroma gibanje. Prireditve sta se udeležila tudi pesnik in urednik Tone Pavček, ki je bil tudi gost prvega srečanja značkarjev v trebanjski občini, ter ilustrator mladinskih knjig Marjan Manček, oba dolenjska rojaka.

V četrtek, 9. aprila, dan pred 100-letnico Goliovega rojstva, so prireditev pripravili tudi v matični Goliovi knjižnici. Na spominskem večeru, ki se ga je udeležilo več deset kulturnih delavcev in obiskovalcev knjižnice, sta Goliove pesmi brala Majda Klemenčič in Janez Pungartnik, recital pa je s kitaro in citrami spremljal Marjan Rudel. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi stalno Goliovo razstavo, tokrat obogateno z večjim številom izvornih Goliovih rokopisov, ki jih je za to priložnost posodila Študijska knjižnica Mirana Jarca iz Novega mesta. Žal pa si niso mogli ogledati tudi filmskega zapisa o Pavlu Goliu, ki naj bi ga bil komentiral pesnik Severin Šali iz Novega mesta. Pesnik Šali, ki je svojčas Goliu napisal prigodnico, se prireditve ni mogel udeležiti zaradi bolezni, zato tudi filma niso zavrtili.

I. Z.

Slak-Silvo«, kjer so proslavili tudi 20-letnico tekmovanja za bralno značko v trebanjski občini. Prvi dve leti so podeljevali Župančičevo

DEDIJEROV ARHIV V NUK

LJUBLJANA — Akademik prof. dr. Vladimir Dedijer je prejšnji teden odstopil svoj arhiv Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Arhiv obsega 250 zapečatenih zavotkov, dokumentov pa so najrazličnejše vsebine. Govorijo tudi o življenju in delu predsednika Tita, delu Ruselovega sodišča, o prelomnem letu 1914 itd. Narodna in univerzitetna knjižnica je z Dedijerom podpisala poseben dogovor o hranjenju tega gradiva.

»V slovenačkim gorama«

Prireditve v DKD E. Kardelja v Krškem ob 10-letnici

- Četrtek, 16. 4., ob 20. uri: am. film Ostrina Britve.
- Petek, 17. 4., ob 19.30: gostovanje MGL iz Ljubljane z muzikalom »V slovenačkim gorama«.
- Sobota, 18. 4., ob 17. uri: Pomladni glasbeno plesni večer z ansamblom BIG BEN iz Nove Gorice in plesno skupino Arruba iz Ljubljane.
- Nedelja, 18. 4., ob 18. uri: am. komedija Policijska patrulja.
- Ponedeljek, 20. 4., ob 16. uri: Ura pravljice z vzgojiteljico Majo Koretič in Filmski kotiček na radiu Brežice.
- Torek, 21. 4., ob 20. uri: am. film Zver v človeku.
- Sreda, 22. 4., ob 16. uri: Risanke; ob 18. uri: hongk. film Pin in Pong.
- Četrtek, 23. 4. ob 18. in 20. uri: am. film Komandos.

Likovni častilec Dolenjske

Slikar Marin Berovič, novomeški rojak, razstavlja svoje dolenjske paste — »pesniške prispodobne dolenjske pokrajine — V Krkinem razstavišču

NOVO MESTO — Čeprav je Marin Berovič poklicno zapisan naravoslovju, kemijski tehnologiji in je na tem področju kot raziskovalec in znanstvenik lani dosegel tudi doktorski naslov, je po notranjem klicu vseskozi, že od osnovnošolskih in še bolj od gimnazijskih let v Novem mestu, likovnik, slikar. Ker je nekako hotel povezati poklicno usmerjenost z dejavnostjo, ki mu jo veleva notranji klic, se je pred leti vpisal še na Akademiji likovnih umetnosti v Ljubljani in leta 1984 diplomiral na specialki za restavracijo in konservatorstvo. Ves čas je ob študiju

in delu marljivo slikal, se udeleževal slikarskih kolonij in ekstemporov ter svoja dela razstavljal. Od leta 1969, ko je prvič stopil v javnost, je sodeloval na 90 skupinskih razstavah v Sloveniji in drugih jugoslovanskih krajih, štirinajstkrat pa se je predstavil s samostojnimi razstavami. V njegovi zbirci je tudi deset nagrad in priznanj, ki jih je dobil za svoje likovno delo.

Z vsvo dosedanjjo likovno dejavnostjo si je Marin Berovič pridobil ime, ki ga s spoštovanjem izgovarjajo ne le v Društvu slovenskih likovnih umetnikov, kjer je že več let član, ampak tudi ljubitelji likovne umetnosti nasploh, pa tudi poznavalci in kritiki. Razumljivo je, da ga vabijo na razstavljanje in slikanje v mnoge kraje, tudi po svetu, vendar pa Berovič kot slikar ostaja z vsem srcem zvest Dolenjski. Postal in ostal je predvsem slikar te mehko-bone, poetično otožne in od zelene Krke vedno nekoliko rahlo vlačine in zamegljene dolenjske pokrajine. »V njegovih »žametnih« pasteh se pogosto srečujemo tudi z veduto, največkrat z nekakšno mistično in meditativno vizijo Novega mesta, »metropole« tega »zelenega raja na zemlji«, je zapisal umetnostni zgodovinar Franc Zalar.

Od 13. aprila razstavlja Berovič svoja dela v avli upravne stavbe Krke v Ločni. Kot že večkrat ob takih priložnostih so odprti program svojimi nastopom popestrili učenci glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta. Obiskovalcev tudi tokrat ni manjkalo, prav gotovo si bodo slike radi ogledali tudi drugi, saj razstava ponuja drugačen pogled na pokrajino, v kateri sami živijo. Kajti Berovič se v marsičem razlikuje od drugih naših »likovnih častilcev« Dolenjske, predvsem po tem, da ob pogledu na domačo krajino in veduto čutno uživa, vsak pogled na izbran motiv v njej mu pomeni novo pesniško prispodobo. Takoj pa je treba dodati, da pomeni narava Beroviču bolj izhodišče za odkrivanje tako imenovane duhovne pokrajine, k čemur sicer teži. Zamolkli, temni pastelni toni so čustnost in duhovnost le poudarjajo. Sicer pa nam slikar, kot pravi Zalar, prikazuje dolenjsko krajino v različnih letnih časih, vsakokrat v naročju drugega razpoloženja, ki bi bilo lahko podobno človeškemu.

I. Z.

VRSTA NAGRAD IZ LABODA — Marin Berovič je več kot polovico nagrad in priznanj prislужil za dela, ustvarjena na Labodovih slikarskih ekstemporih v letih 1981 — 1986. Posnetek je z lanskega zaključka Labodovega ekstempora, ko je Berovič (na levi) prejel prvo nagrado iz rok glavnega direktorja Laboda, Milana Bratoža. Takrat je Berovič izjavil, da na teh ekstemporih ne bo več sodeloval, češ da ima že kar slabo vest pred nagradami in naj še za druge kaj ostane.

kultura in izobraževanje

Nastop izbranih

NOVO MESTO — Občinske revije otroških in mladinskih pevskih zborov v dolenjski regiji so za nami in bo v torek, 21. aprila, v Novem mestu že medobčinska pevska prireditve. Na regijski reviji, ki bo v organizaciji Pevske zveze Dolenjske in Bele krajine, se bo predstavilo štirinajst zborov, osem otroških in šest mladinskih, izbranih na občinskih prireditvah. Od tega jih je pet iz novomeške, štirje iz črnomaljske, trije iz trebanjske in dva iz metliške občine.

Na reviji, ki se bo začela ob 18. uri v Domu kulture, bodo nastopili — iz Bele krajine: dva otroška zbor iz OŠ Črnomelj, otroški zbor OŠ Semič, otroški zbor OŠ Metlika, dekliški nonet OŠ Črnomelj in dekliški oktet OŠ Podzemelj; iz novomeške občine: otroški zbor male glasbene šole Marjana Kozine (ob spremljavi godalnega orkestra in Orffovega instrumentalnega), otroški zbor OŠ Šentjernej, otroški zbor KUD Mavrica OŠ 15. divizije Grm, mladinski zbor OŠ Katja Rupena in mešani mladinski zbor SŠTZU Boris Kidrič (vsi iz Novega mesta), iz trebanjske občine pa: otroški zbor OŠ Mirna, mlajši mladinski zbor OŠ Veliki Gaber in mlajši mladinski zbor glasbene šole Trebnje.

I. Z.

Zbor ubrano zapoje

Pevce Jutranjke vodi Ciril Udovč — 400 ur vaj

BOŠTANJ — Kdor poje, je bogat! To je bil moto slavnostnega sobotnega koncerta 33-članskega mešanega pevskega zbora Jutranjke v Boštanju, ki so ga popestrile še delavke ženskega pevskega zbora Jutranjkega tozda Orlica iz Brežic z zborovodjem Francem Baškovičem. Topel sprejem občinstva je skromnega pevovodjo sevnškega zbora, ki je tako zaokrožil 5. obletnico uspešnega delovanja, kar nekako prevzel. 39-letni elektrotehnik Ciril Udovč, ki vodi jubilate od septembra 1982, je prevzel to zahtevno delo od Jožeta Pfeiferja. Ta je bil že preobremenjen, saj je pevovodja okteta Boštanskih fantje in mešanega pevskega zbora Lisce v Sevnici.

dvakrat na teden po dve uri v Jutranjki sejni sobi, ker imajo tedaj naši pevci, pretežno s Kompolj, več časa. Ko pa se začne sezona kmečkih opravil, vadimo enkrat na teden. Zahvaliti se moram vodstvu Jutranjke za izjemno naklonjenost, saj dajejo delavkam celo plačan dopust za čas vaj. Ne smem pozabiti niti Marice Jonozovič, dobre organizatorice in predsednice našega zbora od vsega začetka,» pripoveduje Udovč, ki je pet let pri zboru Lisce (v tej tovarni je vodja priprave dela na AOP), dve leti pa je vodil oktet v ljubljanskem Julonu in prepeval v raznih manjših, komornih zasedbah.

»Lani smo na občinski pevski reviji dobili zelo dobro oceno, smo pa vedno pripravljene sprejeti tudi kritiko, če je dobronamerna. Sodelovali smo na vseh petih občinskih in treh posavskih revijah. Ker sem pravi samouk, če seveda izvem seminarje za pevovodje, ki jih pripravlja ZKOS, se veselim, ker bom lahko pridobil več pevске izobrazbe v dve-ali tri letni posavski pevski šoli, ki jo za jesen pripravlja posavska pevska zveza,« razmišlja Ciril Udovč.

P. PERC

Ciril Udovč

»V teh petih letih smo imeli okrog 400 ur vaj, našudirali pa smo 30 pesmi. Naš železni repertoar je slovenska ljudska pesem, poizkušamo pa se že v zahtevnejših delih, kot so renesančna dela in slovenske umetne pesmi. Čez zimo imamo vase

LOVKO V PETKOVI GALERII

RIBNICA — 10. aprila, so v Petkovi galeriji odprli razstavo del akademskega slikarja in kiparja Erika Lovkina bo na ogled še do 24. aprila. Na otvoritvi je umetnika predstavil in o njegovem delu govoril likovni kritik Aleksander Bassin. Na ogled so dela, ki jih je Lovko ustvaril na lanskem Ribniškem likovnem srečanju. Tokrat je Lovko prvič ustvarjal kipe in reliefne plastike iz žgane glini. Umetnik je obdelal predvsem antične motive, saj je iz mitologije prevzel like, ki predstavljajo pogum, zrelost, modrost, npr. Ikara, Dedala in Prometeja.

GVAJČEVA RETROSPEKTIVA

LJUBLJANA — V Narodni galeriji v Ljubljani je na ogled okoli 60 olj, akvarelov in risb slikarja Antona Gvajca (1865 — 1935). Razstava je izbor retrospektivnega pregleda ustvarjalnosti tega slikarja, ki ga je lansko jesen pripravila Umetnostna galerija v Mariboru.

Spet dnevi mladinske kulture

Prireditve se bodo vrstile skoraj ves maj

NOVO MESTO — Na tukajšnji Zvezi kulturnih organizacij so do včeraj zbirali prijave za sodelovanje na tradicionalnih dnevih mladinske kulture, manifestaciji, ki bo letos potekala od 4. do 31. maja, prireditve pa se bodo odvijale v Domu kulture, na šolah in krajevnih skupnostih, predvsem v podeželskih središčih. Na manifestaciji so povabili vse, ki lahko sodelujejo z glasbenimi in glasbeno-scenski programi, gledališkimi in lutkovnimi predstavami, plesnimi točkami, kratkimi filmi ali video programi, kakor tudi z literarnimi deli, medtem ko bodo srečanje likovnikov pripravili posebej. Prireditelji so se še posebej obrnili na šolska kulturna društva, meneč, da bi na dnevih mladinske kulture predstavili tudi najboljše dosežke tistih, ki v teh društvih delujejo kotskupina ali samostojno.

Pa ob vsem tem bodi inovator!

»V takem okolju so inovatorji dobri le takrat, ko nekomu teče voda v grlo«

Prišli so težki časi v našem gospodarstvu. Gospodarska kriza je pokazala ostre zobe. Dinar je vse manj vreden. Pomanjkanje dela se vse bolj pozna tudi v gradbeništvu in industriji gradbenega materiala. Roki za izvedbo del so zelo kratki. Če se pri teh rokih zamuja, je možno, da nam inflacija pobere še tisto malo denarja, ki naj bi pokazal sposobnosti in rentabilnost dobrega poslovanja. Tudi v GOK-TOZD IGM Kanižarica sespodamo s takimi težavami, zato se moramo vsi zaposleni tega zavedati in z ustreznim delom doprinesiti k boljšim rezultatom gospodarjenja. Tem težnjam se je priključilo tudi nekaj inovatorjev v našem kolektivu.

Zaradi ugodne pogodbe o prodaji kulir plošč smo v našem kolektivu menili, da bi jih tudi mi izdelovali in prodajali. Problem pa se je pojavil, ko bi jih bilo treba izdelati, saj za te ploščeploh nismo imeli stroja, ker za nakup ni bilo denarja. Vodilni so sklenili, da bomo takšen stroj naredili v vzdrževanju sami, toda pojavilo se so težave z načrti za stroj. Zato je bil z Reke pripeljan stroj za izdelavo teh plošč. Ko so si ga ogledali,

je bilo ugotovljeno, da je za nas neustrezen, ker je delo z njim prepočasno, zahteva pa tudi več delovne sile, ki je pri nas ni na voljo. Po krajšem posvetu so vodja vzdrževanja, tehnični vodja in vodja betonske proizvodnje sedli v službeni avtomobil in se odpravili v Ljubljano, kjer menda imajo primeren stroj. Po vrnitvi je vodja vzdrževanja vzdrževalcem obrazložil princip delovanja tega stroja. Po posvetu smo se vzdrževalci brez vsakih načrtov prijeli dela in napravili stroj, ki ustreza zahtevam po rentabilnosti oz. enostavnosti.

Zelo smo bili izvajalci presenečeni, ko smo prebrali, da je za ta stroj podal inovacijsko prijavo prav človek, ki si je sicer ogledal stroj v Ljubljani, a pri izdelavi ni sodeloval ne z delom, kakor tudi ne z idejami. Celo nasprotno, med nastajanjem stroja je prihajal v delavnico in nam zbiral moralno z dovpti, da stroj ne bo deloval, da je neprimeren. Vseeno smo stroj končali ter preizkusili.

Pokazal je tako dobre rezultate, da smo takoj dobili naročilo za izdelavo še enega takšnega stroja in ga izdelali, ta-

ko da sedaj v proizvodnji delajo kulir plošče s polno zmogljivostjo. Pojavilo se je tudi manjše hibe, vendar smo jih sproti odpravili.

Prisel je dan, ko je bilo treba iti po priznanja, ki jih vsako leto podeljuje inovatorjem občinska raziskovalna skupnost. Zaradi številnosti ekipe, katere člani so in niso sodelovali kot inovatorji, so bili vodilni mnjenja, naj bi šel po priznanja eden v imenu vseh. Kljub temu smo se trije iz vzdrževanja udeležili podelitve priznanj, za katera smo dobili pismena vabila. Naslednji dan pa je bilo že slišati kritike od vodilnih, da je proizvodnja bolj važna, da se ne bi smeli udeležiti te proslave in sploh, da kdo nam je dovolil, da se je udeležimo.

Pa bodi dober vzdrževalec, inovator in tovariš z ljudmi, ki ne cenijo ne volje in ne prakse, ne znanja! V takem okolju so inovatorji dobri samo takrat, kadar nekomu teče voda v grlo.

MILAN STOPAR
Sadež 14
Črnomelj

MALA STRMICA NAPREDUJE

Krajani vasi Mala Strmica in Jerenge ne poznajo počitka. Kljub obilici kmečkih opravil so začeli z deli na vodovodnem omrežju in nameravajo končati izkop za glavni vod v dolžini 3300 metrov do 1. maja. Zgradili bodo še rezervoar za 50.000 litrov vode in kanale do posameznih hiš. Za delo zaslužijo pohvalo vsi krajani, zlasti pa predsednik gradbenega odbora Anton Peterle, ki zelo dobro vodi celotno gradnjo.

BRANE ZORAN
Grič 15
Šmarješke Toplice

SEMINAR KLUBOV OZN

Od 3. do 5. aprila je bil v hotelu Adriatic informativno-studijski seminar za vodstva klubov OZN, ki sta ga pripravila Centra klubov OZN pri republiški in ljubljanski mestni konferenci ZSMS. Blizu 160 udeležencev je poslušalo predavanja in razpravljalo o temah: Bližnji Vzhod; Eureka — vzhodni program in Jugoslavija; Verniki v družbi; Irangate; Delovanje svetovne organizacije; Letošnje mednarodno leto brezdomcev.

NATAŠA AMERŠEK
Brežice

V SEVNICI DVA ZABOJNIKA ZA STEKLO

SEVNICA — Končno so tudi Sevnici dobili lična zabojnika za steklo. Dinos je enega namestil na ploščadi pri Merxu, drugega pa pri trgovini v Šmarju, pri Stergarju. Dinos je kontejner za steklo obljubil že lani, zanimivo pa je, da ga je uspel namestiti ravno okoli sklica občinske problemske konference o ekologiji. Pa naj še kdo reče, da fronta ni močna!

STRANIŠČNA POLEMIKA

SEVNICA — Direktor sevniskega Gosninskega podjetja Rado Umek je na javni obravnavi strokovnih rešitev zadavave centra mesta Sevnice opozoril, da celjski Izletnik že pred časom, ko je bil bolj ogret za gradnjo avtobusne postaje, sploh ni hotel ničesar slišati o sanitarijah, češ da je WC v bližnjem hotelu. Umek je izračunal, da dnevno uporablja sanitarije hotela Ajdovec več kot 400 avtobusnih potnikov, ki niso gostje hotela. Potemtakem se ni čuditi, da so sanitarije nemalokrat v obupnem stanju. Arhitekt Frenk Filipič je direktorja na pol v šali pomiril, češ da bodo potniki po izgradnji novega hotela lahko izbirali — med sanitarijami starega in novega hotela. Pravi pravcati Clochemerle!

OH, TA ŽVEČILNI!

Tudi v dolenski deželi je nadvse v čišlih navada, ki nekaterim ljudem ne da miru prej, preden ne pustijo na stolu ali na robu mize svojega sli-nastega žvečilnega gumija. Najprimernejši so jim seveda stoli in mize v javnih prostorih, ker semprihaja veliko ljudi. Tem je kajpak v največje veselje, če na lepljivo kepico sedejo ali si z njo namažejo prste. Tako prilepljena sladka radost pove o njenem prvotnem lastniku veliko, gotovo pa vsaj toliko, kot pove dobra straniščna poezija, največkrat napisana seveda brez običajnih pisalnih pripomočkov, o svojih nesmrtnih ustvajalcih.

L. M.

Jože Rakoše 80-letnik

Ta svoj visoki življenjski jubilej bo Jože Rakoše praznoval 18. aprila. Kljub temu da ga že več let hudo napadajo razne bolezni, se jim Jože — nekoč žilavi zidar, pozneje vztrajen gozdar, lovec in ribič, predvsem pa prekaljen bорец NOB — uspešno postavlja po robu.

Nešteto je bilo kilometrov, ki jih je tovariš Rakoše prehodil med vojno iz kraja v kraj, od sestanka do sestanka, vse od leta 1941 pa do konca krute stiri letne vojne. Nikoli ni z besedami mlatil prazne slame. Njegova naravna bistrost in razsodnost, njegova velika ljubezen do domovine in našega človeka ter revolucijska zavest so pritegovale ljudi. Bil je prvi stebler NOB v Podgorju.

Že leta 1941 je bil v Gabrju član terenskega odbora OF, leta 1942 pa še

sekretar rajonskega odbora OF Brusnice — Gabrje, mrežo odpora proti okupatorju je začel širiti že sredi prvega leta vojne tudi na hrvaško stran — v Žumberak. Ta njegova akcija in akcija njegovih najbližjih sodelavcev v okvirju OF je pravzaprav začetek slovensko-hrvaškega sodelovanja v osvobodilnem boju na območju Gorjanci-Žumberak.

Kasneje Jožeta najdemo na čelu rajonskega oz. okrajnega odbora OF Stopiče — Novo mesto, srečamo ga kot izvoljenega odposlanca na Kočevskem zboru in člana Komisije za narodno imovino (KUNI) pri predsedstvu SNOS.

Zaradi globoko etičnega odnosa do divjadi in narave nasploh kakor tudi velike razgledanosti v lovstvu je bil Jože takoj po vojni imenovan za upravitelja državnega Triglavskega lovišča, dela sedanjega edinega slovenskega narodnega parka. Toda Jože je bil tako rekoč zrašen za Gorjanci. Kjer se je boril, je hotel delati tudi po vojni! Vrnil se je z Bleda in zaupali so mu odgovorne dolžnosti v gozdarstvu. V Kostanjevici je bil do leta 1952 pomočnik upravitelja gozdne uprave. Medtem je bil leta 1951 kot član okr. ljudskega odbora Krško izvoljen tudi za okrajnega poverjenika za gozdarstvo.

Nato se je 7 let vozil iz Gabrja kot upravitelj revirne gozdne uprave v Novo mesto. Večer za večerom pasoga doma v Gabrju čakale nove in nove naloge, saj je bil predsednik ali član več odborov. Enako vneto in prizadevno je deloval kasneje — vse do bolezni — v

Kostanjevici, kamor se je za trajno preselil.

To je v grobih obrisih očrtana pot spomeničarja Jožeta Rakošeta. Sicer pa o njegovih zaslugah med vojno in po njej priča na stenah njegovega stanovanja nad 20 odlikovanj in priznanj. Izjemno poštenemu in nadvse skromnemu tovarišu Rakošetu njegovi soborci in sodelavci iskreno čestitajo za visoki jubilej in mu želijo, da bi ob zeleni Krki in pod svojimi ljubljenski Gorjanci s svojo nezlomljivo partizansko vztrajnostjo še dolgo zmagoval v težkem boju z boleznijo, ki ga je lani priklenila na invalidski voziček.

F. CVENKEL

Franc Malnarič

25. marca je v novomeški bolnici umrl Franc Malnarič, po domače Bartolov Franc s Krupe pri Semiču.

Rodil se je pred 76 leti v kmečki družini na Krupi. Že kot deček je moral preizkušati vso težo življenja brez očeta, ki mu je umrl kmalu po prvi svetovni vojni za posledicami ran z bojišča. Franc se je izučil za mizarja, opravil mojstrski izpit, razumel pa se je kakor vsi njegovi predniki in bratje na vse stvari.

Poleg tega je bil tudi družbeno aktiven, posebno v gasilstvu. Leta 1931 se je vključil med ustanovitelje PGD Stranska vas ter je bil ves čas zelo prizadeven član in nazadnje častni predsednik GD Stranska vas, bil pa je vrsto let tudi član okrajne gasilske

zveze. Prejel je veliko odlikovanj in plaketo gasilske veterana.

V letih po zadnji vojni so bili za našega kmeta zelo težki časi in vsi so bežali stran od kmetij. Franc pa je vztrajal in z veliko ljubeznijo do zemlje obdržal posestvo in bil vedno optimist. »Bo že bolje,« je večkrat poudaril. Pomagal je tudi številnim okoličanom pri živini in nobena težja letitev ni minila brez Franca. Poleg tega je še vedno našel čas za slikarstvo in je široko po Sloveniji olepal nešteto cerkva ter obnovil slike. Vsekakor bomo Franca vsi pogrešali.

FRANC DERGANČ
v imenu prijateljev in sodelavcev

NEKAJ MLADINSKIH

EVIDENTIRAJO PREDSEDNIKA IN SEKRETARJA — Še do 24. aprila bo trajalo evidentiranje možnih kandidatov za predsednika in sekretarja občinske konference ZSM Ribnica. Sedanjima, Janiju Matetu (predsednik) in Cirilu Andoljšku (sekretar), poteče prvi dveletni mandat. Nova bodo izvolili na programsko-volilni seji OK ZSM, ki bo sredi maja.

PREVEČ ŠTIPENDIJ? — Ribniško združeno delo razpiše vsako leto več štipendij, kot je kandidatov zanje. Na nedavni mladinski okrogli mizi o štipendiranju, izobraževanju in kadrovanju so ugotovili, da bi kazalo še bolj strokovno kadrovati. Riko se je že otresel stare, zgrešene politike kadrovanja. Delajo načrtno, štipendirajo več, kot potrebujejo, zato pa lahko izbirajo in dobe res najboljše ljudi.

PRAZNIČEN MAREC

Marca so pripravili Slovenci v Frankfurtu vrsto slovesnosti, ki so jih obiskali številni gostje iz domovine in iz diplomatskih predstavništev v Nemčiji. Ob tej priložnosti so naši najmlajši razstavili svoja likovna dela, njihove mame so poskrbele za polne mize. V kulturnem programu smo poslušali čudovito poezijo Cirila Zlobca in gledali nastop folklorne skupine. Prijeto smo se zabavali ob zvokih muzikantov Ptujске pomladi. Slovesnosti so bile združene s praznovanjem dneva žena. Sicer bi treba o položaju žensk na tujem več razmišljati: ne le pripadnost delavskemu razredu, potrebno je tudi pravilno ovrednotenje njihovega dela.

D. V.

Ivan Rober

Pred kratkim so se na pokopališču v Hrovači za vedno poslovili od dimnikarskega mojstra Ivana Roberja iz Ribnice, ki se je rodil pred dobrimi 64 leti v Poljčanah pri Slovenski Bistrici.

Že mlad je moral Rober po svetu s trebuhom za kruhom. Dimnikarske obrti se je izučil pri mojstru Asoliju v Kočevju, nato pa se je zaposlil pri

mojstru Koprivšku, tudi v Kočevju. Med vojno je delal za partizane že od leta 1941, zaradi česar so ga Italijani že 5. avgusta 1941 zaprli. Kmalu potem, ko je bil izpuščen, je odšel v partizane. Boril se je predvsem v 9. brigadi-kočevski, kjer je bil tudi politični komisar. Marca 1944 je bil poslan v pilotsko šolo v Krasnodar pri Sovjetski zvezi, kjer je bil dve leti, nato je služboval v naših letalskih enotah. Kmalu pa je zbolel in ni smel več leteti, zato se je demobiliziral, se spet zaposlil pri dimnikarskem mojstru Koprivšku v Kočevju in se poročil. Delal je na območju dimnikarskega rajona Ribnica, kjer se je z družino za stalno naselil.

Vedno pa je deloval tudi v raznih organizacijah in društvih. Bil je predsednik KO ZZB NOV in KO ZRVS, deloval je v SZDL, ZK, krajevni skupnosti in drugod. V gasilstvu je deloval kar 50 letin prejel številna gasilska priznanja. Bil je med ustanovitelji AMD Ribnica in tudi društva sladkornih bolnikov Ribnica. Za svoje delo je dobil številna vojaška odlikovanja in delovna priznanja.

Na zadnji poti ga je spremlilo mnogo prijateljev in znancev. Ob odprtem grobu pa sta se od njega poslovila v imenu KO ZZB NOV Ribnica predsednik France Skrabec, v imenu občinske gasilske zveze pa Alojz Kos.

J. P.

Ob zletu bo gostoljubje na preizkušnji

Poziv staršem novomeških otrok

NOVO MESTO — Zletni odbor se s posebnim pismom obrača na starše novomeških otrok, da bi v svoj dom sprejeli enega ali dva nastopajoča od 3.000 gostov iz bratskih republik, ki bodo 6. junija prenočevali v Novem mestu, naslednji dan pa nastopili na stadionu. Za kakšne obveznosti gre?

Tako kot so na prejšnjih zletih, nazadnje v Bihacu in Sisku, tamkajšnji ljudje gostoljubno sprejeli v svoje domove mlade iz Novega mesta in Dolenjske, kiso sodelovali na zletnih prireditvah, tako naj bi zdaj Novomeščani gostoljubje vrnilili. Gre za enkratno prenočevanje in malce pozornosti do mladega gosta, ki bi ga domač otrok pripeljal v hišo ali stanovanje.

Udeleženci zleta bodo pripotovali v Novo mesto dan poprej, 6. junija, med 11. in 13. uro. Najprej jih čaka generalna na stadionu, nato jih bodo odpeljali do posameznih šol, kjer naj bi jih pričakovali mladi našega mesta in jih popeljali na svoje domove. Gostje bodo iz šestih zletnih območij, in sicer: Banja Luke, Prijedora, Bihača, Siska, Karlova in Gospića.

Popoldne lahko gostitelji z gostom preživite doma, lahko pa ga popeljete na Glavni trg, kjer bo potekal zabavni in kulturno-izobraževalni program za mlade. Odprte bodo vse trgovine, vsi ostali lokali. Zletni odbor naproša gostitelje, da bi poskrbeli za večerjo mlademu vrstniku domačega sina ali hčere, zvečer pa bo prav tako več možnosti za razvedrilo. Odprti bosta dve razstavi, v Sportni dvorani bo akademija, odprte bodo galerije, zvečer bo koncert za mlade itd. Tudi dopoldne naj bi gostje bratskih republik ostali na domovih gostiteljev, po kosilu ob 14.30 pa se bodo mladi zbrali na stadionu, kjer se bodo poslovili in pripravili za nastop, ki bo ob 16. uri.

Pri vsem ne gre za omembe vredne stroške, pač pa za dobro voljo in sodelovanje, ki ga lepo ponazarja geslo zleta: »Najmočnejšo vez tkejo najtanjše niti.«

R. B.

ZA LEPŠE BREŽICE

Na naravoslovnem dnevu so učenci 7. in 8. razreda spoznavali ob pomoči učiteljev in zunanjih sodelavcev ekološke probleme v občini. Ugotavljali so gostoto prometa, načine kurjenja v gospodinjstvih in črna odlagališča odpadkov. O tem so pripravili še okroglo mizo in sprejeli vrsto obetavnih sklepov, zato upamo, da bomo Brežičani kmalu živeli in delali v lepšem, bolj zdravem okolju.

PRIMOŽ JESENKO, 6.a
OŠ bratov Ribarjev Brežice

VSI SMO ZAPELI

Na dan prihoda kurirčkove pošte so delali učenci v krožkih, nekateri so imeli pohode. Ob 11. smo se vsi zbrali v Zlebu pri Kanižarici in pričakali kurirje. Imeli smo miting z lepim programom, na koncu smo skupaj zapeli pesem Lepa je Bela krajina. Domov smo prišli zelo utrujeni od dolge poti.

TATJANA JANKOVIČ
novin, krožek
OŠ Črnomelj

UREDILI GROB

Člani knjižničarskega krožka smo obiskali v pionirski enoti Knjižnice Otona Župančiča razstavo del Andersenovih nagradencev od dnevu Mladinske knjige. Silva Novljan nam je pripovedovala o mednarodni zvezi za mladinsko književnost IBBY. Od knjig nam je bila najbolj všeč neka japonska, ker se odpira prav nasprotno kot naše. Potem smo obiskali grob pesnikov slovenske moderne na Žalah. Polni pričakovanja smo iskali grob. Bil je zanemarljen, zato smo poskrbeli zanj in za okolico.

DITKA IBRAHIMOVIČ, 8.d
OŠ zboru odposlanec
Kočevje

IZ ODPADKOV DELALI OKRASKE

Torek smo na naši šoli posvetili skrb čistemu in zdravemu okolju. V filmu smo videli, kakšnim nevarnostem se izpostavljamo z onesnaževanjem okolja. Učenci so naredili skice odlagališča smeti, risali in pisali o umazanem okolju, izdelovali so okraske iz odpadnih surovin in zbirali objavljene članke o varstvu okolja. Na koncu so predstavili svoje delo na razstavi. Naš torek je bil zelo zanimiv in poučen, saj bo zaradi njega najbrž marsikoga zbudila v oči zavržena papirnata vrečka.

ANUŠKA MOTORE, 7.a
novin, krožek
OŠ Arčiče

KURIRČKOVA POŠTA

V soboto popoldne smo spremili v Domu JLA v Brežicah na pot po Dolenjski kurirčkovo torbico. Ob tej priložnosti so nastopili učenci osnovne šole bratov Ribarjev s kulturnim programom, potem so sprejeli torbico, ki jim jo je izročil borec. Pošta je prenočila v Brežicah, v ponedeljek so jo na Strahovem mostu sprejeli učenci iz Arčič.

MATEJA JANKOVIČ, 6.r
nov, krožek
OŠ Arčiče

POJEMO TUDI MI

Na naši šoli je bila revija otroških in mladinskih šolskih pevskih zborov občine Trebnje. Nastopili so zbori cici-banov z Mirne, otroški zbori z Mirne, iz Mokronoga ter osnovne in glasbene šole Trebnje in mlajši mladinski zbori z Mirne, iz Velikega Gabra ter trebanjske osnovne in glasbene šole. Na prireditvi so podelili priznanja tovarišicam, ki vodijo zbere. Častni gost je bil skladatelj Radovan Gobec, ki je opisal težko delo in veliko vlogo zborovodij pri ohranjanju zborovskega petja. Pokaral nas je, ker nimamo svojega zboru. To je res, vendar pojemo v mlajšem mladinskem zboru glasbene šole. Prav mi bomo zastopali občino na srečanju zborov v Novem mestu.

MATEJA AHLIN, 4. r
novin, krožek
OŠ dr. Pavla Lunačka, Sentrupert

Petelin, meglenske in še kaj

Pozno spomladansko popoldne je in pospravjam na dvorišču. In kot neštetokrat, spet divjanje vozniaka avtomobila, kolikor le zmore motor po ravni in dokaj široki pa prazni cesti. Nenadoma pok. Avto pa naprej. Prisluhnem, ali bo ustavil. Stečem proti cesti. Po njej frči perje in po barvi spoznam, da je žrtev domači grahasti petelin, komaj dorasel. Vidim ga, kako se opoteka v hlev, kjer sicer vsako noč spi. Cesta je prazna. Poberem umirajočega petelina in se napotim nazaj na dvorišče: Žal mi je petelina, zaklati ga bo treba, če bo še sploh uporaben. Ko prečkam cesto, opazim, da pelje vzvratno Z-128 temne barve. Ustavi se ob meni in ven stopi mlajši voznik. Prepričana sem, da se bo opravičil zaradi neprimerne vožnje in petelina.

»Ali je petelin vaš?« vpraša voznik.

»Naš, naš je bil...« odgovorim in onemim ob naslednjem vprašanju. »Bi lahko dobil vaš naslov?« Meglenke so dva milijona,« nadaljuje nadobudnež in pobira v odtočnem jarku okvirček meglenske.

Seveda mi zavre. Vprašam ga ali ima vozniški izpit in ali ve, kako se vozi skozi naselje. Odpelje v zatrtjevanju, da bo že dobil naslov, pa se bova pomenila.

Pa sem jaz poiskala naslov in ugotovila, da je lastnik reg. št. NM 131-800 z malo starejšo letnico rojstva, torej je avto »izposojen«.

Tov. K iz Gor. S., vam in vsem tistim, ki divjate skozi naselja, pa živite morda celo sami v hiši, ki je tik ceste, in dobro veste, kaj se lahko vsak hip pojavi izza vogala

hiše, dober nasvet, vsekakor pa vreden premisleka:

Na cesti, kjer so ob njej hiše, se ne vozi z 90 km/h, celo dovoljena hitrost 40 km/h je včasih preveč! Na podeželju je poleg petelinov in večjih živali, ki bi lahko poškodovale ne samo meglenske, pač pa vse kaj drugega, veliko otrok, ki še ne znajo oceniti razmer na cesti ali za oglom hiše, kjer se prične cesta, je veliko starih, bolehnih in naglušnih ljudi! Skrajni čas je, da pristojne službe v manjših naseljih poskrbijo za varnost ljudi zaradi prometa prav tako kot v velikih naseljih. Naša življenja niso nič manj vredna kot tam, pa tudi kakšna kontrola bi bila včasih koristna, vsaj v naši vasi.

J. S.
Laze

PRIPOVEDOVALA NAM JE DRAGICA ROME — 2. aprila smo se tudi pionirji iz osnovne šole Katje Rupene pridružili nosilcem kurirčkove pošte. O dogodkih iz narodnoosvobodilnega boja nam je ob tej priložnosti govorila borka in družbenopolitična delavka Dragica Rome, obiskali pa so nas tudi borci OO ZZB Mestne njive. (Foto: Dejan Jazbec)

Kmetje v še bolj neenakopravnem položaju

Spričo dejanskega stanja zvenijo vse besede o priznavanju za niti čisti napredek našega kmetijstva in s tem za več in cenejšo hrano ne samo kot prazno besedičenje in izvrtljene politične floskule, ki jim že dolgo nihče ne verjame, ampak kot brezsravno norčevanje iz kmetov in kmetijstva nasploh. Seveda se vsem tistim, ki že od časov, ko je bilo rečeno, da je kosilnica v rokah kmeta nevarnejše orožje kot strojnica v rokah protirevolucionarja, ob vsaki priložnosti popevajo to zljano pesmico, ni nikoli nič zgodilo, kaj šele, da bi zaradi zavoženega kmetijstva kdaj odstopil kakšen kmetijski minister. Sem in tja je »bil odstopljen« kdo, ki se je zavzemal, da bi bil tudi kmet v vseh pogledih in dejansko enakopraven član naše družbe. In to tisti kmet, ki je med zadnjo vojno na Slovenskem največ pripomogel k zmagi narodnoosvobodilne borbe, tako z »živim silom«, se pravi borci, kot z oskrbovanjem in prehranjevanjem svoje slovenske narodnoosvobodilne vojske (gre za belokranjskega kmeta).

Kako se položaj kmetov še naprej nezadržno izboljšuje, kažejo tudi podatki o letošnjih dajarvah kmetov, ki jih plačujejo na osnovi katastrskega dohodka. V metliški občini je od 2.123 zavezancev davka iz kmetijske dejavnosti okoli 450 takih, ki so kot kmetje tudi zdravstveno zavarovani, to so tako imenovani čisti kmetje. V lanskem letu so obremenitve iz katastrskega dohodka skupaj s plačilom za zdravstveno varstvo, a brez plačila za pokojninsko invalidsko zavarovanje, znašale okoli 20 odst. od katastrskega dohodka. Od tega je davek predstavljal od 3 do 6 odst., odvisno od bonitetnih razredov (višinski ali nižinski predel), na ta davek pa so imeli ti kmetje še olajšave v primeru družbeno organizirane proizvodnje, vlaganj in podobno. Skratka: za davek so odšteli majhen denar in nad tem se kmetje tudi niso razburjali.

● Za letos pa bo prispevek za zdravstveno zavarovanje bistveno višji, saj bo znašal okoli 30 odst. od katastrskega dohodka, lani pa je znašal 6,3 odst. in 2.500 din pavšala na leto. Ob povečanju katastrskega dohodka s količnikom 1,5 bodo dajatve za čistega kmeta letos večje za 218 odstotkov, spet brez prispevka za pokojninsko invalidsko zavarovanje. Stopnja občinskega davka iz kmetijstva pa ostaja nespremenjena, nominalno pa se bo občinski davek povečal za polovico, toliko, za kolikor se je povečala vrednost katastrskega dohodka. Seveda kmetje iz zdravstvene varstva nimajo pravice do bolniške.

210 metliških čistih kmetov poleg vsega tega plačuje še prispevek za pokojninsko invalidsko zavarovanje od izbrane zavarovalne osnove. Ta prispevek je letos za 189 odst. višji kot lani, posledica tega pa so množična prezavarovanja kmetov iz višjih v najnižji zavarovalni razred pa tudi odjave iz pokojninsko-invalidskega zavarovanja

sploh. To pomeni še bolj neenakopraven položaj kmeta v primerjavi z delavcem v združenem delu. V 1. zavarovalnem razredu ima kmet samo minimalne pravice iz tega zavarovanja, se pravi, da mu teče delovna doba, ne more pa invalidsko ali predčasno v pokoj. Za letos mora kmet za to zavarovanje v 1. razredu plačati 152.292 din, za 4. razred, ki zagotavlja razširjene pravice, pa že 258.898 din. Lani je znašala plačila za 1. razred 52.677 din, za 4. pa 89.550 din. Za najvišji, 10. razred pa je letos treba plačati 1.443.577 din.

Lastniki zemljišč, ki niso zdravstveno zavarovani kot kmetje, tako imenovani polproletarci, pa plačujejo letos za 107 odst. višje obveznosti kot lani, in to v glavnem na račun 50-odst. povečanja katastrskega dohodka, 100-odst. višje stopnje za vodni prispevek ter 160-odst. višje stopnje prispevka za pokojninsko invalidsko zavarovanje čistih kmetov. To je nekakšen kompenzacijski, »solidarnostni« prispevek za zavarovanje čistih kmetov.

Res je, da imajo kmetje priznane olajšave, a to le od odmerjenega občinskega davka, ki predstavlja najmanjši, tako rekoč zanemarljiv del obveznosti iz katastrskega dohodka, medtem ko za ostale obveznosti ni nobenih olajšav. Precej metliških kmetov ima take olajšave, da občinskega davka sploh ne plača, a so druge obveznosti kljub temu še zelo velike.

Lani so v metliški občini znašale vse družbene obveznosti iz kmetijske dejavnosti, skupaj s prispevkom za pokojninsko invalidsko zavarovanje, 41.434.876 din; od tega je znašal občinski davek 11.025.180 din ali nekaj več kot četrtnino. V občinskem proračunu je lani denar od davka od kmetijske dejavnosti predstavljal le 2,2 odst.

Očitno je, da kmetijstva ni mogoče pospeševati z že tako milo davčno politiko, čez katero se kmetje niti ne pritožujejo, ampak z večjim razumevanjem ostalih, ki se napajajo iz katastrskega dohodka, zlasti gre tu za zdravstveno varstvo in pokojninsko-invalidsko zavarovanje.

A. BARTELEJ

Krajevna skupnost v vlogi davkarja?

Razprave o drobnem gospodarstvu, ki so v zadnjem času vse pogostejše ne le v Sloveniji, ampak tudi na zvezni ravni, niso obšle niti črnomaljske občine. Čeprav razvoj obrti v tej občini ni takšen, kot bi lahko bil, oz. kot bi moral biti, pamtni razpravljalci niso vprašali, zakaj je tako, zakaj nekateri obrtniki le živitarijo in ali je razlog, da se ne razvijajo tako, kot od njih navsezadnje pričakuje tudi družba, v nesposobnosti ali nezmožnosti. Nasprotno, obregnili so se — tako kot tudi delegati na nedavni seji zbornice krajevnih skupnosti črnomaljske občinske skupščine — ob tisti, ki sicer dobro živijo, nekateri med njimi celo na veliki nogi, hkrati pa so deležni številnih družbenih olajšav. In kako jim to uspe? Preprosto: prijavijo manjši dohodek in osebni dohodek, kot so ga v resnici dosegli. Za to pa so po mnenju delegatov poleg obrtnikov največji krivci inšpektorji.

Po razstrelitvi rušilca Zagreb so našli le truplo poročnika bojne ladje Milana Spasića, Italijani so ga pokopali z najvišjimi vojaškimi častmi. Ostanek Mašera niso našli. Pred dvema letoma pa je beograjska Politika sporočila javnosti, da se je v uredništvu oglasila Ljubica Kordić-Popović in povedala, da ve, kje je del posmrtnih ostankov (lobanja) Sergeja Mašera. Kordićeva je pod prisego izjavila, da sta z materjo nekaj dni po razstrelitvi Zagreba (ladja je bila zasidrana ob obali blizu njihovega doma) na obrežju našli človeško glavo, ki je imela rano na čelu in je bila delno ožgana.

Ljubica in njena mati sta neznančevu glavo po starem ljudskem običaju pokopali na skritem kraju, ki sta si ga dobro zapomnili. Leta 1985 so lobanjo prenesli v varstvo cerkvice, ki stoji na otočku v Koterskem zalivu. Jugoslovanska vojna mornarica, krajevne oblasti in ljudje iz Boke, ki so ponosni na tisočletno pomorsko tradicijo, so želeli vedeti, če je najdeno lobanjo mogoče povezati z Mašero in Zagrebom.

Kot je na tiskovni konferenci minuli teden povedal prof. dr. Janez Milčinski, so za identifikacijo lobanje zaprosili ljubljanski inštitut za sodno medicino. V Ljubljani so formirali komisijo za identifikacijo, predsedoval ji je prof. dr. Milčinski. Najprej so ugotovili splošne značilnosti, kot so spol, starost, verjetno višino telesa. Po ugotovitvi, da gre za lobanjo moškega, starega od 30 do 35 let (Mašera je bil ob smrti star 29 let) so začeli iskati posebnosti. Prof. Milčinski je Mašero poznal osebno, zato je iz pietete prepustil raziskave prof. dr. Zvonetu Zajdeli, izvedencu za stomatologijo in ugotavljanje obraznih značilnosti glede na obliko obraznih kosti in lobanje. Zanimivo je, da prof. Zajdeli ni vedel za namen raziskav niti za koga naj bi šlo, naprošen je bil le, naj napravi analizo in sporoči ugotovitve. Poleg spola in okvirne starosti je prof. Zajdeli ugotovil, da je imel moški naprej pomaknjen spodnji del obraza, izrazito kvadratno spodnje čeljust in jamico v bradi. Primerjava s sicer ne najboljšimi fotografijami in zaprisežene prič.,

● Občinski mošje so sicer menili drugače: da je davčni inšpektorjev premalo (v črnomaljski občini sta le dva), da so tudi preslabo usposobljeni in da bi moralo pri dodeljevanju socialnih olajšav obrtnikom veliko vlogo odigrati mnenje krajevne skupnosti. Da pa prav vodstvo krajevne skupnosti zaradi bojazni, da se ne bi kot temu izmed krajanov zametilo, ne stori tistega, kar je njegova naloga.

Toda ali je ta kritika, ki leti na krajevne skupnosti, upravičena in kaj lahko v resnici storijo njihova vodstva, da njihovi sicer dobro stoječi obrtniki ne bi prejeli otroških dodatkov, ne bi imeli tolikšnih olajšav pri plačilu vrvice in ne nazadnje, da bi plačevali davke, kakršni jim gre? Bore malo! V krajevnih skupnostih namreč razpolagajo le spodatki, ki jih dobijo za upravne za družbene prihodke, takrat pa je že prepozno, da bi lahko karkoli ukreпали ali dajali kakršno koli mnenje. Če pa ga že dajo, se morajo opirati na podatke, resnične ali prirejane, ki jih dobijo. Mercedes, s katerim se na primer vozi obrtnik, za krajevno skupnost še ne more biti dovolj trden dokaz za to, da bi bil nekdo ob družbene ugodnosti, če nima drugega »dokaznega gradiva«.

Seveda pa ni vedno kriva le davčna inšpekcija, kajti inšpektorji ugotovijo za 200 do 250 odst. večje dohodeke obrtnikov, kot jih ti dejansko prikažejo, in okrog 50, torej kar četrtnina obrtnikov v občini, je vsako leto zaradi tega kaznovanih, čeprav so kazni marsikdaj le simbolične. Gre tudi za samozaščitno obnašanje ljudi, morda tudi prav tistih, ki jih po drugi strani bode v oči bogastvo obrtnikov. Kolikokrat so od njih zahtevali račun za opravljeno delo ali pa so zamahnili z roko, češ kaj mi bo račun, ko jim je obrtnik povedal, da je vsota brez računa tolikšna, z računom pa za toliko in toliko višja.

Kakor koli že, lukenj, takšnih ali drugačnih, s pomočjo katerih se ljudje znajdejo, je veliko. Res pa je, da je veliko obrtnikov poštenih, žal pa tudi na te, marsikdaj nepravilno pade senca zaradi slabih kolegov. In, ne nazadnje, morda ni povsem iz trte izvita misel enega od razpravljalcev, da nekateri obrtniki kljub očitnemu bogastvu nimajo večjega dohodka, kot ga zapišejo v poslovne knjige, resnično pa služijo na nelegalen način, z mahinacijami, česar se seveda ne poslužujejo le obrtniki. Tukaj pa bi moral v akcijo stopiti še kdo, ne le krajan, krajevne skupnosti in davčni inšpektorji.

M. BEZEK-JAKŠE

Sedemkratne razlike pri telefonih

Podjetje za PTT promet Novo mesto je lani poslovalo tako rekoč na robu ničle, kar pa je še v redu, saj je pet od devetih slovenskih ptt podjetij imelo precejšnje težave in so poslovali z mošnjami. Zaradi tega pa so morali v Novem mestu v letošnje leto prenesti nekaj investicij, za katerimi je v glavnem na področju telefonije na območju ptt Novo mesto še veliko potreb in želja, toliko, da jih ptt podjetje ne more dohajati s svojim denarjem za razširjeno reprodukcijo in z denarjem, ki ga uporab-

ki so Mašero poznale, so potrdile te značilnosti. Zaradi tega in upoštevanje, da ima takšno obrazno značilnost le okrog 4 odstotke belcev, lahko po besedah prof. dr. Janeza Milčinskega z veliko stopnjo verjetnosti domnevamo, da gre za lobanjo Sergeja Mašera. Verjetnost, da bi se na omenjenem kraju, v omenjenih nena- vladnih okoliščinah in času znašli dve lobanji z omenjeno značilnostjo, je 1:100 na četrto potenco.

O liku poročnikov bojne ladje Sergeja Mašera in Milana Spasića je na tiskovni konferenci govoril njun tovariš z rušilca Zagreb, upokojeni častnik jugoslovanske vojne mornarice Nikolaj Safonov. Med drugim je dejal, da so častniki (najbolj glasna sta bila Mašera in Spasić) 8. aprila od poveljnika rušilca zahtevali, naj prepriča poveljujočega admirala, da izpluje in se z eskadro priključi zavezniškim ladjam v Sredozemlju. Kaže, da predlog nikoli ni prišel od admirala. Začetek konca se je napovedal, ko so mornarji zvedeli

Poročnik bojne ladje Sergej Mašera

niki združijo v območni interesni skupnosti. Slednjega je bilo lani dobrih 106,6 milijona dinarjev, skupaj pa je bilo lani za 615,5 milijona dinarjev investicij v telefonijo na območju ptt podjetja Novo mesto, ki pa je še kar pod republiškim povprečjem, čeprav se zaostanek vendar le zmanjšuje. V letu 1985 je bilo na območju ptt podjetja 10,96 telefonskih naročnikov in 15,2 telefonska aparata na 100 prebivalcev (v Sloveniji 14,43 in 23,14), lani pa 13,03 naročnikov in 18,03 aparatov (v Sloveniji 15,71 in 24,94).

Seveda omenjeni denar ptt podjetja in interesne skupnosti še zdaleč ni ves, ki je bil porabljen lani za dolensko telefonijo. Dejstvo je, da si zaradi večno prerevne poštne blagajne ljudje v večji meri sami zgradijo telefonsko omrežje, ponekod pa si morajo kupiti celo mesto na centrali, če nočejo predolgo, morda več let, čakati na priključitev svojega v celotno telefonsko omrežje. Telefon tako danes marsikoga stane že od 800 tisočakov do 1 milijona, predvsem pa bolj oddaljenih krajih in vaseh.

● Poznavač vsa ta dejstva se ne gre čuditi gnevu in ostrému odzivu delegatov v skupščini območne sis za ptt promet Novo mesto na nedavni seji na informacijo o določiti deleži vrednosti za izgradnjo novega telefona. Komisija za družbeno-ekonomske odnose sis za ptt promet Slovenije je namreč januarja sprejela sklep, da se na podlagi izračuna povprečne vrednosti izgradnje novega telefonskega priključka določi 20-odstotni delež kot prispevek, ki ga mora območni sis za ptt promet plačati vsak novi telefonski naročnik oziroma tisti, ki ga sami gradijo v krajevni skupnosti, ne. Ta znesek je po novem izračunu 147.600 dinarjev. Predlog o trimesečni valorizaciji takrat ni bil sprejet, dejstvo je tudi, da je kot prispevek včasih veljalo že 30 odstotkov povprečne vrednosti novega telefonskega priključka.

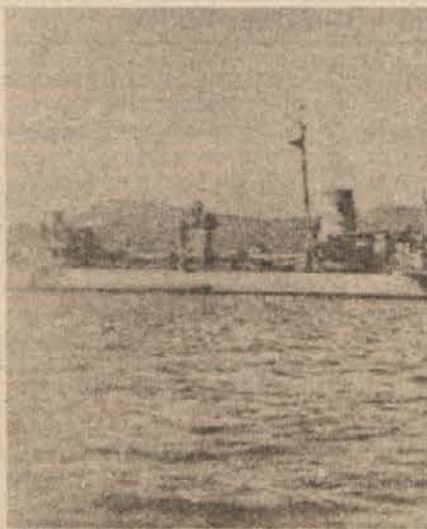
Vsi delegati so menili, da ni pravično in pošteno, da stane tako družbena storitev, kot je telefon, nekoga do sedemkrat več kot drugega (posebno, če si mora sam kupiti tudi mesto v telefonski centrali) in da pridejo ceneje skozi tisti v mestu in tisti, ki se (morda tudi namenoma čakajo) priključujejo na že zgrajeno omrežje. Ptt podjetje pa je tako zaradi pomanjkanja denarja vse manj sposobno skrbeti za normalni razvoj telefonije in slediti željam ljudi. Delegati gotovo niso imeli pred očmi dejstev iz razvitejših dežel, ko ti postarji telefon potegnje do hiše in te prasijo, da boji njihova stranka (cene so potem seveda drugačne kot pri nas), ampak velike razlike pri nas, ki v določeni meri tudi povzročajo, da je ptt podjetje nesposobno normalno skrbeti za razvoj telefonskega omrežja. Zato so celo zahtevali, da bi bil prispevek 100 odstotkov povprečne vrednosti novega telefona. Da pa ne bi s predlogom v republiški ptt skupščini povsem pogoreli, pa so se odločili za pobudo o polovičnem znesku za prispevek, hkrati pa predlagajo, da bi imeli vsaj toliko proste roke, da bi vsaka območna sis sama odločala o višini prispevka glede na potrebe in možnosti. Takšna republiška uniformiranost verjetno res nima smisla, če bolj od koristi prinaša škoda in capljanje na mestu namesto razvoja.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

za premirje oziroma kapitulacijo in je poveljni- ka rušilca osuplim in ogorčenim mornarjem ter oficirjem ukazal, naj pospravijo strelivo (ladja je bila dotlej v polni bojni pripravljenosti).

Sergej Mašera se je rodil 11. maja 1912 v Gorici v proforski družini. Po prvi vojni so se pred Italijani umaknili v Ljubljano. Tam je Sergej maturiral na realki, kasneje se je vpisal na pomorsko vojaško akademijo in jo leta 1932 končal kot peti v letniku. Med tovariši je bil Mašera zelo priljubljen, cenili so ga zaradi njegove skromnosti in čuta za pravico in resnico. Bil je velik patriot, poudarjeno protifašistično opredelitev je na koncu dokazal s svojo smrtjo. Njegova druga velika ljubezen so bile gore, morda so del njegove neukrotljive narave oblikovale tudi strme poti do razgledov z najvišjih vrhov.

saj je konec alarma. Poveljnik je ukazal tudi, naj se posadka izkrca na kopno. Ko je artilerij-

Rušilec Zagreb

Še ena reorganizacija na slabše?

Reorganizacije so pri nas zelo priljubljene pa ne le tedaj, če nekaj ne gre, ampak tudi v primerih, ko je delo že utečeno. Spremembe so povezane s stroški, čeprav jih predlagatelji navadno ne navajajo vnaprej ali pa dokazujejo celo pocenitve. Iz prakse vemo, da ni tako, da so dvomi upravičeni.

Tokrat prihajajo iz kmetijskih vrst, iz panoge, ki je bila in je še odrinjena. Gre namreč za preselitev regijske pospeševalne službe za Posavje iz Celja v Novo mesto. Pobudniki jo med drugim utemeljujejo tudi s pocenitvijo zaradi manjše oddaljenosti. Toda v Brezicah so prepričani, da to ne bo držalo, saj so najodročajše krajevne skupnosti enako oddaljene od obeh središč. Tudi v napovedi, da ne bo dodatna administracija, ne verjamejo, saj brez tega službe ni mogoče prenesti drugam.

Opravičljiva utemeljitev je edino boljše delo in predlagatelj se tudi sklicuje nanj in na razbremenitev celjskega zavoda. Toda rešitev gotovo ni v ustanavljanju zavodov in izpostav, ampak v razvijanju obstoječe specialistične službe, v kateri vidijo kmetijci še veliko rezerv.

Najpomembnejša pa je kakovost storitev, sprotno obvladovanje strokovnih novosti in opremljenost služb. Razen tega je za napredek velikega pomena njihova odprtost, ne zaplankanost v regijske meje.

● Pospeševalci Slovinove temeljne organizacije TOK vinogradništvo in sadjarji TOK Agraria v Brezicah so na primer že vrsto let povezani s Kmetijskim zavodom v Mariboru, ki ima izvrstne strokovnjake za vinogradništvo, sadjarstvo, enologijo in zaščito rastlin. Tega sodelovanja nikakor ne želijo prekiniti.

Z delom Zavoda za živinorejo in veterino v Celju so nekoliko manj zadovoljni zelo pa se oboji pohvalijo s svetovalno službo truškega Vinorejsko-veterinarskega zavoda, ki ima prav tako doma in v tujini priznane strokovnjake, zlasti za tehnologijo prehrane živine in gradnjo hlevov. Pri tem navajajo na primer inž. Tumpaja, ki je s tehnologijo samopostrežnih mini farm napravil revolucijo v mlečni proizvodnji. Taka farma je že v breziški občini in vsem, ki so zadnja leta gradili nove hleve, je žal, da niso poznali njenih prednosti.

Tudi na področju pospeševanja kmetijstva naj bi se uveljavila povpraševanje in ponudba. To zagotavlja kakovost in pri naročanju storitev se vsaka kmetijska organizacija oziroma njena pospeševalna služba obračuna na tisti zavod, ki bo lahko kar najbolj zadovoljil potrebe kooperantov in združenih kmetov, pa tudi potrebe družbenih posestev. To pomeni, da morajo biti svetovalci teoretično in praktično veliko bolj razgledani in usposobljeni od strokovnjakov v delovni organizaciji, ki išče njihovo pomoč. Gre torej za sprotno prenašanje novih dosežkov živinorejcem, sadjarjem, poljedelcem, vinogradnikom in kmetom nasploh.

JOŽICA TEPPEY

Do konca mornarja, oficirja in domoljuba

Jutri bodo na Žalah v Ljubljani z vsemi vojaškimi častmi pokopali posmrtni ostanke poročnika bojne ladje Sergeja Mašera, narodnega heroja in častnika starojugoslovanske vojne mornarice. Mašera je 17. aprila 1941 skupaj s poročnikom bojne ladje Milanom Spasićem razstrelil rušilec Zagreb. Tako sta pogumna pomorščaka prepričala, da bi po kapitulaciji starojugoslovanske vojske dragocena ladja prišla v roke fašističnih sil. Med akcijo sta Mašera in Spasić umrli. Leta 1973, ob 20-letnici nove jugoslovanske vojne mornarice, je maršal Tito Mašero in Spasića razglasil za narodna heroja.

Zakaj bodo posmrtni ostanke Sergeja Mašere dočakali zasluženo čast in pokoj komaj natanko 46 let po dogodku v Boki Koterski?

Bodo bakterije dajale luč?

Biološki sončni kolektor

Na inštitutu za botaniko v Giessnu so delali beljakovinske poizkuse na kolobarjastih bakterijah, za katere je značilno, da so se izredno dobro prilagodile izjemnim življenjskim razmeram. Kot vir življenjske energije uporabljajo sončno svetlobo in so sposobne celo razlikovati njene različne barve. Za to lastnost morajo biti hvaležne naravi, ki jih je v razvoju obdala s snovjo, nekoliko podobno sestavinam očesa pri živalih in človeku. Tega polnila, ki se odziva na sončno svetlobo, mikrobiologom doslej ni uspelo izločiti v čisti obliki v običajnih laboratorijih. Kriva naj bi bila zemeljska težnost. Poskusi so se obnesli bolje v vesoljskih laboratorijih. O rezultatih se znanstveniki niso posebej razgovorili, zatrjujejo pa, da bodo z njimi pojasnili, kako se v bakterijah spreminja energija iz ene oblike v drugo in kako to koristno uporabiti. Potem naj bi drobnoživke delale v bioloških sončnih elektarnah.

Skrivnost nezakonskih nojčkov

Znanstveniki pojasnili, zakaj nojeva samica brez protestov vali tudi jajca, ki so jih v gnezdo znesle moševke ljubice — Rešitev je v številnosti

Ženska se ne odloči tako pogosto, da bo valila nojeva jajca. Ta nenavadni podvig je storila Nancy Hoorctal, žena in sodelavka zoologa Louisa Hoorctala, ki že nekaj let preučuje razmnoževanje noja masana, podvrste afriškega noja, ki živi v Keniji in Tanzaniji. Nancy, ki je bila zaradi operacije nekaj časa priklopljena na posteljo, je sklenila, da bo pod odejo grela šest velikih nojevih jajc. V tem nenavadnem inkubatorju se je izleglo šest žilavih nojčkov. Hkrati so začeli nojčki spremljati Nancy na vsakem koraku; noji po rojstvu, podobno kot piščanci in račke, sledijo prvi stvari, ki jo vidijo premikati se, misleč, da je to njihova mama. Zgodilo se je, da so piščanci hoteli slediti avtu. No, Hoorctalovi ta že precej raziskani fenomen ni posebej zanimiv, tudi dogodek z valjenjem v postelji je bil le kratkoročen poskus, zakonca se ukvarjata predvsem s preučevanjem nojev v naravi. Spoznajmo se z nekaterimi njunimi tamkajšnjimi ugotovitvami.

Ko odrasli nojevi samci v maju ali juniju začno iskati nevesto, se dodobra nališpajo, svojo pripravljenost za ljubezensko podvige kažejo z menjavo barve. Med snubljenjem se noge in vrat nojsamca obarvajo živo rdeče. Samci se med seboj bore za svoj del ozemlja. Zemlje je vedno manj kot samcev, poraženci so obsojeni na to, da se to leto pač ne bodo ženili, samice dajajo prednost močnejšim, tistim, ki jim je uspelo osvojiti nekaj peščene zemlje in na njej zgraditi gnezdo. Gradnja domačije je namreč povsem moško delo.

Seveda to ni kakšna umetelna zgradba, gnezda so najpogosteje malo globlje jame v posušenem koritu reke ali potoka. Jamsamci oblože z mehkim drobirjem in domovanje je nared. Zdjaj čakajo neveste. Te pridejo junija in začnejo takoj izbirati. Zanimivo je, da ima komaj vsaka tretja resne namene. Taka pristopi k samcu, ki ji je najbolj všeč, in mu da vedeti, da bo sprejela njegovo dvorjenje. Samec, ki je od sreče ves iz sebe, začne mahati s krili, vrže se na zemljo in med zvijanjem vratu izpušča ljubezenske krike. Ko samica končno leže k njemu, samec aktivira ljubezensko orodje, ki je lahko dolgo tudi do 20 cm. Nojev penis pa ni samo veličastnih mer, ampak tudi zelo fleksibilen, po uporabi se zmanjša, kar je pri pticah, ki večinoma tega organa nimajo, svojevrstni fenomen. Zakonska zveza je tako zapечатena, samica ostane zvesta samcu tudi nekaj let zapored.

Zdjaj so na vrsti jajca. Narediti in znesti jajce, ki tehta kilogram in pol, ni lahko. Samica se za 7 jajc muči celih 14 dni. Zadeva se zaplete, ker v njeno gnezdo ležejo jajca tudi tiste samice, ki jim ni do trdne zakonske zveze in družinskih skrbi. Del samic noja namreč ravna tako kot nekatere ženske. Nastavljajo se ubogim poročenim nojem, ki seveda izkoristijo priliko. Plačilo za užitek kmalu pride v skrbi za nezakonska jajca. V gnezdu vsakega samca, ki ima povprečno po 10 ljubic, se tako znajde okoli 40 jajc. Zaradi tega v družini ni prepričan, žena se ne jezi, par skupaj vali jajca, čeprav odnese levi del samec. On namreč vali vsa noč in še pol dneva, samica pa preostane.

Ne glede na velikost (noj je visok tri metre in tehta 150 kg) pa par nojev ne more pokriti vseh jajc v gnezdu. Pokritih je lahko največ 21 jajc, druga preprosto pomečeta iz gnezda. Oktobra ali novembra se mladiči izležejo. Ker je takrat deževno obdobje, povsod poganja sveža trava, ki jo nojčki vneti ključajo. Rastejo zelo hitro, v februarju se že pridružijo vrstnikom, ki jih v nekakšnih jaslih nadzira in varuje nekaj odraslih nojev. Varstvo je nujno potrebno, mladim nojem grozi kup sovražnikov: šakali, hijene, levi in jastrebi. Kljub stražarjem in njihovi legendarni hrabrosti je smrtnost med mladiči zelo velika, v nacionalnem parku v Nairobiju kar 90 odstotkov. Veliko žrtev je tudi med noji-varuškami. Zaradi tega pride v populacijah nojev do velikega neravnotežja, samic je tridob štirikrat več kot samec. Zdjaj lahko razložimo tudi pojav, zakaj se med noji nihče ne razburja, če neporočene samice žive na koruzi z oženjenimi samci. Tako pač mora biti, moških je premalo.

Znanstvenika je zanimalo tudi, ali zakonita samica, ki skupaj s samcem sedi na jajcih, ve, katera jajca so njena in katera ne, in ali iz gnezda vrže tudi kakšno svoje jajce. Ugotovili so, da samica natanko ve, katera jajca so njena, vedno jih da v sredino gnezda.

Drugo vprašanje, na katerega doslej nismo imeli odgovora, je bilo, zakaj samica dolge dni požrtvovalno sedi tudi na tujih jajcih, okoli nje pa krožijo šakali in hijene. Vprašanje seveda velja tudi za samca, vendar je pri njem odgovor preprostejši, on je vendar oče. Razlog za samično požrtvovalnost in pogum je tako rekoč Kolumbov. Če bi sedela samo na svojih jajcih, bi vsak napad na gnezdo naredil škodo njenemu potomstvu. V primeru, ko je njenih samo šestina jajc, severjetnost, da bo ukradeno ravno njeno jajce, precej zmanjša. S stališča človeške morale je samica res žrtev, v naravi, ki morale ne pozna, pa je zmagovalka. Rešitev za njeno potomstvo je namreč v številu jajc. (Vir: Europeo)

PARKIRNINA JE PLAČANA, ZDAJ LAHKO DVE URI MIRNO ODSMRČIM!

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Kmetijstvu dajati spodbudo!

Višje cene niso dovolj — Ljudje želijo soodločiti — O resnici morajo molčati

TITO JE DEJAL v pogovoru z voditelji jugoslovanskih kmetijsko-industrijskih kombinatov, znanstvenimi delavci v kmetijstvu in pridelovalci, da moramo odstraniti vse, kar ovira kmetijsko proizvodnjo. Kmetijstvo bi se moralo razvijati vzporedno z industrijo, iti celo naprej. Za tak razvoj je veliko možnosti. Čeprav so se z gospodarsko reformo zvišale cene za kmetijske pridelke, je še naprej potrebno iskati pota in oblike za spodbujanje kmetijske proizvodnje.

IZ ZDA BEŽI zadnje čase čedalje več mladeničev, da bi se izognili vpoklicu v vojsko in da jih ne bi poslali v Vietnam. Doslej jih je zbežalo že okrog dva tisoč.

VIDETI JE ŽE, da je bila odločitev za novo pokopališče in gradnjo mrliške vežice v Kočevju zelo koristna. Natolčevanja različnih nergačev so se že polegla, umirila pa se je tudi že ihta, ki so jo zbudili neljubi pripetljaji ob prekopavanju nekaterih pokojnikov.

ODBORNIKI OBEH ZBOROV občinske skupščine Črnomelj so zavrnili predlog letošnjega občinskega proračuna, ker predvideni dohodki 721 milijonov Sdin ne zadoščajo niti za vzdrževanje dejavnosti, za katere je občina po ustavi dolžna skrbeti.

NAŠI LJUDJE se zelo dobro zavedajo pomena in daljnosežnosti ukrepov, ki smo jih sprejeli in jih še sprejemamo. Opažamo, da moramo pri nadaljnjih akcijah določeno računati z željo in potrebo vsakega občana po soodločanju in pravočasem seznanjanju z dogajanjem. Na to doslej nismo vedno računali, čeprav smo bili v besedah pripravljeni.

OBČINSKA SKUPŠČINA v Novem mestu je poverila upravni komisiji, naj prouči vprašanje prisilne uprave v novomeški tekstilni tovarni in pripravi predlog za izvedbo. V zadnjem času so v tovarni Novoteks tudi obračunavanja in pritisk na tiste, ki želijo povedati resnico o dogodkih.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA, 6. aprila 1967)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Cesar daje oblast mlajšim?

Ogri so predrzni — Katoličani v Franciji niso smeli v cerkev, slovenskim liberalcem se zdi to prav — Ruski car v skrbeh

(R a z n i) listi pišejo, da misli naš cesar odstopiti in izročiti vladanje države mlajšim močem. Bržkone so to samo pobožne želje nekaterih ljudi, a nemogoče ni in bi na vse zadnje tudi ne bilo prav nič čudno, da se je cesar po 59 letih naveličal vladati Avstriji in njene mnogobrojne, med seboj si tako nasprotujoče narode, posebno pa so mu zagrenili večer življenja Ogri s svojo nehvaležnostjo in predrznostjo.

(P o l i t i č n i) položaj pojasnjujejo obiski vladarjev, ki so spet enkrat na vrsti. Angleški kralj je obiskal 8. t. m. španskega kralja, istega dne pa italijanski kralj grškega. Tem povodom se mnogo govori o angleško-španski zvezi; toliko je gotovo, da bo Španija podpirala Angleško v slučaju vojne s tem, da ji da na razpolago svoje pristanišče. Zoper koga da je naperjena ta zveza, si mnogi ubijajo glave, morebiti res zoper Francoza.

(F r a n c o z i) imajo opraviti v Maroko. Domačini-muhamedani so ubili dva Francoza, za to so Francozi zasedli mesto Udžo, ter zahtevajo odškodnino in zadoščanja.

(F r a n c o s k i) katoličani so imeli žalostne velikonočne praznike. Sami so si sezidali svoje cerkve, a niso smeli vanje! Vrh tega pa bodo morali plačati še mnogo davkov za to, ker so jim vzeli cerkve. To delo: policija, vojniki, orožniki, zapisovanje cerkvenega premoženja, sodnijski stroški stane vlado blizu 3 milijonov kron, plačati jih bodo morali davkoplačevalci. In to satansko zlobnost in nečuvno krivico si upajo zagovarjati tudi naši slovenski liberalci, da jih ni sram!

(R u s k i) car in njegova družina je v vednih skrbeh za svoje življenje, ker je carica spet dobila grozljivo pismo.

(36 s t r a n i) broječa knjžica (dr. Demšar, Spolne bolezni), resno in dostojno pisana, sviri pred tremi jako dalekosežnimi boleznimi in njih vzroki prav nujno; ker škodujejo celim rodovom.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC, 15. aprila 1907)

Švica misli na »dan potem«

Švicarji imajo enega najboljših sistemov civilne zaščite na svetu — Najmočnejši razlog za gradnjo zaklonišč je grafikon civilnih žrtev vojne

Če med bivanjem v Švici zaslišite sireno, ki zavija v časovnem razmaku 12 sekund, se brž ozrite okoli in skušajte najti eno od 200.000 protiatomskih zaklonišč, ki so jih Švicarji zgradili v zadnjih dvajsetih letih. Sirena namreč oznanja atomsko vojno. Če zavijanje ni prekinjeno in traja eno minuto, pomeni, da je izbruhnila kemijska vojna, spet je treba v zaklonišče. Podrobnejša navodila za primer omenjenih in drugih ujm ter katastrof so na zadnji strani vsakega švicarskega telefonskega imenika. Med drugimi kaže tudi, da naj vsak državljan vzame s seboj tranzistor, da bo lahko poslušal navodila švicarske civilne zaščite.

Civilna zaščita v Švici je prava pravcata armada brez orožja. Sestavlja jo 300.000 moških in 20.000 žensk, vsi so prostovoljci in vrhunsko izvežbani. Tečajje iz civilne zaščite so opravili v enem od 57 šolskih centrov, centri so v vsakem kantonu. Vsako leto prežive nekaj dni na vežbah. Nosijo posebne uniforme, določene z Ženevsko konvencijo, v primeru vojne pripadniki civilne zaščite ne morejo priti v ujetništvo, nanje se ne sme streljati, imajo status (seveda ne samo v Švici) pripadnikov organizacije Rdečega križa.

Odločitev o graditvi res velikega števila protiatomskih zaklonišč so Švicarji sprejeli leta 1959, na enem od 1500 referendumov v zadnjih 100 letih. Za zaklonišča je glasovalo 380.000 volilnih upravičencev, proti jih je bilo 230.000. Ženske niso glasovale, volilno pravico so namreč dobile šele leta 1971, dve leti kasneje. Od takrat so v vsaki hiši, poslopju in javni ustanovi postopoma uredili podzemeljske zaščitne prostore. Mesta so razdeljena na cone, 100.000 prebivalcev tvori okrožje, 20.000 sektor, 5.000 kvart, 500 prebivalcev pa blok. Glede na tako razdelitev imajo načelnike okrožij, sektorjev, kvartov in blokov. V akcijo stopijo v izrednih okoliščinah, v mirnem času pa skrbje za zalogo hrane in obleke v zakloniščih, njihovo vzdrževanje itd.

Lepo švicarsko mesto Lugano ima 65.000 prebivalcev in je razdeljeno na tri sektorje. V drugih švicarskih mestih ima svoje mesto v zakloniščih 85 odstotkov meščanov, v Luganu pa so bili še bolj velikopotezni in so zgradili tudi 88.000 mest za turiste. Razen tega je to mesto znano tudi po zaklonišču v bolnišnici, zgradili so ga 1979. Pod dvajsetimi nadstropji običajne bolnišnice, ki ima tudi pristajališče za helikopterje, so pod zemljo zgradili tri nadstropja protiatomske bolnišnice s 400 posteljami, dvema operacijskima dvoranama, rezervoarjem za 300.000 litrov vode, pralnico, sušilnico, četvernimi filtrirnimi in prezračevalnimi napravami in dvema neodvisnima elektrogeneratorskima sistemoma. Za to zaklonišče so porabili 6 milijonov frankov. Podobnih centrov je v Švici še 1000, sprejmejo lahko 78.000 bolnikov. Po mnenju Švicarjev je človeško življenje zelo dragoceno, še posebej v atomski vojni. To imajo, saj so Švicarji, tudi izražano, življenje človeka v najboljših letih je vredno 640.000 frankov. Da bi ga v morebitni atomski vojni rešili, je treba v miru žrtvovati 55-krat manjšo vsoto.

Švica je stara država, v kateri lahko vsak brez strahu in posledic pove svoje mnenje tudi o vojaških ali na pol vojaških zadevah. Vlada je tistim, ki so menili in še menijo, da je gradnja civilnih zaklonišč velika prevara, ki si jo je zaradi svojih koristi izmislila industrija gradbeništva, v posebnem pisanju odgovorila, da ni nobenega dvoma, da si veliko Švicarjev zasluži za vsakdanji kruh z graditvijo zaklonišč in podobnega. Toda ali ne zaslužijo kakšen frank tudi proizvajalci reševalnih pasov, varnostnih pasov vavtu, obličev in povojev, gasilnih aparatov?

Najmočnejši argument za švicarsko civilno zaščito pa so podatki o civilnih žrtvah v modernih vojnah. V prvi svetovni vojni je na 20 ubitih vojakov izgubil življenje en civil, v drugi vojni je bilo to razmerje 1:1, v korejski vojni so na enega vojaka ubili pet civilov, v vietnamski pa že 20. Bodo v naslednji vojni preživeli samo vojaki? Švicarji pravijo, da ne.

(Vir: Europeo)

Vroča želja po hladu

»Hladna veriga« za več otroškega zdravja

Samo ošpice vzamejo vsako leto prek 2 milijona otroških življenj, tetanus pri novorojenčkih več kot 800.000 in oslovski kašelj nadaljnjih 600.000. Ob teh grozljivih številkah je svetovna zdravstvena organizacija začela v okviru akcije Zdravje za vse do leta 2000 z obsežnim cepljenjem otrok proti šestim nalezljivim boleznim. To naj bi zajelo po uradnih ocenah leta 1990 že blizu 70 odstotkov vseh otrok na svetu. Pri ureditvenju te zamisli so zdravniki širom po svetu pogosto omagovali spričo nadvse pomembnega vprašanja, kako ohranjati cepiva sveža in uporabna. Ta problem so strokovnjaki načeloma rešili že precej dobro, in sicer s projektom »hladna veriga«, ki pomeni celo vrsto najrazličnejših dejavnosti za zavarovanje cepiv pred škodljivimi zunanjimi vplivi.

Projekt pomeni za poslovneže posel, vreden 25 milijonov ameriških dolarjev, vendar je nastal v prvi vrsti iz človekoljubnih nagibov. Raziskave pogojev zdravljenja so namreč pokazale, da svet, posebej nerazviti del, potrebuje ne le primerna cepiva, ampak tudi opremo za njihovo shranjevanje na stalnih temperaturah. Najbolj občutljivo je cepivo proti otroški paralizni, sledijo cepiva proti ošpicam, tuberkulozi, kombinacija proti davici, oslovskemu kašlju in tetanusu (DTP) za otroke in cepivo proti tetanusu za nosečnice. Vsa morajo biti shranjena pri temperaturi pod 8°C, poleg tega

cepivi DTP in proti tetanusu ne smeta zmrazniti. Take zahteve glede zdravljen seveda niso mar naravi, zato so se cepiva v velikem obsegu kvarila na vročini in mrazu. Česa takega ne zanika niti tehnični strokovnjak Svetovne zdravstvene organizacije John Lloyd, ki pravi: »Zdjaj vem, da je bilo na tisoče otrok cepljenih z neučinkovitim cepivom.« Drugače se najbrž res ni dalo delati, dokler ni nastal omenjeni projekt. Z njim strokovnjaki sicer niso mogli pomembno vplivati na okostenele uradnike, zaradi katerih so se celi transporti cepiv pregrevali v carinskih skladiščih, odpraviti nihanje električne napetosti in redukciji, ki so kvarile hladilnike, niti narediti gorovja in puščave dostopnejše. So pa ponudili vrsto rešitev za to, da so cepiva enako sveža in uporabna tudi na koncu poti. Med inovacijami naštevajo informacije Svetovne zdravstvene organizacije predvsem veliko energetsko varčnih in izredno zmogljivih premičnih hladilnikov, ki se obnesejo v vseh podnebnih razmerah. Za delo z napravami in s cepivi sistematično izobražujejo na desetstote delavcev najrazličnejših poklicev.

Ta projekt je pot rešitve in pot k novi odvisnosti že tako odvisnih nerazvitih delov sveta. Zdi se namreč, da je odvisno od politične volje industrijskih veselil, koliko otrok in od kod bo cepljenih leta 1990.

L. M. (Vir: informacija Svetovne zdravstvene organizacije)

NAGRADA V NOVO MESTO

MARIJA ŠOBAR iz Novega mesta je bila izžrebana izmed reševalcev 13. nagradne križanke. Žreb ji je dodelil knjigo Ptič v lanskem gnezdu, ki jo je napisal Shaun Herron; v nji je opisal soočenje dveh generacij španskih bojevnikov za svobodo. Rešite današnje križanko in pošljite rešitev najkasneje do 24. aprila na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 15.

PRGJŠČE MISLI

Ni mogoče uresničiti sam sebe, ne da bi uresničil vse druge.

M. ROŽANČ

In ker je človek več kot država in država manj kot človek, mora resnična in svobodoljubna politika brniti in spoštovati človekove osebne usode, nikakor pa ne fetišiziranih skupinskih interesov.

B. ŠTIH

Oblast je moč, moč pa je nepravilnost.

M. SELIMOVIC

15

NAGRADNA KRIŽANKA

DL	NAPUSC	POTROŠNJA	DEL STREHE	SESTAVIL J. UDIR	ZVALSKA MAŠČOBA	LETOVIŠKI KRAJ PRI OPATLI	REKA, KI TEČE SKOZI FIRENCE	VOJNA NIMFA	PRISIEDNIK
RIM, BOGINJA PRIRODE				TROPSKA OVJALKA					
SPLOJINA KOVINE S KOSLI NO/KEM. SIMBOL ZA ZVEPLO				OKRASEK/HVALJENJE					
DEL TELEZAV/ M. IME					SUMERSKI IME MODROSTI	FR. TEROR. ORGANIZA.			
IGRALKA PAFAS		ARAB. ZREBEC	MOZOLJA-VOST/DEL NOGE					PRESKUS	IZUMITELJ MOTORJA Z NOTR. IZGOR.
INDIJANSKO PLEME						100/KILO-VOLTAMPER			
SOVRAŠTVO		SIAM/AVT. OZNAKA RUKJE			POZEMNI PROSTOR/POVRŠ. MERA				
SLADKO ZGANJE			STOPNJA OBILOBE (KI JO POVZROČAJO GLAVICE)						
LETOPIS			IT. LUKA V TARENTSKEM ZALIVU						

Ne zadržujte se, le jokajte!

Po dobrem joku se večina ljudi dobro počuti — Navadne in čustvene solze — Ne čistijo le očesa, marveč tudi duha — Jokanje po naročilu

Zanesljivo ni človeka, ki bi ne poznal joka, ki mu kdaj v življenju niso spolzele solze po licih, če drugega ne, je jokal kot dojenček in otrok. A čeprav je jok tako vsakdanja stvar, o njem znanost dolgo ni kaj prida vedela. Zadnje desetletje pa je prineslo veliko novih zanimivih spoznanj o joku in solzah.

Solze imajo precej bolj zapleteno kemično sestavo, kot so znanstveniki predpostavljali. Nikakor ne gre le za nekaj slane vode, marveč za pester zbir najrazličnejših snovi. Nekateri strokovnjaki menijo, da se s solzami izločajo iz telesa odpadne snovi, ki nastajajo v organizmu pod psihičnimi obremenitvami.

Zanimivo je odkritje, da se solze, porojene iz čustvenih razlogov, po kemični sestavi ločijo od običajnih solz, ki jih potočimo zaradi dima, draženja oči in podobnega.

Po dobrem joku se človek počuti boljše, ugotavljajo strokovnjaki. Tisti ljudje, ki se znajo izjokati in joka ne jemljejo napačno, se pravi, da ga na silo ne zadržujejo in jih ni sram z jekom izraziti svoja počutja in čustva ter se tako olajšati, taki ljudje so manj dovzetni za nekatere bolezni, predvsem bolezni, za katere strokovnjaki domnevajo, da nastajajo deloma zaradi duševnih obremenitev (čir na želodcu, vnetje debelega črevesja ipd.).

Do večine teh spoznanj so znanstveniki prišli šele v novejšem času. Kaže, da jim je funkcija solz kot čistilcev in vlažilcev očesa dolgo povsem zadoščala, odnose med solzami in duševnostjo oziroma čustvi pa so prepuščali pesnikom in umetnikom.

Oglejmo si najprej najbolj preprosto vlogo solza in joka.

Solze se izločajo iz solznice, žlez, ki leže v gornjem delu očesne dupline. Človek nezavedno utripne z vekami kakih 16-krat v minuti in tako vlahi oko s solzino tekočino, ki se neprestano počasi izloča iz solznice po kanalčkih. Kadar je potrebna, naj bo to zaradi tujka v očesu ali kakega drugega dražljivega razloga za jok, se izločanje silovito poveča. Solzna tekočina obilno namaka oko, se zliva preko vek po licu in se iz kanalov steka tudi v nos. Kot smo že omenili, ima to zalivanje očesa pomembno funkcijo pri varovanju očesnega zrklja in odstranjevanju škodljivih tujkov iz očesa. Zdravniški raziskovalci so že dokaj zgodaj odkrili v solzah poseben encim, čigar delovanje je protibakterijsko, saj pomaga razkrajati bakterije na površini očesa. V nekaj minutah jih store neškodljive.

A poleg te funkcije imajo solze še druge. Človek je menda edino živo bitje, ki ob duševnih obremenitvah joka. Toda zakaj? S tem vprašanjem se je začel leta 1972 ukvarjati Wiliam H. Frey, strokovnjak za biokemijo. Zanimali so ga odnosi med kemijskimi procesi v človekovem organizmu in duhovnimi procesi. A šele okrog

leta 1979 se je kot vodja raziskovalnega laboratorija za psihiatrijo na kliničnem centru Ramsey v St. Paulu lahko lotil temeljitejših raziskav.

S prostovoljci, ki so se jokali ob pomoči čebule in ganljivih filmov, je zbral dovoljšno količino solz, da se je lahko lotil najprej kemičnih analiz solz. Najbolj presenetljivo odkritje je bilo ugotovljena višja količina mangana v solzah, ki jih je imenoval emocionalne solze, ker so jih prostovoljci točili ob čustveni prizadetosti, za razliko od običajnih solz, ki so jih točili le zaradi dražee čebule.

Vsi ti rezultati raziskav so Freya napeljevali k mišljenju, da imajo solze neko vlogo pri duševnih procesih. Zato se je nadaljnjih raziskav lotil predvsem s psihološkega vidika.

Preko 300 prostovoljcev je moralo pisati natančen dnevnik solz in joka, nato pa so psihologi tako zbrane podatke analizirali. Ugotovili so, da so ženske v razdobju enega meseca jokale povprečno 5,3-krat zaradi duševnih obremenitev, medtem ko so moški zaradi teh razlogov jokali povprečno le 1,4-krat. To je potrdilo staro modrost, da ženske zares precej bolj pogosto jokajo. A bolj kot ta stara vednost je raziskovalce presenetilo, da se je kar 85 odstotkov žensk in 73 odstotkov moških po joku počutilo bolje. V mesecu dni, kolikor je trajal poskus, pa le 6 odstotkov žensk ni

Brez tipkanja

Namesto računalniške tipkovnice svinčnik

Mnoge ljudi odvrča od uporabe računalnikov tudi takšna malenkost, kot je neznanje tipkanja. Brez tipkanja in uporabe tipkovnice pa zaenkrat z osebnimi računalniki ni mogoče urejati besedil, pisati poslovnih pism in pripravljati poslovnih in drugačnih poročil, pa naj bo sama možnost dela z računalnikom še tako vabljiva in naj obeta še take učinke ob manj izgubljenega časa. Strokovnjaki za računalniške programe so se lotili tudi trdega oreha, kako omogočiti uporabo računalnika brez tipkovnice.

Ker je komunikacija z govornjo besedo izjemno zahtevna naloga in je še lep čas ne bodo zadovoljivo rešili (ko bo problem rešen, pa bo nastal nov problem — kako komunicirati v drugih jezikih), so programerji segli k bolj preprostemu sredstvu — k svinčniku.

Pariška programska tvrdka Anatex je izdelala program za osebne računalnike, ki omogoča branje rokopisa, se pravi, da uporabnik vpiše v računalnik besedilo s posebnim svinčnikom, ne s tipkovnico. Piše na list papirja, ki ga položi preko elektronske podlage, rokopis pa se na ekranu računalnika spreminja v običajno pisavo, ki jo potem uporabnik seveda lahko poljubno oblikuje, spreminja in popravlja.

nobenkrat zajokalo, medtem ko je bilo takih moških kar 45 odstotkov, torej slaba polovica.

Analiza je pokazala tudi, da ženske v glavnem jokajo zaradi odnosov z drugimi, in sicer najpogosteje iz žalosti, nato iz veselja in iz jeze. Moški so jokali neprimerno manj, nobenkrat pa iz jeze.

Za Freyve raziskave se je zanimala Margareta Crepeau s psihiatričnega oddelka na univerzi v Pittsburghu. V neki študiji je naredila primerjavo med zdravimi ljudmi in ljudmi, ki bolehalo za čir na želodcu in za vnetjem debelega črevesa, ki jih torej mučita bolezni, katerih nastanek zdravnik povezujejo z duševnimi napetostmi. Študija je pokazala, da so zdravi anketiranci v povprečju pogosteje jokali kot bolni.

Jok je torej dober za dušo, kot pravi prastar izrek.

Če bodo raziskave potrdile sedanje ugotovitve, da je jok naraven proces, s katerim si človek lahko lajša duševne obremenitve in sprošča duševno napetost, potem ne bo nobenega razloga, da bi objokane ljudi imeli za mehkužne, moške s solzami v očeh pa za poženščene. Joka se ni treba nikomur sramovati.

MiM

Maščoba, ki ne redi

Niti kančka kalorije, a jedi ostajajo okusne

Skrb za zdravo prehrano je vse večja, še posebno tam, kjer sicer ni kakšnih skrbi za vsakdanji kruh. Ni čudno torej, da se v razvitih deželah (podobno pa je opaziti tudi pri nas) pojavlja na trgovinskih policah polno vseh mogočih novih proizvodov, ki naj ne bi redili, a bi pomagali pri hujšanju in pridobivanju vitke linije in podobno.

Koliko so zares uspešni, je seveda vprašljivo, še posebno za tiste proizvođače, ki obljublajo vitko linijo brez korenitih posegov v jedilne navade posameznika. A novost, ki so jo pred kratkim predstavili javnosti v razvitem zahodnem svetu, zares veliko obljublja. Gre za sintetični nadomestek maščobe, ki ohranja jedem okus, ne daje pa telesu nobene kalorije in tudine povišuje stopnje holesterola v krvi.

Vsa čarovnija nadomestka je v tem, da ima na osnovno molekulo sladkorja vezanih več različnih molekul maščob, kar preprečuje, da bi jih telo lahko absorbiralo. Običajno imajo maščobe te vrste vezane le tri molekule.

Umetno maščobo so že preskusili in prvi rezultati so odlični. Z njo so prostovoljcem znižali stopnjo holesterola v krvi, zgubili so nekaj telesne teže, ne da bi pri vsem tem kaj spreminjali okus jedem, vsaj tistim ne, za pripravo katerih uporabljamo maščobe.

vaša zgodba

ODKRITJE

Sadje se pri nas doma ni nikoli kupovalo; češenj, sliv, hrušk in jabolok je bilo dovolj pri hiši. Do breskev pa otroci nismo imeli dostopa, ker so rasle v vinogradu. Kako so nas mikale in kako nas je mikalo zoreče sladko grozde! A takrat odrasli otrokom niso pustili, da bi se najedli grozdja, kar bi jim nedvomno koristilo, bilo je namenjeno le za vino, s katerim pa so potem silili otroke, seveda na škodo njihovega razvoja.

Da bi nas sladkosnednost ne premagala, so si starejši izmislili pošast, ki da živi v vinogradu in preži na

otroke. Le v družbi odraslih ni nevarnosti. Pošast naj bi se lahko naredila tako majhno, da se z lahkoto skrrije pod trtin list, v hipu pa ponovno zraste v veliko zver, če zagleda otroka. Seveda ga neusmiljeno raztrga.

Otroci smo se pošasti bali in nismo sami hodili po vinogradih. Jeseni, ko smo šli vspremljstvu odraslih, pa so nam odrgali le kakšen majhen grozdek. Prosili smo, da bi dobili več, azaman. Zdelo se jim ga je škoda. Vina pa ne!

Blizu domačije smo imeli vinograd z zlahnim grozdom. Srčno sem si želel, da bi se ga do siteda najedel, a sem se bal pošasti. Toda želja je bila vse večja. Nekega dne pa sem se odločil. Od daleč sem si ogledoval trtje in si izbral trto z najlepšim grozdom, ki pa je bila dovolj blizu. Nato sem stopil v vinograd in si od spodaj natanko ogledal, ali se pod kakšnim listom ne skriva pošast. Nič nisem videl. Hitro sem odrgal velik grozd in stekel na plano. Nič se ni zgodilo. O strahni pošasti ne duha ne sluha. Pojedel sem sladki grozd in potem ponovno pregledal listje najbližjih trt pa odrgal nov grozd. Hitro sem se odmaknil, pošasti pa spet nikjer.

Postajal sem vedno bolj drzen. V nekaj dneh sem s pošastjo opravil. Mirno sem hodil po vinogradu in zobal najlepše grozde. Spoznal sem, da s pošastjo samo plašijo otroke.

ANTON GRAHEK

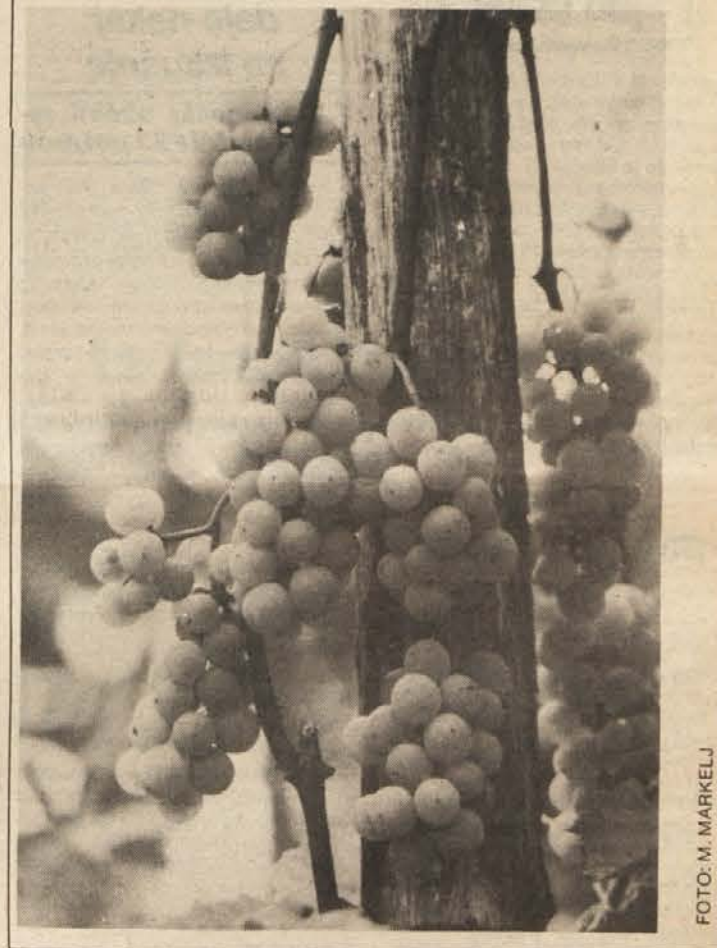

FOTO: M. MARKELJ

Ignac Jereb: Umirajoča domačija

38

Taki ljudje so predpisovali obvezno oddajo in pri tem živeli na veliki nogi.

Od Polone so zahtevali obvezno oddajo mesa. Ker ga ni imela, je morala toliko kupiti in še celo preplačati, da je lahko oddala zahtevano količino.

Po obisku Janezovih staršev z Gorenske na Osojah so se zavzeli in pomagali Poloni iz začetnih težav, da je lahko posadila fižol, koruzo in zasejala nekaj žita, da niso ostale njive prazne.

Prvič po tolikih prestanih grozotah in trpljenju se je počutila srečna, ker so ji Janezovi starši toliko pomagali in ji vsestransko stali ob strani.

Nekega jesenskega deževnega dne leta 1945, ko je začel med dežjem že nalezati sneg, je pes na grebenu ravnice sedito lajal v dolino in opozarjal, da nekdo prihaja. Polona je poslala Petra pogledat, zakaj pes laja v dolino. Peter je šel in se takoj vrnil ter povedal, da gre na Osoje razcapan in kosmat berač. Komaj je povedal, že je iz strahu pred njim pobegnil, da se skrrije.

Polona, ki je bila s škafof namenjena k studencu po vodo, je šla pogledat, kdo bi to utegnil biti. Dolgo je strmela v dolino in opazovala prihajajočega. Ko je neznanec zavil iz razdrapanega kolovoza na bližnjico proti Osojam, je spoznala po upogogneni in značilni hoji Matevževo postavo. Obstala je, kakor okamene-

la, in škaf ji je ušel iz rok ter se kotalil po rebri navzdol naravnost proti Matevžu.

Ni videla kako in kdaj je Matevž pobral škaf, in ne, kako je prišel na dvorišče. Opazila ga je šele, ko je škaf odložil pred hišnimi vrati in nameril korak proti njej. Matevž ji je mirno podal roko in z utrujenim glasom dejal: »Prišel sem.« Potem je nekaj časa molčal in skrival vlažne oči v tla.

Še je molčal in požiral slino, dokler ni končno s hripavim glasom vprašal: »Kje so pokopani?« Polona mu je pokazala z roko za hišo proti sadovnjaku in se zamajala pred njim do groba. Pred gomilo se je Matevž še bolj usločil. Snel je z glave zamaščeno, kosmato, rusko kučmo in jo vrtil med prsti. Dolgo je stal ob grobu.

Polona ga je prišla že dvakrat klicat, naj gre v hišo. A on je molčal in strmela v gomilo. Šele ko ga je potrepljala po rami in ga opomnila, naj gre jest, se je zdramil in nekam odsotno in zmedeno pogledal. Napravil je nekaj korakov za Polono in obstal ter jo vprašal: Kje je? »Kdo?« je iz Polone kar padlo.

»Punčka,« je z umirjenim glasom rekel Matevž.

Polona je mignila z glavo na podstrešno okno. Pot do podstrešnice je bila najtežja v njenem življenju. A doživela je že marsikaj hudega.

Prišla sta do podstrešne sobe. Matevž je na pragu obstal in globoko zajel sapo.

Stal je še nekaj trenutkov, kakor da se še vedno bojuje sam s seboj. Nato je stopil k posteljici, v kateri je ležala punčka.

Ravno prebudila se je in zvedavo pogledala z živahnimi očmi Matevža. Ko se je sklonil nad posteljico, mu je smehljajoče ponudila ročice. Matevž jo je zamaknjeno gledal in gledal. Čudno in tuje mu je bilo, ko mu je otrok molil ročice. Čudno in tuje tudi zaradi občutkov, ki so ga prevzemali. Še se mu je oglašala zamolkla bolečina, ki nikoli ne bo popolnoma utihnila, a se je prepletala z nekim drugim čustvom. Ni bila ljubezen, a bil je človeški čut do otroka, do nedolžnega otroka.

Polona je na vratih trepetala in z grozo opazovala, kaj bo napravil z otrokom.

Matevž je opazil ta njen pogled, zavrnil se je in zmajal z glavo: »Polona, Polona, da te ni sram, ker me kaj takega sumiš!« Če bi samo poskusil tega nedolžnega otroka sovražiti ali celo spraviti s sveta, bi bil mnogo slabši od tistega zločinca, ki ga je na silo napravil. Polona, otrok je nedolžen! Moramo mu pomagati, da ne bo občutil tega greha, greha zverinske vojne podivjanosti!

Matevž se je naslonil nad otrokovo posteljico in dolgo slonel ter ga gledal... dokler se ni zdrnil in vzkliznil: »Joj mene, kaj počenjam! Poln sem uši in jih tukaj raztresam!«

Odhitel je ven in spotoma Poloni zaklical: »V svinjsko kuhinjo grem, da se umijem in preoblečem! Tja mi prinesi perilo in obleko!«

Ogenj ogrožal polovico vasi

Otroška igra zakrivila enega najhujših požarov doslej na Dolenjskem — Škoda za 10 milijonov — Gasilo skupaj 88 gasilcev

PREVOLE — Če izvzamemo industrijske požare, je bil ogenj, ki se je 7. aprila popoldne pojavil na Prevolah, eden največjih, kar jih je doslej bilo na Dolenjskem. Po svoje priča o tem podatek o škodi, ki je ocenjena kar na 10 milijonov, in pa seveda dejstvo, da bi požar lahko upepelil domala pol vasi, če posredovanje gasilcev ne bi bilo tako hitro in uspešno. Sicer pa poglejmo najprej, kaj pravi o požaru uradno poročilo novomeške UNZ.

7. aprila okoli 14. ure je prišlo do požara na gospodarskem poslojpu 66-letnega Franca Hrovata s Prevol. Zgorelo je ostriše poslopja v velikosti 7 krat 10 metrov, ob njem pa še motorna kosilnica BCS, puhalnik za seno z električnim motorjem, razno orodje ter tona sena. Ogenj pa se je razširil še na gospodarsko poslopje 56-letnega soseda Jožeta Papeža; objekta sta narazen vsega 3 metre. Požar je upepelil ostriše v izmeri 20 krat 7 metrov, 3 tone sena,

nato pa je gasilec uspelo ogenj lokalizirati. Požar so pogasili novomeški poklicni gasilci ob pomoči prostovoljnih društev iz okoliških vasi. Na Hrovatovem objektu je škoda za 7, na Papeževem na 3 milijone dinarjev. Kot je pokazala preiskava, je ogenj zanetil otroška igra z vžgalicami.

Tako torej poročilo UNZ Novo mesto, kakšna pa je ocena tistih, ki so se morali z ognjem prvi spopasti? Člani poklicne gasilske enote Novo mesto so bili na Prevolah v rekordnem času, takoj za gasilci iz bližnjih Hinj.

»Takoj ko smo dobili obvestilo o požaru in kasneje še en klic iz osnovne šole, da ogenj ogroža še druga poslopja, smo na Prevole odhiteli z vso razpoložljivo opremo, k nam pa na dežurstvo poklicali šentjernejske gasilce,« pravi Miha Horvat, komandir PGE Novo mesto. »Hkrati s tem smo o požaru obvestili še prostovoljna društva iz Šmihela, Vavte vasi in Žužemberka, ki so se klicu hitro odzvali. Prijetno presenečeni pa smo bili, ko so na prizorišče požara prihiteli še gasilci iz Novole, Dolenje Straže, Soteske, na

Prevole so prišli celo gasilci iz Amburusa v grosupeljski občini in iz kočevske Struge, zraven pa so bili seveda še Hinjčani, ki so se prvi spoprijeli s požarom. Na Prevolah je bilo tako tisto popoldne kar 78 prostovoljnih gasilcev in 9 poklicnih s tremi cisternami in osmimi kombiji. Naše delo ni bilo lahko, še posebej, ker so bili v spodnjem delu gospodarskega poslopja tudi sodi, napolnjeni z bencinom, ogenj pa ni ogrožal tudi bližnje stanovanjske hiše.

● Vsa gasilska društva, ki so sodelovala pri gašenju požara na Prevolah, so pripravila posebna poročila, ta pa so obravnavali na sobotni analizi požara, kijo je v Hinjah pripravila novomeška poklicna gasilska enota.

ožal tudi bližnje stanovanjske hiše. Kaj lahko bi se zgodilo, da bi tistega dne zgorelo pol Prevol. No, že v dobrih dvajsetih minutah nam je uspelo požar lokalizirati in ukrotiti, popolnoma pogasili pa smo ga okoli 17. ure.

Ob tem je treba povedati, da je celotno obveščanje o požaru bilo izredno hitro in učinkovito, sodelovanja med gasilci je bilo vzorno in temu primeren je bil tudi rezultat. Resda je povzročena škoda ogromna, a vedeti je treba, da smo imeli opravka s požaroma, ki sta zajemala dvakrat po 200 kvadratnih metrov površine, da je pihal veter in da v danih razmerah več ni bilo mogoče narediti.

Omenimo ob tem še, da je to bil letos že 23. registriran požar na novomeški poklicni gasilski enoti, kot po pravilu pa je pri gašenju zmeraj sodelovala ista izmena. Brane Vovko, Roman Lesjak, Brane Šeruga, Miro Košček, Franc Zalokar in Janko Gornik bodo, če je soditi po prvih letošnjih mesecih, postavili svojevrstno, vse prej kot razveseljiv rekord.

B. BUDJA

POŽAR V LIKU

KOČEVJE — 10. aprila okoli 20.50 je gorelo v Lesni industriji Kočevje, in sicer v sistemu ventilacije pri filtru za odpadni material. Ogenj se je nato razširil po transportnem traku. Filter je vezan na brusilne stroje, pri katerih uporabljajo pri delu brusilni papir. Domnevajo, da se je odtrgal košček brusilnega papirja, ki je na poti skozi kovinsko cev oplazil steno cevi in povzročil iskro, ta pa je zanetila požar. Škoda je za okoli 4 milijone din.

EKSPLOZIJA JU JE POŠKODOVALA

ČRNOMELJ — 5. aprila je prišlo v Črnomlju do nezgode, v kateri sta se poškodovala brata 12-letni Dragomir in 9-letni Zoran Cvejič. Dragomir je nekje našel vrvice z detonatorjem in jo iz radovednosti prižgal. Detonator je držal v roki, eksplozija, do katere je prišlo hip kasneje, pa mu je odtrgala členke na prstih desne roke, poškodovan pa je bil tudi Zoran. Obema so nudili prvo pomoč v črnomljskem zdravstvenem domu, nato pa so ju prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer je Dragomir ostal na zdravljenju.

KRONIKA NESREČ

PADEL MED PRIŽIGANJEM CIGARETE — 69-letni Martin Dragan iz Gorenjih Jesenic na Dolenjskem se je 10. aprila peljal na kolesu z motorjem od doma proti Črniku. Med vožnjo skozi blagi desni ovinek v Dolenjih Jesenicah si je prižgal cigareto, pri tem pa izgubil oblast nad

PREHITEVAL NAVZLIC PREPOVEDI — Obsežna akcija novomeških prometnih miličnikov minuli teden na dolenjski magistrali je odkrila ogromno kršiteljev. Med njimi je bil tudi voznik tovornjaka Avtoprevoz iz Ivančke gorice, ki je samo na delu med Novim mestom in Trebnjem kar trikrat nepravilno prehitel. Na posnetku ga vidimo med prehitvanjem na delu ceste, kjer je to tovornjakom z znakom izrecno prepovedano.

MILIČNIKI SO UKREPALI — Še pred Trebnjem je miličniška patrulja tovornjak ustavila, voznik je v opravičilo samo skomignil z rameni. Za trojno nepravilno prehitvanje ga čaka pot k sodniku za prekrške.

RADAR JE PRIDNO BELEŽIL — Kar triinšestdesetkrat je skljocnil aparat v avtomobilu, opremljenem z radarjem za ugotavljanje preokračene hitrosti. Posnetek je iz Lutrskega sela, kjer je miličnik Janez Horvat s pomočjo radarja med 10. in 12. uro ujel 22 kršiteljev.

KDO BO POSKRBEL ZA ODSTRANITEV? — Takšno je bilo prizorišče po požaru zahodnonemškega tovornjaka, naloženega z oblačili, lanskega 22. decembra na parkirišču pri Medvedjeku. Podoba se do danes ni spremenila. Lastnik vozila se za njegove ostanke ne zmeni, enako ne tudi cestarji. Turistična sezona pa je pred vrati.

Štiri ure z dolenjskimi miličniki

Poostrena kontrola prometa na dolenjski

Redki ali celo izjemni so primeri, da bi imel voznik osebnega ali drugega vozila priložnost na 140 kilometrih ceste, kolikor meri odsek dolenjske magistrale med Ljubljano in Zagrebom, kar trikrat plačati kazen zaradi prehitve vožnje. Kaj takega pa se lahko tedni pripeti vsakomur, ki na že omenjenem odseku ceste ne bo spoštoval omejitev hitrosti. Ljubljanski, krški in novomeški prometni miličniki so namreč pred dnevi pričeli s poostreno kontrolo prometa na prometni magistralki, hkrati so na cesti tudi tri vozila z radarji.

»K takšnim akcijam, ki potekajo usklajeno med vsemi tremi UNZ, so privedle vse hujše nesreče, katerih število zadnja tri leta vztrajno narašča. Poleg tega statistični podatki kažejo, da je največ nezgod prav ob pričetku in koncu turistične sezone, ko je promet najgostejši,« pravi Niko Prišl, inšpektor UNZ Novo mesto, ki je skupaj s Pavletom Balabičem vodil eno takšnih akcij minuli teden, spremljalo pa jo je tudi radovedno novinarsko oko.

In rezultati? Devet novomeških miličnikov na delu ceste med Medvedjekom in Lutrskim selom je imelo veliko dela, njihova poglobljena skrb pa je bila zagotoviti nemoten pretok prometa, ob tem pa posebno pozornost posvetiti kontroli hitrosti in nepredvidnim ter nepravilnim prehitvanjem. Minulo sredo med 10. in 14. uro je bilo pregledanih 76 vozil, ob tem je bilo tudi 17 pregledov prtljage, zaradi počasne vožnje in motenja prometa je bilo izločenih 16 tovornjakov, eno vozilo je bilo poslano na izredni tehnični pregled. Zaradi hujših kršitev prometnih predpisov bo podanih 10 predlogov sodniku za prekrške, 5 od tega zaradi nepravilnega prehitvanja. Tudi število denarno kaznovanih voznikov ni bilo majhno; 65 voznikov je moral seči v denarnico, 33 od tega zaradi prevelike hitrosti, 17 zaradi nepravilnega prehitvanja, da nenaštevamo vsega. Tisti dan smo bili priča tudi izredno občestni vožnji šoferja osebnega avtomobila, ki je registracije; nekaj minut kasneje pa smo ga v spremstvu miličnikov srečali pred novomeškim rotovžem, kjer imajo svoje prostore sodniki za prekrške.

Prava muka je ob magistralni cesti gledati vse gosteje posejana spominska obeležja žrtvam prometnih nezgod. Ne bomo se spuščali v to, kako vplivajo na voznike, dejstvo je le, da je zakon dovolj jasen: v cestnem pasu postavljanje spominskih obeležij ni dovoljeno, jasno pa je tudi, kdo bi moral za uredničenje tega določila skrbeti — cestna podjetja. Druga svojevrstna podoba te ceste pa je parkirišče na Medvedjeku. Tam se je že lanskega 22. decembra vžgal tovornjak nemške registracije, ki je prevažal razna oblačila, za odstranitev njegovega ogrođa in kupa ožgane tekstila pa do danes ni še nihče poskrbel. Pa se tudi v tem primeru ve, kdo je za to zadolžen.

Besedilo in posnetki: BOJAN BUDJA

POTA IN STRAHOVOTA

dežurni poročajo

IZGINILO KOLO Z MOTORJEM — V noči na 12. april je neznan storilec šaril po parkirišču pred gostilno Zvab na Lokvah. Od vseh tamkaj parkiranih stvari mu je bil najbolj všeč motorček Tomos avtomatik, s katerim se je odpeljal neznan kam. Bivši lastnik vozila, Ludvik Šobar iz Črnomlja, je oškodovan natanko za 414.559 din. Neznanega motorista še iščejo.

ŠE EDEN BREZ KOLESA Z MOTORJEM — V noči na 12. april pa je neznanec obiskal prostor pred zgradbo novomeške PTT. Izginilo je kolo z motorjem, s tatvino pa je 27-letni Milan Petan iz Dolnjega Mraševca oškodovan za 70 tisočakov. Za storilec še ni pravih sledi.

V Piran potujeta Judež in Stangelj

V soboto občinsko prvenstvo »Kaj veš o prometu«

NOVO MESTO — SŠTZU Boris Kidrič je bila v soboto gostiteljica letošnjega občinskega tekmovanja »Kaj veš o prometu?«, čigar pokroviteljica sta bila straški Novoles-tózd Dvor in Avtopromet Gorjanj iz Straže. Tekmovanje je odlično organiziral občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Med pionirji 5. in 6. razreda je bil 1. Markovič (OŠ Katje Rupena), 2. Rozman, 3. Krevs (oba Mirna peč). OŠ Ivana Kovačiča-Efende pa je bila tudi ekipni zmagovalci pred OŠ Katje Rupene in OŠ Škocjan. Med učenci 7. in 8. razredov je zmagal Stangelj (OŠ Stopiče), drugi je bil Kirn (OŠ Škocjan), tretji pa Krevs (OŠ Mirna peč). Še ekipni vrstni red: 1. OŠ Škocjan, 2. OŠ Mirna peč, 3. OŠ Stopiče. V konkurenci srednješolcev se je najbolje odrezal R. Judež (SŠTZU Boris Kidrič), drugi je bil Slak in tretji Pepel (oba Srednja kmetijska šola).

Zapišimo še, da so pri izvedbi tekmovanja pomagali inštruktorji novomeškega AMD in člani Izpitnega centra za voznike motornih vozil Novo mesto, na republiško prvenstvo, ki bo 18. aprila v Piranu, pa sta se uvrstila Robi Stangelj (OŠ Stopiče) in Roman Judež (SŠTZU Boris Kidrič).

USPELO TEKMOVANJE — Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Novo mesto je v soboto organiziral letošnje občinsko tekmovanje »Kaj veš o prometu?«, ki je v zadovoljstvo številnih udeležencev lepo uspelo. Vstopnici za nastop na republiškem tekmovanju konec tedna v Piranu sta si priborila Robi Stangelj iz OŠ Stopiče in Roman Judež iz SŠTZU Boris Kidrič. (Foto: B. Budja)

ZUBLJI POBRALI SEDEM MILIJONOV

RAVNİK — Kratak stik na električni napeljavi je bil kriv pogubnega požara, do katerega je prišlo 9. aprila ob 5.55 na podstrešju stanovanjske hiše 46-letnega Pavleta Zgonca iz Ravnika. Ogenj se je najprej pojavil v podstrešni sobi, kjer spita lastnikova sinova. Požar je uničil omaro, celotno ostriše, električni štedilnik, zamrzovalno skrinjo, v kateri je bilo preko 100 kilogramov suhega svinjskega mesa, ob tem pa še več drugih predmetov, tako da je skupna škoda ocenjena na 7 milijonov dinarjev. Z ognjem so se spoprijeli novomeški poklicni gasilci in prostovoljni gasilci iz okoliških vasi.

Bojan Tomc: »Obnovljene gume združijo toliko kot nove.«

Pol ceneje do nove gume

Avtoelektričar in vulkanizer Tomc v Križevski vasi pri Metliki prodaja tudi obnovljene

KRIŽEVSKA VAS — Od začetka prejšnjega meseca nima Bojan Tomc, avtoelektričar in vulkanizer iz Križevske vasi pri Metliki, v svojem velikem skladišču nobenega prostora več. Prejšnji mesec je namreč Tomc poleg svojih dveh obrti prevzel še prodajo obnovljenih gum za ljubljanski Protektor in skladišče so mu napolnili s temi gumami za vse vrste osebnih in tovornih avtomobilov ter za traktorje.

»Obnovljene gume so zlasti za mestno vožnjo in krajše razdalje prav tako dobre kot nove in tudi držijo prav toliko, so pa polovico cenejše od novih, česar v današnjih časih tudi ne gre prezreti,« pravi mojster Tomc. »Poleg tega damo za vsako obnovljeno gumo garancijo, ki traja do polovice obrabljenosti.« Čeprav je Tomc komaj začel prodajati obnovljene gume za Protektor, se je to razvedelo celo daleč iz občine in ravno tisti dan je s takimi gumami »preobul« tovornjak iz Zadra, ki jih je potem 24 odpeljal še s seboj. Poleg obnovljenih pa Tomc prodaja

motorjem in padel. Dragan se je pri padcu hudo poškodoval in so ga prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Škoda na motorju je za 8 tisočakov.

VZVRATNO ZAPELJALA Z DVORIŠČA — 10. aprila ob 8.15 je 27-letni Peter Mali iz Šmihela peljal tovornjak po cesti iz Semiča proti Gradcu. Med vožnjo skozi Stransko vas pa je na vozišče vzvratno iz dvoirišča zapeljala z osebnim avtomobilom 21-letna Marija Jakofčič. Prišlo je do močnega trčenja, pri katerem je nastalo za poldrugi milijon dinarjev škode.

PREHITRO IN BREZ VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA — 40-letni Franc Dolenšek iz Drage se je 11. aprila ob 2.20 peljal z osebnim avtomobilom iz Trebnjega proti Mirni. Nekaj metrov pred vasjo Gomila ga je v desnem preglednem ovinku zaradi prevelike hitrosti zaneslo na levo na nasip, kjer se je vozilo prevrnilo. V nesreči sta se voznik Dolenšek, ki je vozil brez voziškega dovoljenja, in sopotnik Janez Petje, 28, iz Ravnika laže poškodovala, zdravniško pomoč so jima nudili v novomeški bolnišnici. Materialne škode je za 500 tisočakov.

Vrsta derbijev tako v moški kot v ženski republiški rokometni ligi — Zmaga Inlesa in uspeh Črnomalčev — Ženski derbi v Kočevju brez zmagovalca

Vrsta derbijev v sobotnem kolu moške in ženske republiške rokometne lige je prinesla nekaj zares kvalitetnih in razburljivih srečanj, čeprav se podoba na lestvici po soboti ni kaj prida spremenila. Domala vsi derbiji so bili zaključeni v zadnjih sekundah, to velja še posebej za srečanje Inles-Ponikve ter Črnomelj-IUV Usnjara pri moških ter tekmo med Kočevkami in Novomeščankami v ženski ligi.

Omenjena moška derbija sta bila osrednja sobotna dogodka. Že po tradiciji so igralci Ponikve tudi tokrat dodobra namučili Ribničane na njihovem terenu. Vodili so ves prvi polčas in tudi v prvem delu drugega, nato pa so se »lesarji« le prebudili in predvsem po zaslugi Lukiča ter Mateta obrnili rezultat sebi v prid. Še zlasti razburljivo je bilo v zadnji minuti, ko so imeli gostje žogo, a napada niso izkoristili, in dragoceni točki v boju za naslov sta tako ostali v Ribnici. Ta uspeh je Inlesove igralce krepko približal vrhu lestvice, predvsem po zaslugi Ajdovščine, ki je ugnala doslej vodilno Šoštanj, in Črnomalčev, ki so tri sekunde pred koncem iztržili točko proti Usnjaru. Kar 700 gledalcev v športni dvorani Loka je videlo izredno razburljivo srečanje in slabo sojenje sodnikov, ki sta bila na strani gostov. V

pa se, po prikazani formi sodeč, kaj lahko vmeša še Rudar.

Derbi ženske lige med Itasom in Novim mestom je bil zaradi gostovanja Novomeščank v Zahodni Nemčiji odigran že v petek. Kočevke so vodile že s 14:9 in kazalo je, da je srečanje odločeno. A Novomeščankam je uspelo izenačiti na 15:15, gostiteljice so v tem obdobju zgrešile štiri sedemmetrovke, gostje pa so vodile že s 17:15. Končni rezultat 18:18 je vendarle še najpravičnejši, izgubljena točka pa se utegne Novomeščankam še kako maščevati v boju za vrh. Kranjčanke namreč nízajo zmago za zmago in imajo tako po šestnajstih odigranih kolen že 3 točke naskoka. Prav nič razburljivo pa ni bilo srečanje v Šentjerneju, kjer so igralke Iskre z lahkoto odpravile ekipo Ferrotehne. Srečanje ni navdušilo maloštevilnih gledalcev, gostiteljice so igralo lagodno, vendar dovolj dobro za prepričljivo zmago.

odbojka

II. ZVEZNA LIGA, zahod, moški, 20. KOLO: SALONIT — PIONIR 3:2 (-10, 9, -3, 14, 5)
Pionir: Vernig, Brulec, Prah, Kosmina, Gregurek, Komadina, Golš, Travižan, Resnik, Črnač, Prime.
LESTVICA: 1. Ljubinja 40 točk ... 9. Pionir 12 točk.
Novomeščani igrajo v prihodnjem kolu doma z Bledom.
I. SOL, ženske, 18. KOLO: MEŽICA — KOČEVJE 1:3 (-14, -5, -12)
Kočevje: Klun, Kočevar, Uran, Turk, Gornik, Drobnič, Ahac.
KONČNA LESTVICA: 1. Kočevje 34 točk, 2. Mislinja 24, 3. Paloma Branik ml. 24 itd.

rokomet

I. SOL, moški, 16. KOLO: INLES — DVZ PONIKVE 18:17 (7:10)
Inles: Gelze, Šilc 1, Mihelič, Ilc 3, Lukič 4, Čirovič 1, Jurič, T. Ilc, Ambrožič 1, Mate 7, Tomšič 1, Žagar.
DVZ Ponikve: Jambrovič, Juricev, Fink, M. Strnad 5, D. Strnad 4, Drab 6, F. Strnad 1, A. Strnad, Podgoršek, B. Strnad, Urbanič, Prokopovič.
ČRNOMELJ — IUV USNJAR 24:24 (11:12)
Črnomelj: Plut, Bohte, M. Papec 4, Kavšek 1, Hudelja 7, Novak 3, Možina, Pezdirc 1, Svetlič 2, Adlešič, Orlič 6, Kmetič.
LESTVICA: 1. Usnjara 23 točk, 2. Šoštanj 22, 3. Inles 22, 4. Rudar 21, ... 8. Črnomelj 15, 11. DVZ Ponikve 9 točk.

Pari prihodnjega kola: Fužinar — Inles, Šoštanj — DVZ Ponikve, Rudar — Črnomelj, Usnjara — Prulec itd.

I. SOL, ženske, 16. KOLO: ITAS — NOVO MESTO 18:18 (10:8)
Itas: Filipovič, Klarič, Fajfar 3, Vuk, Križman 5, S. Jerič 4, M. Jerič 5, Bejtović, Saftić, Zalar 1, Štefanišin.
Novo mesto: Jerman, Rebolj, Abazović, Pelko, Iličin 3, Jaše 5, Kramar 3, Simončič 2, Opruc 5, Pate, Butala.

ISKRA — FERROTEHNA 22:14 (12:7)
Iskra: Bolte, Gorenc 1, Dolar 4, Kegljevič 2, Radovan, Turk 8, Selan 1, Rangus 5, Vide 1, Jakše, Kos.

LESTVICA: 1. Kranj 29 točk, 2. Novo mesto 26, 3. Itas 24, 4. Branik 22, 5. Iskra Šentjernej 19 itd.
Pari prihodnjega kola: Veta — Itas, Branik — Iskra, Ferrotehna — Novo mesto, Kranj — Polana itd.

košarka

SKL, moški, 22. ZADNJE KOLO: NOVOLES — POSTOJNA 79:112 (51:51)
Novoles: Vučković 35, Cerkovnik 7, Lučev 17, Kek 10, Seničar 10, Golobčič 18.
KONČNA LESTVICA: 1. Ljubljana 41 točk ... 8. Novoles 31.
SKL, ženske, 22. ZADNJE KOLO: LABOD — KLADIVAR 67:92 (39:34)
Labod: Srebrnjak 5, Bratož 23, Gal 8, Smrke 28, Dragman 3.
KONČNA LESTVICA: 1. ID JEŽICA ... 12., zadnji Labod 23 točk.

PO KOLPI IN KRKI

OSILNICA, ŽUŽEMBERK — Za dvoje mednarodnih tekmovalcev s kajaki in kanuji že zbirajo prijave. Najprej bo 1., 2. in 3. maja na Kolpi pri Osilnici tekmovaljevi v kajaku in kanuju na divjih vodah za moške in ženske, in sicer v spustu in slalomu. To bodo tekmovalci za prvenstvo Hrvaške, za izbor za državno reprezentanco in za memorial pisatelja Toneta Ožbolta. Prijave že sprejema Kajak kanu klub Slavija Zagreb. Pokrovitelj vseh teh tekmovalj bo Zidar iz Kočevja.
Kajak kanu klub Žužemberk pa organizira 26. junija spust na Krki (od vasi Krka do Žužemberka), 27. junija spust po Kolpi od Osilnice do Broda na Kolpi in 28. junija dolnarjenje po Savinji od Luča do Mozirja. Žužemberčani vabijo goste vse tovrstne evropske klube in posameznike, tako tekmovalce, ki jim bo to trening pred svetovnim prvenstvom, kot tudi turiste in rekreativce, ki bodo spoznali tudi neokrnjeno naravo in čiste vode. Gostje Žužemberčanov bodo nastajeni v kampu v Žužemberku, tekmovalci na Kolpi pa v kampu pri Osilnici in gostiščih Gorskega kotarja.
J. P.

MIRKO BELE DRŽAVNI PRVAK!

SARAJEVO — 31. državno prvenstvo v streljanju z zračnim orožjem je članu novomeške strelske družine »Krka« Mirko Beletu prineslo izreden uspeh. Med mladinci je v streljanju z zračno pištolo prepričljivo ugnal vsokonekurenca in s 350 krogi osvojil prvo mesto. Beletu je to že drugi zaporedni naslov državnega prvaka, lani je namreč zmagal v streljanju z malokalibrsko pištolo. Več o uspehu mladega Novomeščana prihodnjič!

VSE ZMAGE KRKINIM KOLESARJEM

ČRNOMELJ — Minulo nedeljo, 12. aprila, je bila v Črnomlju nova medklubska dirka kolesarjev Metlike, Črnomlja in Novega mesta. Proga je potekala med Črnomljem in Semičem rezultati pa so bili naslednji — ženske: 1. Krnc, 2. Lužar (obe Krka), pionirji B: 1. Murn (Krka), 2. Petkovič (Metlika), 3. Filip (Krka), pionirji A: 1. Stangelj, 2. Majde, 3. Kavšek (vsi Krka), mlajši mladinci: 1. Šturm (Krka), 2. Puš (Metlika), 3. Fink (Krka), starejši mladinci: 1. Krevs, 2. Zaletelj, 3. Roman Judež (vsi KD Krka).

Nekaj kratkih iz Kočevja

● V okviru prireditev ob počastitvi osvoboditve občine Rab so kočevski športniki gostovali pri svojih vrstnikih na otoku. Sodelovali so na močnem odbojarskem turnirju, kjer je vrsta Kočevja osvojila imenitno drugo mesto med štirimi ekipami, pri tem pa z 2:0 premagala Rab in Uljanik. Kočevci so nastopili še v kegljanju, kjer so bili boljši od gostiteljev s 5.151:5.006 (najboljši rezultat posamično je dosegel Kafjež z 916 keglji), v balinanju, kjer je po pričakovanju slavil Rab, in nogometu, kjer je Rab zmagal s 5:0.

● Kočevski košarkarski klub je ob podpori delovnih organizacij občine pripravil turnir veteranov, na katerem je nastopilo 5 ekip. Vrstni red je bil naslednji: 1. Prulec 8 točk, 2. Golovec 7, 3. Kočevje 6, 4. Črnomelj 5, 5. Šarmerji 4. Najboljša strelca sta bila Vauptič (Golovec) z 80 in Hegler (Kočevje) z 61 koši, Hegler in Štemberger (oba Kočevje) pa sta bila tudi najnatančnejša pri metanju trojk.
● Finalista nogometna tekmovalca za pokal NZS na območju Dolenjske sta enajsterici Kočevja in Bele krajine. Kočevci so doma premagali oslabileni Elan iz Novega mesta s 4:0, Črnomalčji pa so v Ribnici z 1:0 ugnali domačo enajsterico.
M. GLAVONJIČ

TURNIR V MALEM NOGOMETU

MIHOVICA — NK Tabor Zidaki organizira 1. maja turnir v malem nogometu, ki se bo pričel ob 8. uri na igrišču v Mihovici pri Šentjerneju. Prijavnina znaša 4.000 din, najboljši ekipe pa čakajo lepe nagrade.

PRVOMAJSKI ŠAH NA BLEDU

BLED — ŠDI Radovljica organizira v nedeljo, 3. maja, ob 9. uri prvi prvomajski šahovski turnir za posameznike na Bledu. Turnir bo potekal v hotelu Svoboda, prijavnina znaša 1.000 din, najboljši pa čakajo lepe denarne nagrade: zmagovalca 50, drugouvrščenega 30 in tretjevrščenega 20 tisočakov. Prijavite se lahko neposredno pred turnirjem, vsak šahist pa mora s seboj prinesiti šahovsko uro.

Izgubili že dobljeno srečanje

Neverjeten poraz Pionirjevih odbojkarjev v 20. kolu II. zvezne lige — V soboto doma z Bledom — Kočevke prepričljivo prvakinja SOL

Prav neverjetno, kako so odbojkarji novomeškega Pionirja v sobotnem 20. kolu II. zvezne odbojarske lige — zahod izpustili iz rok že dobljeno tekmo. Proti Salonitu, za katerega igra tudi bivši Novomeščan Smrke, so vodili že z 2:1 v nizih, v četrtem setu imeli že prednost 14:9, a tudi to ni bilo dovolj za zmago.

Novomeščani so v Kanalu nastopili kompletni, zraven so bili tudi Gregurek, Primc, Kosmina in Komadina,

zato optimizem ni bil odveč. Prvi set so Novomeščani odločili v svojo korist, v drugem so bili boljši gostitelji, v tretjem pa so Pionirjevi odbojkarji popolnoma nadigrali domačo ekipo. Povedli so z 2:1, odlično pa zaigrali tudi v četrtem setu. Imeli so igro v svojih rokah, vodili s 14:9, imeli zaključno žogo, toda točki sta vendarle pripadli Salonitu. V izredno razburljivo končnici tega seta so dobili kar sedem točk zapored in tako izenačili rezultat, v petem nizu pa psihično dotolženih gostov ni bilo moč prepoznati. Novomeščani s tem porazom niso veliko izgubili, še naprej so na 9. mestu, možnost za popravo pa imajo v soboto v novem slovenskem derbiju, ko jim prihaja v goste vrsta Bleda.

V soboto pa se je končalo prvenstvo v ženski republiški ligi. Nove prvakinja so igralke Kočevja, ki so v osemnajstih srečanjih doživle vsega en poraz, naslov pa osvojile s prepričljivo prednostjo desetih točk. Minuli teden so morale Kočevke dvakrat na parket: najprej so v zaostalem srečanju predzadnjega kola gladko ugnale Topolišico s 3:0, bile pa uspešne tudi v

Mežici (3:1). Mlado kočevsko vrsto, ki je pred pričetkom prvenstva nihče ni štel za prvega favorita, čakajo sedaj nove preizkušnje. Pred vrati so namreč kvalifikacije za vstop v II. zvezno ligo, morebiten podvig pa bi prinesel enega največjih uspehov kočevskega športa v zadnjih letih.

DVE IZ NAMIZNEGA TENISA

BELTINCI, MENGŠ — V soboto je bil v Beltincih tretji selekcijski turnir SRS za pionirje, v katerem je lep uspeh dosegel član NTK Novo mesto Alan Vitežič. V I. skupini najboljših mladih namiznotenških igralcev Slovenije je namreč zasedel 2. mesto, v svojo bilanco je vpisal 8 zmag in en sam poraz, in sicer proti ta čas najboljšemu slovenskemu pionirju Škarfju. V Mengšu pa je bilo v soboto namiznoteniško prvenstvo ljubljanske regije za pionirje. Aleš Suhorepec iz NTK Novo mesto je v II. skupini igralcev zasedel dobro 3. mesto.

ELAN — NAKLO 0:0

ČRNOMELJ — Novomeščani, ki zaradi prenove svojega stadiona za junjski zlet igrajo prvenstvena srečanja v Črnomlju, so bili blizu zmage, vendar njihovi strelci na gostujoči gol niso bili dovolj natančni. Ekipa Naklega tako ostaja še nadalje uvrščena pred Elanom, obe enajsterici imata po 10 točk, vendar Novomeščani precej slabšo razliko v danih in prejetih zadetkih. Naslednje nedeljo gostujejo igralci Elana pri ekipi Jadran Lame.
M. GORENC

REZERVIRANO ZA ŠAH

● Marjan Kastelic je članski prvak Novega mesta za letošnje leto, naslov pa si je priboril z dobrimi igrami na finalnem turnirju, na katerem je nastopilo 10 šahistov. Veseli predvsem spoznanje, da so tokrat pri vrhu predvsem mladi šahisti, poleg Kastelca, študenta strojništva, je tu še Robert Rudman, dijak IV. letnika pedagoške gimnazije, ki je osvojil tretje mesto, točko za drugouvrščenim Jožetom Pučjem, ki se poleg rednega dela ukvarja še z mentorstvom na OŠ XV. divizije Grm. Prijetno presenečenje je tudi uvrstitev Rozmana, še pionirja, na četrto mesto, osvojil pa je tudi I. kategorijo. Skoda je le, da je nekaj igralcem (Brezovar, Škerlj, Šporar, Poredoš, Lužar itd.) redno delo ali študij mista dopuščala udeležbo na turnirju. Sicer pa pogledimo končni vrstni red: 1. Kastelic 7 točk, 2. Pučelj 6,5, 3. Rudman 5,5, 4. Rozman 5, 5. Balkovec 5, 6. Istenič 5, 7. Milič 4,5, 8. Lubej 3,5, 9. Brajkovič 3 in 10. Gimpelj 0.
● V šolskem centru »Josip Jurčič« v Ivančni gorici je bilo minulo soboto, 11. aprila, regijsko prvenstvo Dolenjske za starejše pionirje in pionirke. Med 16 pionirji je zmagal Piškur (OŠ Stična) s 5,5 točke, sledijo pa: Rozman (OŠ Katja Rupena) 5, Tratar (OŠ Stična) 4,5, Markovič (OŠ Stična) 4, U. Kobe (Stari trg ob Kolpi) 3 itd. Med 13 pionirkami pa je bil vrstni red tak: Rauh (OŠ Stari trg) 5, Novak (OŠ Gubčevih brigad, Otočec) 5, Medved (OŠ Stari trg) 3,5 itd.
● V okviru letošnjih delavskih športnih iger Novega mesta se je v spomladanskem delu tekmovalja pomerilo pet ekip. Zmaga je pripadla vrsti Pionirja, za katero so igrali Poredoš, Komelj, Mrvar in Skube. Vrstni red: Pionir 7, Krka 6, Novoles 5, PTT 1 in Železnikar 1 točka.
● Zmagovalce rednega hitropoteznega mesečnega turnirja ŠK Novo mesto za april je Kastelic, ki je zbral 10 točk, sledijo pa: Rudman 9,5, Istenič 7,5, Škerlj 7,5, Pavlovič 7, Pučelj 6 itd.
● V počastitvi 1. maja, praznik dela, prireja ŠK Novo mesto v četrtek, 23. aprila, ob 19. uri nagradni hitropotezni šahovski turnir. Vabljeni!
● Minulo soboto, 11. aprila, je šahovska zveza Slovenije na slovesnosti podelila priznanja posameznikom za njihove dosežke in uspehe pri razvoju tega športa. Na Dolenjsko je odšlo troje priznanj, prejel pa so jih: Ferdo Avsec iz Novega mesta, Vinko Kobe iz Starega trga in Ive Stanič iz Kočevja. Čestitamo!

Na Lisci naj bi uredili še eno smučarsko progo

Pogovor s predsednikom SK Sevnica Rajkom Androjno — Rabili bi več učiteljev

SEVNICA — Kar okoli 350 članov šteje Smučarski klub, ki deluje v okviru Planinskega društva Lisca, Sevnica — Krško. Seveda je precej tega članstva le na papirjih, a če je aktivnih okrog 150 smučarjev, kot zatrjuje novi predsednik SK PD Lisca Rajko Androjna, je to še zmeraj lepo število.

»Redno prirejamo izlete, predvsem na Roglo in Kope, na Lisci pa organiziramo tečaje in tekme. V tej sezoni smo s smučarskimi veščina mi seznanili na Lisci okoli 100 tečajnikov, pretežno šolske mladine. Skrbimo, da ima naš podmladek dobro strokovno vodstvo, zato smo letos dali 5 članov na vaditeljski tečaj; ti naj bi se pridružili našim 12 vaditeljem, ki imajo zmeraj dosti dela. Primanjkuje nam smučarskih učiteljev, saj premoremo le enega. Toda tako izobraževanje tudi precej stane (šolnina je okrog 400 tisočakov!), zato se kar ne moremo odločiti za tak izdeček. A prej ko slej bo najen, če hočemo, da bo delo v klubu napredovalo tu-

di po tekmovalni plati,« je povedal Rajko Androjna, ki vodi delo sevniskega smučarskega kluba šele od decembra lani.

Smučarji veliko pričakujejo od predvidenih naložb Konfeksije Lisca za dopolnitev in popravitev smučarske in letoletne turistične ponudbe na Lisci. RTC Lisca bo nedvomno že precej pridobil, če bodo letos zgradili novo smučarsko progo na levi strmini ob veliki vlečnici. Vedo, da gospodarstveniki največjega sevniskega kolektiva ne bodo imeli lahkega dela pri dogovarjanju s petimi lastniki gozdov in cenilci GG Brežice. Za nameček pa jo je zagodla še ekološka katastrofa v Žagorju, kjer je Lisca ostala brez tovarne, za novo pa bo tudi treba ogromno denarcev.
P. P.

Rajko Androjna

Dirka Alpe-Adria je vse bliže

Cilj zadnje etape bo 10. maja v Novem mestu

NOVO MESTO — Le še mesec dni nas loči od enega od vrhuncov letošnje kolesarske sezone, tradicionalne mednarodne dirke Alpe-Adria, ki bo za Novomeščane še posebej pomembna iz dveh razlogov: na novomeškem Glavnem trgu je namreč cilj zadnje etape, drugi razlog pa je ta, da bo najboljšo jugoslovansko reprezentanco na tej dirki predstavljala vrsta KD Krka.

Start dirke bo 5. maja v Ljubljani, cilj pa, kot že rečeno, 10. maja v Novem mestu, ko bo na sporedu verjetno najtežja etapa od Borovlj do dolenske metropole. Vsi seveda potihem pričakujemo zmago jugoslovanske (beri novomeške) reprezentance in katerega od Novomeščanov v posamični uvrstitvi. To pa seveda ne bo lahko, saj bodo na startu tudi najboljši državne selekcije Avstrije, Italije, ČSSR, da ne naštevamo vseh, kajti del letošnje dirke Alpe-Adria bo na progi, kjer bo septembra letos svetovno prvenstvo.

Organizacijski odbor za zaključek te prireditve — najboljši kolesarji naj bi v Novo mesto pripeljali 10. maja okoli 13. ure — dela s polno paro. Na novomeškem Glavnem trgu bo od 11. do 13. ure pester spored, vmes bodo sproti javljali s proge o dogajanjih na zadnji etapi. Omenimo še, da se bodo tega dne s slavnostno sejo v Domu JLA in odprtjem razstave o deležu dolenskega kolesarstva v stoletni zgodovini tega športa v Sloveniji tudi uradno pričela letošnja praznovanja obstoletnici organiziranega kolesarjenja.

KROS AZS ZA POKALE DNEVNICA

LJUBLJANA — Prejšnjo soboto je bil v Ljubljani 2. kros za pokale Dnevnika. Novomeščani so dosegli največji uspeh z drugim mestom mlajšega mladince Dragana v teku na 2000 m. Ostala dva tekača Iskre — Tenel, Berginc in Retelj, sta se uvrstila na 11. in 16. mesto.
J. P.

OB IGRIŠČU BO ŠE STAVBA

SEVNICA — Preteklo nedeljo so Florjančani potegnili priključek za elektriko in kabelsko televizijo tudi do svojega igrišča, kjer bodo postavili manjšo stavbo. V njej bo predvsem klubska soba za mlade. Omenimo še, da priprave športnega in kulturnega društva Florjanska za Igre brez meja 30. aprila potekajo s polno paro. Znani so že tudi nekateri dobitniki srečelova Podarim-dobim, in sicer so to moped, kolo in več manjših nagrad.

Le fantje izpolnili cilj

Končano prvenstvo v moški in ženski republiški košarkarski ligi — Novolesovci osmi, Novomeščanke zadnje

Republiških bojev pod koši je konec. Igralci novomeškega Novolesa so v zadnjem srečanju prvenstva imeli doma v gosteh vrsto Postojne, pomlajena in oslabiljena domača vrsta pa je navzlic porazu pokazala zadovoljivo igro. Zadnjič pa so v konkurenciji najboljših republiških ligašev v soboto zaigrala dekleta Laboda, ki so se z novim, že devetnajstim porazom poslovila od domačih gledalcev.

Zdesetkana ekipa Novolesa, brez Plantana, Laliča in Župevca, je bila dober del srečanja povsem enakovreden nasprotnik Postojnčanom, predvsem po zaslugi mladega Vučkovića, ki se razvija v zares odličnega košarkarja (na sobotnem srečanju je zadel kar sedem trojk), in mladega Lučeva, ki prav tako veliko obeta. V drugem polčasu pa je mladi novomeški vrsti očitno zmanjkalo moči in gostje so brez večjih težav dosegli visoko zmago. Navzlic temu so Novomeščani z osvojenim osmim mestom, ki so ga držali skozi ves spomladanski del prvenstva, dosegli zastavljeni cilj — obstanek v I. SKL.

Kaj takega pa ni uspelo igralcem Laboda. Ekipa, ki se je še na minulem prvenstvu ogročeno borila za vstop v II. zvezno ligo, je brez Violete Bunc neverjetno padla. Na vsem prvenstvu so dosegle vsega dve zmagi (resda

imajo še neodigrano srečanje s Cometom) in tako prepričljivo zasedle zadnje mesto na lestvici. Tudi v soboto proti Klavirju niso pokazale pričakovane igre, čeprav so prvi polčas odločile celo v svojo prid. Vodile so z 2:7, nato pa nepričakovano popustile, igralce zmedeno in nezbrano in gostje so v nadaljevanju dosegle visoko zmago. Novomeščanke bodo tako prihodnjo sezono nastopale v II. republiški ligi.

Uspešna lanska sezona trebanjskega AMD

Pred dnevi je bil občni zbor AMD Trebnje

TREBNJE — V AMD Trebnjesno na redni letni skupščini v začetku marca podelili svojim članom priznanja za dolgoletno uspešno delo v društvu Franc Polanko je prejel jubilejno medaljo AMZJ. Arka Zajc in Bojan Kolenc pa najvišje državno priznanje.

Na skupščini so ocenili dosedanje delo kot uspešno. V avto šoli so izvedli dva tečaja za voznike motornih vozil in uspešno izsolali 185 kandidatorov. Člani AMD so sodelovali pri izvedbi kolesarskih izpitov v šoli in občinskem tekmovalstvu. Kaj več o prometu, organizirali so tečaj v Trebnjem in Mokronogu za pionirje-milničnike. Motosekcija je organizirala že tretji mednarodni zbor motoristov s 300 udeleženci iz naše države, Italije, Avstrije, Nemčije, Nizozemske in Amerike. Pripravili so še tradicionalni motoslalom. Član društva Brane Rokavec je bil drugi na tekmovalju v Nemčiji in tretji v Jugoslaviji v skupni uvrstitvi.

OBČNI ZBOR KOŠARKARJEV

NOVO MESTO — Medobčinska košarkarska zveza za Dolenjsko vabi na redni letni občni zbor, ki bo v četrtek, 16. aprila, ob 16. uri v prostorih Doma športov na Loki v Novem mestu.

PRVENSTVO VETERANOV

MENGŠ — V Mengšu je bilo minulo nedeljo, 12. aprila, letošnje republiško prvenstvo veteranov rekreativcev v ciklokrosu. V kategoriji do 30 let je lep uspeh dosegel Novomeščan Matjaž Golob, ki se je uvrstil na 3. mesto.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 17. IV.

TV MOZAIK:
10.00 TEDNIK
11.00 MEDNARODNA OBZORJA
11.40 SONCE IN SENČE, ponovitev
6. dela nadaljevanke
15.30 — 00.35 TELETEKST
17.50 TV MOZAIK, ponovitev
17.25 POROČILA
17.30 MAKEDONSKE LJUDSKE
18.45 RISANKA
19.00 DANES
OBZORNIK
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 SRCE GORATE DEŽELE, 3. del nadaljevanke
21.05 ZGODOVINSKA NOČ NA

ČEBINAH, dokumentarna oddaja
22.30 DNEVNIK
22.45 POMEMBNO JE LJUBITI, francoski film
Nadarjena igralka nikakor ne dobi prave vloge. Poročena je s slabim brez volje do življenja, ki je sicer duhovit in zabaven, a to ne zadošča za življenje. Njuno razmerje je vse bolj nava, kjer so trenutki sreče vse redkejši. Nekega dne stopi na prizorišče fotograf, ki fotografira za izsiljevalca. Je pogumen in podjeten in privlači igralko, sposodi si celo denar, da omogoči predstavo, v kateri bo igrala glavno vlogo. Igralka se znajde med dvema možkima.

DRUGI PROGRAM

16.55 Test — 17.10 Dnevnik — 17.30 Šaram-baram — 18.00 Znanost — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 Celjski instrumentalni kvintet

SOBOTA, 18. IV.

7.45 — 13.05 in 16.15 — 23.15 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 RADOVEDNI TAČEK
8.20 PAMET JE BOLJŠA KOT ZAMET
8.25 ZADNJE POLETJE OTROŠTVA, 2. oddaja
8.55 DOMAČA NALOGA
9.15 EX LIBRIS M & M, ponovitev 4. oddaja
10.15 PIHALNA GODBA TRBOVLJE
10.45 PROSLAVA OB 50-LETNICI ustanovnega kongresa KPS
12.00 V ARENI ŽIVLJENJA: MIHA MARINKO

17.55 ZDRAVILNE VODE: RADENCI, MORAVSKE TOPLICE, BANOVCI
18.25 NA ZVEZI
18.45 RISANKA
19.00 DANES: KNJIGA
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 KAKO DOBITI MILIJONARJA ZA MOŽA, ameriški film
21.55 ALPE-JADRAN, informativno-mozaična oddaja
22.25 DNEVNIK
22.40 V PRIČAKOVANJU JUTRIŠNJEGA DNE, 2. del ameriške nadaljevanke

DRUGI PROGRAM

14.20 Test — 14.35 Kako biti skupaj —

NEDELJA, 19. IV.

9.00 — 13.05 in 15.20 — 22.35 TELETEKST
9.15 POROČILA
9.20 ŽIV ŽAV
10.15 LUTKE UN LUTKI
10.20 FRAČJI DOL, ponovitev 10. dela
10.45 V PRIČAKOVANJU JUTRIŠNJEGA DNE, ponovitev 2. dela ameriške nadaljevanke
11.25 ŠOPEK DOMAČIH, 11. oddaja
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 POROČILA

15.35 MALU, 12. del nadaljevanke
16.25 POROČILA
16.30 DP V ODBOJKI (Ž), reportaža iz Maribora
16.50 PROSTOR NA SONCU, ameriški film (ČB)
18.45 RISANKA
19.00 DANES
KINO
TURISTIČNI NAGELJ — NEŽA
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 POTOVANJE V VUČJAK, 12. del nadaljevanke
21.10 ZDRAVO, 1. oddaja

— 19.30 Dnevnik — 20.00 Beograjski mednarodni festival jazz — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Kronika 5. videorečanja — 21.40 En avtor, en film: M. Radović Nenavadna in prezgodnja smrt polkovnika K. K. — 22.05 Passo doble (nemški film)

TV ZAGREB

8.20 Poročila — 8.25 Šaram-baram — 8.55 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 12.35 Prezrti ste, pogledite — 15.00 TV v šoli — 16.00 Dober dan — 17.10 Kronika Reke — 17.30 Šaram-baram — 18.00 Znanost — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Hobotnica (zadnji del nadaljevanke) — 21.05 Ikarov let (kviz) — 22.05 Dnevnik — 22.25 Kulturni magazin — 23.55 Mali koncert — 00.10 Poročila

TV ZAGREB

9.00 Izbor iz šolskega programa — 10.30 Poročila — 14.30 Izbor iz programa plus — 16.00 Poročila — 16.05 TV koledar — 16.15 Narodna glasba — 16.45 Sedem TV dni — 17.30 Vaterpolo Partizan: Kotor — 18.30 medtem (dok. oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.15 Boljše življenje (humoristična serija) — 21.05 Beg (ameriški film) — 22.55 Dnevnik — 23.10 Nočni program: Lepo je leteti

22.30 POROČILA

DRUGI PROGRAM

8.55 Poročila — 9.00 Danes za jutri, (oddaja za JLA) in igrani film — 12.00 Oddaja resne glasbe — 18.45 Oddaja iz kulture — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zasedovalci (poljudnoznanstveni film) — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Fanny in Alexander (4. del serijskega filma) — 22.30 Dokumentarna oddaja — 23.15 Mali koncert — 23.30 Poezija

PONEDELJEK, 20. IV.

TV MOZAIK:
10.00 ZRCALO TEDNA
10.20 AGATHA, angleški film
16.45 — 23.45 TELETEKST
17.00 TV MOZAIK, ponovitev
17.20 POROČILA
17.25 RADOVEDNI TAČEK
17.40 PAMET JE BOLJŠA KOT ZAMET
17.45 ZADNJE POLETJE OTROŠTVA, 3. del nadaljevanke
18.15 NAŠA PESEM

TOREK, 21. IV.

TV MOZAIK — ŠOLSKA TV:
10.00 PROMETNA VZGOJA
10.10 ZEMLJEPIS
10.30 KRAŠKO PODZEMLJE
11.00 JEZIKOVNI UTRINKI
11.05 ANGLEŠČINA VII
11.35 FRANCOŠČINA VI
16.10 — 22.45 TELETEKST
16.25 TV MOZAIK — ŠOLSKA TV, ponovitev
17.30 POROČILA
17.35 TEDENSKI ZABAVNIK

SREDA, 22. IV.

TV MOZAIK:
10.00 MOSTOVI
10.30 POT NAVZDOL, nemška drama
16.40 — 23.15 TELETEKST
16.55 TV MOZAIK, ponovitev
17.25 POROČILA
17.30 B. A. Novak: V OZVEZDJU POSTELJE, predstava PDG Nova Gorica
18.20 SKRIVNOSTI MORJA: TOPLOKRVNE ŽIVALI GLOBIN
18.45 RISANKA

ČETRTEK, 23. IV.

TV MOZAIK — ŠOLSKA TV:
10.00 KAJ JE FILM: Zvok in filmu DVONOŽEC, slovenski kratki film
11.00 IZSELJENCI, švedski film
16.25 — 23.00 TELETEKST
16.40 TV MOZAIK, ponovitev
17.35 POROČILA
17.40 B. Jurca: BABIČNA RÉSNIČNA PRAVLJICA
17.55 BILO JE... A. Foerster:
GORENJSKI SLAVČEK
18.25 POTROŠNIŠKA POROTA
18.45 RISANKA
19.00 DANES
OBZORNIK
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 TEDNIK
21.05 VEGETINA KUHINJA
21.15 SONCE IN SENČE, 10. del

18.45 RISANKA
19.00 DANES
OBZORNIK
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 MOČNO ZDRAVILO, 3. del nadaljevanke
21.00 AKTUALNO: Pogovor s predsednikom CK ZKS Milanom Kučanom
22.00 DNEVNIK
22.15 JUGOSLOVANSKA TEVE-TEKA, 2. oddaja

DRUGI PROGRAM

16.00 Dober dan, šport — 17.10 Dnevnik — 17.30 Grimmove pravljice — 17.45 Igrarije — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Indirekt — 19.30 Dnevnik — 20.00 Argumenti (zunanja politika) — 20.30 Mali koncert — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Rhythmus 34 (češkoslovaški film) — 22.35 Znanost

fanta obtožijo tatvine in umori, ki ga ni zagrešil. Konča v ječi, da ne bi mogel pričati proti nemu od nacističnih vodij.
21.50 INTEGRALI
22.30 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.30 Angleščina VII — 18.00 Francoščina VII — 18.30 Mostovi-hidak — 19.00 Rezerviran čas — 20.00 Košarka (Ž), 2. tekma finala — 21.30 Kosekorenin zavemo: Boj za življenje

19.00 DANES
OBZORNIK
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 DOKUMENTAREC MESECA: ČEZ
20.50 FILM TEDNA: CAL, angleški film
19-letnega irskega mladeniča brez zaposlitve je IRA pritegnila v krog terorističnih dejanj. Po uboju angleškega policista se Calu sodelovanje s teroristi upre. Zaljubi se v vdovo ubitega policaja. Ima lahko ljubezen kakšne perspektive, če jo bremenijo krivda in

neizprosnih zakoni teroristične organizacije? Film zadeva boleče točke sožitja dveh narodov, Angležev in Ircev.
22.30 DNEVNIK
22.45 REZERVIRAN ČAS

DRUGI PROGRAM

17.10 Dnevnik — 17.30 Oliver Twist — 18.00 Družina — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanstveni TV forum — 21.30 Včeraj, danes, jutri — 21.45 Umetniški večer

DOMAČE TRNJE

● Včasih so odvezo za greh dajali spovedniki, danes pa korupcija.

● Nič čudnega, če smo na psu, ko pa hočemo biti navzoči na vsaki pasji procesiji.

● Tudi administracija ima delo na terenu, posebno še, kadar gre za sezonske nakupe.

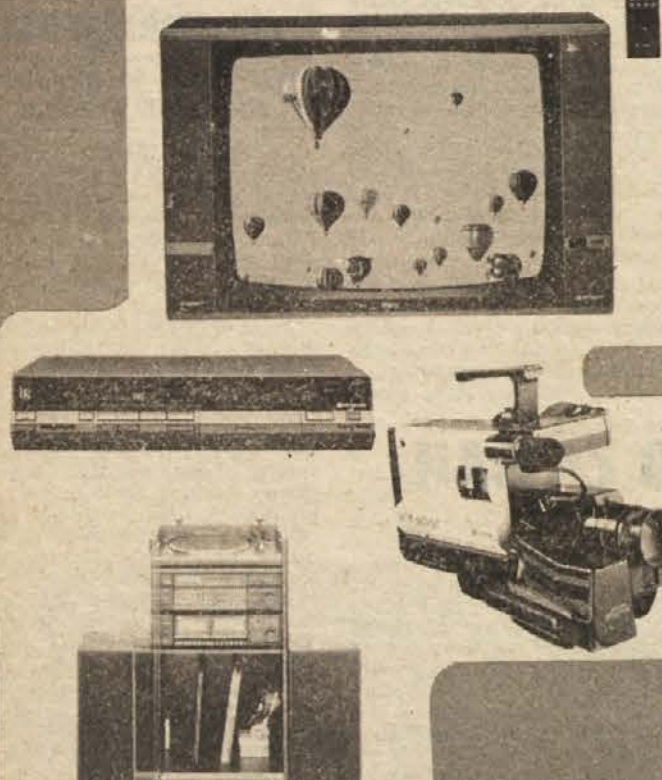
● Za mnoge gospodarstvenike bi bilo bolje, da bi odšli v letalstvo — ko tako radi živijo v oblakih.

M. BRADAC

emona dolenjka
68000 novo mesto,
komisijnska prodajalna
Kidričev trg 1, tel. 068/223-95

konsignacijska prodaja

HITACHI

Nudimo vam:
barvne
TV aparate različnih velikosti
— z daljinskim upravljanjem
— z možnostjo sprejema teleteksta
— s priključkom za videorekorder
— videorekorderje
— videokamere
— radioaparate
— glasbene centre
— servis v Novem mestu

BIROSTROJ p. o.

Delovna organizacija za proizvodnjo malih poslovnih sistemov

Komisija za delovna razmerja

v skladu z določili 15. člena Pravilnika o delovnih razmerjih delavcev DO BIROSTROJ

objavlja prosta dela in naloge za sektor Precizna mehanika KRŠKO:

1. ponovno »birotehnik III« — 1 delavec za nedoločen čas
Pogoji:
— zaključena srednja šola — smer šibki tok — V. st. UI ali z delom pridobljene del. zmožnosti,
— eno do dve leti delovnih izkušenj.

2. ponovno »pripravnik s srednjo šolo« — 1 delavec za določen čas (opravljanje pripravništva)
Pogoji:
— zaključena srednja šola — smer šibki tok V. st. UI
Kandidati naj pošljejo pismene prijave s potrdili o strokovni izobrazbi, izkušnjah in kratak življenjepis v 8 dneh po dnevu objave na naslov:

DO BIROSTROJ, komisija za delovna razmerja,
Glavni trg 17/b,
62000 Maribor.
O izboru bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

308/15

Komisija za delovna razmerja

Krojaškega podjetja Trebnje
razpisuje:

a) prosto delo in naloge krojaškega krojilca,
b) štipendijo za 2-letno Modelarsko šolo v Mariboru.

Pogoji:
pod a) VKV krojaški delavec, OD po pravilniku o OD,
pod b) končana šola usmerjenega izobraževanja — smer tekstilnoobrtne konfektionar ter opravljena delovna praksa. Rok za prijavo na razpis je 30 dni.
Prijave pošljite na naslov: Krojaško podjetje, Trebnje.

307/15

POKRAJINSKI ŠTAB TO DOLENJSKE
Kidričev trg 2
Novo mesto

PRODAJA NA JAVNI DRAŽBI

1. avtobus TAM 60 A5, 15 sedežev, letnik 1978, v voznem stanju,
2. terensko vozilo UAZ 469 — B, letnik 1974, v voznem stanju.
Javna dražba bo v sredo, 22. 4. 1987, ob 16. uri na dvorišču Kidričev trg 2, Novo mesto.
Ogled vozil je istega dne od 13. do 15. ure.
Pravico sodelovanja na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe, ki pred licitacijo položijo 10-odst. varščino.

316/15

Srednja šola družboslovne in tehnične usmeritve Edvarda Kardelja,
Črnomelj, Kidričeva 18a,

razpisuje javno prodajo

kombija znamke IMV 2200 D kombibus, leto izdelave 1980.
Izklicna cena vozila je 525.000.— din.
Javna dražba bo v ponedeljek, 20. aprila 1987, ob 10. uri v Srednji šoli. Interesenti morajo pred pričetkom javne prodaje plačati varščino, 10% od začetne izklicne cene, na blagajni DO.
Prometni davek in druge stroške v zvezi s prodajo plača kupec.
Ogled vozila je možen na dan prodaje eno uro pred pričetkom.
Če kupec odstopi od nakupa, nima pravice do vračila varščine.

310/15

MERCATOR-KZ KRKA NOVO MESTO TOZD BRAZDA — Agroservis in kmetijstvo
n.sub.o., Novo mesto,
Pot na Gorjance 8
Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

avtomehanika

Kandidati morajo imeti končano šolsko izobrazbo IV. zahtevnostne stopnje — poklic avtomehaničar. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in dvomesečnim poskusnim delom. Pisne prijave z dokazili o šolski izobrazbi naj kandidati pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

311/15

TERAČERSTVO IN CEMENTARSTVO
JOZE KIC, ŠKOCJAN
DELAVNICA V DOBRAVI — (068) 85-217

UGODNO

- na zalogi imamo prane plošče kulir z vzorcem (velikost 40 x 40 cm) za vrtove, terase, pločnike, poti ...
- plošče izdelujemo tudi po želji stranke — izbira po debelini in barvi granulata
- izdelujemo tudi samonošne modno oblikovane stopnice, ki jih lahko brez težav montirate sami

OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE!

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

ELEKTRARNE BRESTANICA

OBJAVLJA PROSTA DELA IN NALOGE:

1. ing. za merilne, krmilne in regulacijske sisteme MERA parnih postrojov

Pogoj: višja šola, smer za avtomatizacijo ali druge ustrezne smeri, 4 leta delovnih izkušenj

2. namestnik vodje obratovanja

Pogoj: FA ali VŠ strojne ali elektro stroke energetske smeri, 4 oziroma 2 leti delovnih izkušenj v obratovanju elektroenergetskih postrojov

3. KV ključavničar — 4 delavci

Pogoj: poklicna šola strojne smeri
Delo se združuje za nedoločen čas. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 15 dni po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 20 dneh po izteku roka za prijavo.

302/15

METALNA TOZD Tovarna lahkih konstrukcij Krmelj

Komisija za delovna razmerja
METALNE MARIBOR — TOZD Tovarna lahkih konstrukcij Krmelj

objavlja prosta dela in naloge:

VODENJE UKREPOV S PODROČJA VARSTVA PRI DELU (1 delavec)

POGOJI:
VI. stopnja tehnične smeri-varnostni inženir, 3 leta delovnih izkušenj, strokovni izpit iz varstva pri delu. K prijavi vabimo tudi vse kandidate, ki imajo končano višjo šolo tehnične smeri (strojna) in bi želeli delati na področju varstva pri delu ter si ob delu pridobiti ustrezno izobrazbo
Dela in naloge združujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Poskusno delo 3 mesece.
Rok za prijavo je 8 dni po objavi, rok obvestila o izbiri 30 dni.
Pisne prijave z dokazili pošljite na naslov:
»METALNA« Maribor
TOZD Tovarna lahkih konstrukcij
68296 Krmelj

303/15

Komisija za delovna razmerja

Mercator — Kmetijska zadruga Črnomelj, n.sub.o.

TOZD Živinoreja, Črnomelj, n.sub.o.

objavlja prosta dela in naloge:

dveh mesarjev proizvajalcev

Poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
— strokovna izobrazba IV. stopnje ustrezne smeri in 6 mesecev delovnih izkušenj.
Na prosta dela in naloge se lahko prijavijo tudi kandidati, ki so priučeni ali imajo končano osnovno šolo, z možnostjo priučitve.
Poskusno delo tri mesece.
Kandidati naj vloge s pisnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov:
M — KZ Črnomelj, TOZD Živinoreja, Črnomelj, Kolodvorska 39, s pripisom »za komisijo za delovna razmerja«, v 8 dneh po dnevu objave.
O izbiri bomo kandidate obvestili v nadaljnjih 8 dneh.

305/15

Mercator-Agrokombinat Krško

na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja v TOZD Sadjarstvo in delovni skupnosti skupnih služb

objavlja prosta dela in naloge

1. TEHNOLOGA ZA STROJNIŠTVO v TOZD Sadjarstvo 2. VODJE FINANČNE SLUŽBE v DS SS

Delovno razmerje se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Poskusno delo 3 mesece.

Pogoji:

1. visoka ali višja izobrazba kmetijske smeri ali smeri kmetijske mehanizacije in 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in nalogah,
2. višja izobrazba ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in nalogah.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo na naslov: Mercator-Agrokombinat Krško, Krško, Cesta krških žrtev 52, kadrovske službi. Prijave bomo zbirali 15 dni po dnevu objave. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem prijavnem roku.

304/15

AVTO-MOTO DRUŠTVO NOVO MESTO

68000 Novo mesto, Ljubljanska cesta 8/b; telefon (068) 22-159, 21-264, p.p. 6

Izvršni odbor

RAZPISUJE prosta dela in naloge

SEKRETARJA DRUŠTVA

Pogoji:

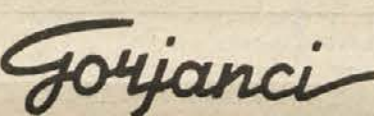
- višja izobrazba in najmanj dve leti delovnih izkušenj,
- IV. ali V. stopnja tehniške ali prometne usmeritve s 5 oziroma 4 leti delovnih izkušenj,
- izpolnjevanje pogojev po družbenem dogovoru o kadrovske politiki v občini Novo mesto.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati prometne smeri z inštruktorskim izpitom A, B, C, D, E, ktg. in z delovnimi izkušnjami v avto šoli.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: AVTO-MOTO DRUŠTVO, NOVO MESTO, Ljubljanska cesta 8/b — za izvršni odbor.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

309/15

DO GORJANCI, Vavta vas
komisija za delovna razmerja
TOZD Tovorni promet in TOZD Avtobusni promet

objavljata prosta dela in naloge:

1. več avtoelektrikarjev,
2. več avtomehnikov,
3. orodjarja,
4. vulkanizerja
5. čistilke avtobusov.

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

— pod 1, 2 in 3: poklicna šola ali IV. stopnja SUI odgovarjalno smeri.

— pod 4 in 5: končana osnovna šola.

Dela in naloge pod 1 in 2 se opravljajo v delavnicah v Vavti vasi in Novem mestu, pod 3 v Vavti vasi, pod 4 in 5 v Novem mestu.

Za vsa dela in naloge je določeno poskusno delo, ki traja 3 mesece.

Ponudbe z dokazili dostavite na naslov: DO GORJANCI, Vavta vas, p. Straža, v 8 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

312/15

DOM ZA UČENCE MAJDE ŠILC

ULICA MILKE ŠOBAR 24
68000 NOVO MESTO
RAZPISNA KOMISIJA

razpisuje prosta dela in naloge

RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z zakonom o združenem delu in zakonom o usmerjenem izobraževanju, ter imeti:

- najmanj višjo ali visoko izobrazbo pedagoške smeri
- opravljen strokovni izpit
- najmanj pet let pedagoških delovnih izkušenj
- aktiven in pozitiven odnos do samoupravljanja in družbenih interesov
- organizacijske in strokovne sposobnosti za uresničevanje smotrov in nalog delovne organizacije.

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: DOM ZA UČENCE MAJDE ŠILC — razpisna komisija, ULICA MILKE ŠOBAR 24, 68000 NOVO MESTO.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. Kandidate bomo obvestili o izidu razpisa v 15 dneh po končanem sprejetju prijav.

313/15

Delavski svet TOZD TPP

razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA TOZD

pod naslednjimi pogoji:

1. VII. stopnja strokovne izobrazbe lesne, ekonomske ali organizacijske smeri, nad 5 let delovnih izkušenj oziroma z delom ocenjene delovne sposobnosti za opravljanje del in nalog,
2. organizacijske in vodstvene sposobnosti,
3. osebnostne lastnosti, določene v družbenem dogovoru o izvajanju kadrovske politike.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev morajo kandidati oddati v 8 dneh po objavi na naslov: NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto-Straža, z oznako »za razpisno komisijo«. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 60 dneh po končanem postopku.

Komisija za delovna razmerja DSSS

objavlja prosta dela in naloge:

VODJA ODDELKA SREDSTEV IN NALOŽB

Pogoji:

- končana VI. stopnja ekonomske-finančne smeri
- 5 let delovnih izkušenj

Vloge z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto-Straža, 68351 Straža.

314/15

trgovsko podjetje

NOVOTEHNA

68001 novo mesto, glavni trg 11

Novotehna, trg. podjetje na debelo in drobno p.o. Novo mesto,

Glavni trg 11

Komisija za delovna razmerja

objavlja proste naloge in opravila

1. vodja poslovne enote Krško
2. 3 samostojne prodajalce — tehnične stroke za poslovno enoto Krško
3. pomočnik poslovođe poslovne enote 11 — Kostanjevica
4. 4 samostojne prodajalce — tehnične stroke za poslovne enote Novo mesto
5. voznik vilicarja za poslovno enoto Novo mesto
6. skladiščni delavec za engro skladišče Novo mesto

Pogoji:

pod 1) V. stopnja strokovne usposobljenosti — trgovska šola tehnične stroke, 2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece,

pod 2) IV. stopnja strokovne usposobljenosti — trgovske smeri 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca,

pod 3) V. ali IV. stopnja strokovne usposobljenosti, trgovska šola tehnične stroke, 2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca,

pod 4) IV. stopnja strokovne usposobljenosti — trgovske smeri 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca,

pod 5) III. stopnja strokovne usposobljenosti, 2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca,

pod 6) II. stopnja strokovne usposobljenosti, poskusno delo 1 mesec.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Osební dohodek po samoupravnih aktih delovne organizacije. Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na gornji naslov.

323/15

ALPINA, tovarna obutve Žiri,
Strojarska ul. 2, n. sol. o.,
TOZD Prodaja

OBJAVLJA

na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja za TOZD Prodaja

naslednja prosta dela oz. naloge:

VODENJE PRODAJALNE ALPINA Novo mesto,

Komandanta Staneta 6, NOVO MESTO,

za nedoločen čas s pogojem poskusnega dela 2 meseca. Kandidati za razporeditev na navedene delovne naloge morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visokokvalificiran prodajalec,
- 5 let delovnih izkušenj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju strokovne izobrazbe pošljite v 8 dneh od dneva objave na naslov: ALPINA, tovarna obutve Žiri, Komisija za delovna razmerja za TOZD Prodaja, Strojarska ul. 2, 64226 ŽIRI.

317/15

Na podlagi 5. člena pravilnika o podeljevanju Golievih plaket

RAZPISUJE

**komisija občinske izobraževalne skupnosti
Trebne za podeljevanje Golievih plaket
GOLIEVE PLAKETE 1987**

1. V letu 1987 bo podeljena 1 velika Golieva plaketa in 3 Golieve plakete.
2. Golieve plakete bodo podeljene delavcem za delo na področju vzgoje in izobraževanja za:
 - izredne ustvarjalne dosežke na področju vzgoje, izobraževanja in kulturnega udejstvovanja mladih,
 - posebne uspehe pri razvoju interesnih dejavnosti, dejavnosti društev in organizacij, ki sovplivajo na oblikovanje mladega rodu,
 - oblikovanje otrokove oz. učenčeve osebnosti,
 - prizadevanja pri prenašanju tradicij NOB na mladi rod.

Velika Golieva plaketa se podeljuje za življenjsko ali dolgoletno delo na področju vzgoje in izobraževanja, Golieva plaketa pa za ustvarjalne ali poudarjalne dosežke za delo na tem področju. Po enakih kriterijih se plaketa lahko podeli tudi organizacijam združenega dela.

3. Kandidate za Golieve plakete lahko predlagajo:

- občinska izobraževalna skupnost Trebnje,
- krajevne skupnosti,
- Vzgojnoizobraževalna organizacija Trebnje.

Predlogu za podelitev Golievih plaket je treba predložiti:

- a) podrobno utemeljitev predloga,
- b) življenjepis s podatki iz življenja in dela kandidata,
- c) mnenje samoupravnega organa organizacije, v kateri je kandidat zaposlen.

Predlogu so lahko priložena tudi dodatna mnenja in priporočila.

4. Komisija bo upoštevala predloge, ki bodo posredovani do 31/5-1987 na naslov: Občinska izobraževalna skupnost Trebnje, 68210 Trebnje, Baragov trg 1.
5. Svečana podelitev Golievih plaket bo ob dnevu prosvetnih delavcev.

Številka: 30-01/81
Datum: 9/4-1987

KOMISIJA ZA PODELJEVANJE
GOLIEVIH PLAKET
320/15

Komisija za delovna razmerja

**TESNILA TREBNJE Velika Loka na podlagi 5.
člena pravilnika o delovnih razmerjih**

objavlja
prosta dela in naloge

1. Strugar III

Pogoji: — IV. stopnja kov. predelovalne smeri — strugar
— 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih
— poskusno delo 2 meseca

2. Izdelovalec II

Pogoji: — IV. stopnja kovinsko predelovalne smeri
— 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih
— poskusno delo 2 meseca

3. Vpenjevalec I

Pogoji: — IV. stopnja kovinsko predelovalne smeri
— 1 leto delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih
— poskusno delo 2 meseca

4. Skladiščnik I

Pogoji: — IV. stopnja trgovske smeri
— 2 leti na enakih ali podobnih delih
— tečaj za skladiščenje
— poskusno delo 2 meseca

Kandidati naj vložijo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: TESNILA Trebnje, 68212 Velika Loka, kadrovsko-spolni sektor.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku prijavnega roka.

OSNOVNA ŠOLA VAVTA VAS

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

računovodje šole za nedoločen čas.

Pogoji: višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri in tri leta ustreznih delovnih izkušenj v finančni stroki.
Pisne prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na OŠ Vavta vas, Vavta vas 1, 68351 STRAŽA pri Novem mestu.
322/15

Gorjanci

**GORJANCI DO Avtopromet, gostinstvo in
turizem Vavta vas,
TOZD GOSTINSTVO Novo mesto
Delavski svet**

ponovno objavlja prosta dela in naloge

1. INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TOZD GOSTINSTVO

Poleg posebnih pogojev iz člena 511. ZZZ mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo gostinstvo-turistične, ekonomske, pravne ali komercialne smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah,
 - da izpolnjuje pogoje po družbenem dogovoru o kadrovski politiki v občini Novo mesto.
- Izbrani kandidat bo imenovan za dobo štirih let.
Ponudbe z dokazili, tudi po 511. členu ZZZ, naslovite na DO »GORJANCI« Vavta vas, p. Straža — za razpisno komisijo. Ponudbe bomo sprejemali 8 dni po objavi.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po končanem zbiranju prijavi.

2. VODJA GOSTINSKE DEJAVNOSTI — NAMESTNIK DIREKTORJA TOZD

Poleg splošnih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo izobrazbo gostinstvo-turistične, ekonomske ali komercialne smeri oziroma z delom pridobljene delovne zmožnosti in 5 let delovnih izkušenj s področja gostinstva ali turizma,
 - da izpolnjuje pogoje po družbenem dogovoru o kadrovski politiki v občini Novo mesto.
- Izbrani kandidat bo izbran za dobo štirih let.
Ponudbe z dokazili naslovite na DO »GORJANCI«, Vavta vas, p. Straža — za komisijo za delovna razmerja. Ponudbe bomo sprejemali 8 dni po objavi.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po končanem zbiranju prijavi.

319/15

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

za občine
ČRNOMELJ,
METLIKA, NOVO
MESTO, RIBNICA
IN TREBNJE

26. februarja 1987 je izšla 4. številka Skupščinskega Dolenjskega lista v kateri objavljajo:

OBČINA ČRNOMELJ

Odlok o priznavalninah udeležencem NOV

OBČINA METLIKA

Odlok o priznavalninah udeležencem NOV

OBČINA NOVO MESTO

Odlok o priznavalninah udeležencem NOV
Popravek odloka o prenehanju lastninske pravice na območju zazidalnega načrta Otočec (SDL 16/84)

OBČINA TREBNJE

Odlok o priznavalninah udeležencem NOV v občini Trebnje
Objava valorizacije lestvic davčnih osnov za davek na promet nepremičnin
Objava valorizacije lestvic davčnih osnov in dohodkovnih cenov iz doloka o davkih občanov občine Trebnje

9. marca 1987 je izšla 5. številka Skupščinskega Dolenjskega lista v kateri objavljajo:

OBČINA METLIKA

Dolgoročni plan občine Metlika za obdobje od leta 1986 do leta 2000
Družbeni plan občine Metlika za obdobje 1986—1990

12. marca 1987 je izšla 6. številka Skupščinskega Dolenjskega lista v kateri objavljajo:

OBČINA RIBNICA

Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o upravljanju, uporabi in vzdrževanju kanalizacije v občini Ribnica
Odlok o poprečni gradbeni ceni stanovanj in poprečnih stroških komunalnega urejanja zemljišč na območju občine Ribnica za leto 1987
Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o poslovnem času v občini Ribnica
Odlok o ureditvi nekaterih vprašanj s področja obrti v občini Ribnica
Odlok o javnem redu in miru v občini Ribnica

OBČINA TREBNJE

Odlok o proračunu občine Trebnje za leto 1987
Sklep o spremembah in dopolnitvah sklepa o merilih za določanje pavšalnega letnega zneska davka zavezancem, ki opravljajo gospodarske in poklicne dejavnosti

MEDOBCINSKA OBJAVA

Sklep o valorizaciji preživnin v letu 1987

31. marca 1987 je izšla 7. številka Skupščinskega Dolenjskega lista, v kateri objavljajo:

OBČINA ČRNOMELJ

Sklep o določitvi cen komunalnih storitev
Objava prispevnih stopenj Samoupravne stanovanjske skupnosti,
Samoupravne komunalne skupnosti in Samoupravne cestne skupnosti občine Črnomelj

OBČINA METLIKA

Sklep o enotni valorizaciji preživnin v letu 1987

OBČINA NOVO MESTO

Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč ter za uredničevanje

razvojnih nalog v krajevnih skupnostih v občini Novo mesto v obdobju 1986—1990 Tehnični pravilnik o javni kanalizaciji DO Komunala Novo mesto

Odlok o določitvi matičnih območij v občini Novo mesto
Odlok o zaključnem računu proračuna občine Novo mesto za leto 1986

Odlok o proračunu občine Novo mesto za leto 1987
Odlok o pripravi in sprejetju sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 2000 ter družbenega plana občine Novo mesto za obdobje 1986—1990

Delovni program o pripravi in sprejetju sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 2000 ter družbenega plana občine Novo mesto za obdobje 1986—1990

Sklep o ukinitvi javnih poti
Odlok o spremembi odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča občine Novo mesto
Sklep o določitvi cen osnovnih komunalnih storitev
Sklep o uskladitvi tarif za plačilo dela stroškov veterinarsko-higienske službe v občini Novo mesto

OBČINA RIBNICA

Sklep o javni razgrnitvi lokacijskega načrta za ureditev kanalizacije v Ribnici, centralne čistilne naprave, povezovalnega kanala »S« in razbremenilnega kanala

MEDOBCINSKA OBJAVA

Odredba o višini stroškov voznškega izpita, preizkusa znanja predpisov o varnosti cestnega prometa in preverjanja voznškega znanja za občine Novo mesto, Črnomelj, Metlika in Trebnje

16. aprila 1987 je izšla 8. številka Skupščinskega Dolenjskega lista v katerem objavljajo:

OBČINA ČRNOMELJ

Odlok o uskladitvi zazidalnih načrtov in urbanističnega reda z družbenim planom občine Črnomelj 1986—1990
Odlok o spremembi odloka o stavbnih zemljiščih v občini Črnomelj
Odlok o zaključnem računu proračuna občine Črnomelj za leto 1986
Odlok o omejitvi nabiranja lipovega cvetja in pridobivanja lubja lipe

OBČINA METLIKA

Odlok o poprečni gradbeni ceni stanovanj, določitvi vrednosti zemljišč in poprečnih stroških komunalnega urejanja zemljišč na območju občine Metlika za leto 1986
Odlok o organizaciji in delovanju civilne zaščite v občini

OBČINA RIBNICA

Odredba o pristojbinah za veterinarsko sanitarne preglede in dovoljenja v občini Ribnica
Odlok o turistični taksi
Odlok o poimenovanju podružnične OŠ v Dolenji vasi
Odlok o proračunu občine Ribnica za leto 1987
Sklep o manjšem odmiku od zazidalnega načrta mestnega naselja Ribnica za predel Mlaka

OBČINA TREBNJE

Pravilnik o podeljevanju Golievih plaket
Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča
Odlok o pripravi in sprejetju sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine Trebnje za obdobje od leta 1986 do leta 2000 ter družbenega plana občine Trebnje za obdobje 1986—1990
Odlok o uvedbi agromelioracijskega postopka na agromelioracijskem območju Rodine-Dobrava in Vrhtrbnje-Grmada
Sklep o vrednosti točke za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 1987
Odlok o zaključnem računu proračuna občine Trebnje za leto 1986

*Zakaj si moral nam umreti,
ko s tabo je bilo lepo živeti?
Odkar utihnil je tvoj glas,
žalost, bolečina domujeta pri nas.*

V SPOMIN

19. aprila bodo minila tri leta, odkar si nas zapustil polne bolečine in s praznino v naših srcih, naš dragi mož, oče, stari oče

JOŽE MARKELC

iz Zavinka

Čas neizmerno beži, a bolečina je ostala. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

*Draga mama,
že leto dni v grobu počivaš,
nad zvezdami večno srečo uživaš,
mi pa sami smo ostali,
za teboj bomo v srcih svojih žalovali.*

*A dan je črni moral priti,
bridkosti dan, oj, dan solzan,
težko bilo se je ločiti,
a roke vse ves jok zaman.*

V SPOMIN

20. aprila bo minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustila naša nad vse draga, dobra in skrbna žena, mama, stara mama, sestra in svakinja

JOŽEFA JEGLIČ

Orešje 1
Šmarjeta

Vsem, ki se je spominjate, najlepša hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, praded, stric, bratranec in tast

ALOJZ JUNC

iz Otočca 33

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem za podarjene vence in cvetje, izrečeno sožalje in številno spremstvo do njegovega zadnjega doma. Posebej smo dolžni zahvalo za nesebično pomoč in požrtvovalnost sosedovima Justu in Petru Iskra ter Francu Sajetu in Ivanu Vrhovšku. Nadalje se zahvaljujemo DPO Otočec, tovarni Labod in delavcem tovarne Novoteks za podarjene vence in poslovilne besede, pevskega zboru KUD Otočec ter Gasilskemu društvu Otočec za lepo organizacijo pogreba.

Žalujoci vsi njegovi

*Ljubezen, zvestoba,
trud in trpljenje,
skrb za nas vse —
bilo je tvoje življenje*

ZAHVALA

V 52. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

MIRAN VRANEŠIČ

iz Tribuč 4/d
Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili k njegovemu preranemu grobu. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Strmčevi za vso skrb in zdravljenje v času bolezn, medicinskima sestrama Sonji Butala in Mileni Osredkar za nesebično pomoč, DO Belt Črnomelj za organizacijo pogreba, darovane vence in cvetje ter denarno pomoč, Beti Črnomelj, ZD Črnomelj, govornikoma tov. Jankoviču in tov. Kambiču za ganljive besede slovesa, Gasilskemu društvu Tribuč, pevskega zboru Tribuč in godbi na pihala. Iskrena hvala sosedom Slavici Hanov, Jožici Božič in Darinki Prijanovič ter družinama Vranešič in Prijanovič za vsestransko pomoč. Hvala tudi gospodu župniku za opravljen pogrebni obred. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Marija, sin Roman, hčerka Mira z družino, sestra in bratje z družinami

*Ne morem iz zemlje kot dobra semena,
da znova bi segli si v tople dlani,
ne morem, med nami je krsta lesena
in grob je med nami tišina prsti,
le sveča ljubezni visoko gori.
A. Škerl*

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je po hudi in dolgotrajni bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

VINCE OSTRONIČ

iz Vinice

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem, ki so nam v težkih trenutkih nesebično pomagali in sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika v tako velikem številu spremljali na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Cestnemu podjetju Novo mesto-TOZD Vzdrževanje in varstvo cest Črnomelj in tov. Prhnetu, sosedu Trempusu, gasilcem, KUD Vinica za poslovilne besede, zdravstvenemu osebju, posebno sestri Danici Maljevec, pevcem in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Ana, hčerka Cilka, Marija, Helena in Tina z družinami, sestre, brat in ostalo sorodstvo

*Tam pod gozdičem je gaj počitka,
kjer naša mami zdaj spi,
ptičji spev in šum cipres
krajšajo ji dolge, temne dni.
Joj, kako revni smo ostali
brez ljubezni in roke maminje!
Šest otrok v črno je odetih s solznimi očmi,
kako nam je hudo pri srcu, to nikomur
potožiti ni.*

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

MARIJA HICTALER

roj. Drenovec
s Senovega

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vaščanom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje in kakorkoli pomagali. Hvala vsem, ki ste pokojnici darovali vence in toliko cvetja ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo družinam Bajt, Kavšek, Grmšek, Senica, Zdravstveni postaji Senovo, Rudniku Senovo, Hmežadu iz Celja, pevskega zboru iz Koprivnice, senovski godbi, Gasilskemu društvu Senovo ter prijateljem iz Novega mesta. Hvala govorniku za poslovilne besede in gospodu župniku za lepo opravljeni cerkveni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: sinova Pavle in Ivan z družinami ter sin Peter, hčerke Pavla, Mimica, Milka z družinami in deset vnukov
Senovo, 13. 4. 1987

*Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 56. letu starosti mnogo prezgodaj zapustila naša dobra in skrbna žena, mama, sestra in stara mama

ANA ŠTRAVS

rojena Starašinič
iz Gribelj 80

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sosedom, posebno pa družinam Husič, Križan in Štrucelj in vsem, ki so z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, darovali vence in jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, Zdravstvenemu osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani ter ginekološkega oddelka porodnišnice v Novem mestu, DO Iskra Semič, Beti Metlika in VVO — Otroški vrtec Metlika, pevskega zboru iz Gribelj ter župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njeni

*Zapustil si nas z globoko bolečino
v srcih, ki je čas ne bo nikoli ozdravil.
Kruta smrt te je iztrgala iz naše
sredine, vendar pa ne iz naših src,
kjer boš vedno živel. Žalostni smo,
ker te ni več med nami, a ponosni smo,
ker smo te imeli.*

ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ANTON PRIJATELJ

iz Dobruške vasi 2 pri Škocjanu

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom sosednje vasi Grmovlje, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Lepa hvala delavcem KZ Krka TZO Polje Šentjerneje, KZ Krka DSSS, LB-TDB Novo mesto, pevcem, obema govornikoma za poslovilne besede ob odprtem grobu, gospodu župniku ter pevcem v cerkvi za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

TEREZIJE KRŽIČNIK
roj. Sintič

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebna hvala dr. Jožetu Pircu za zdravniško pomoč, celotnemu osebju Doma upokojencev Krško za nego med boleznijo, sosedom in prijateljem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, kolektivoma Iskre Kostanjevica in Zdravstvenega doma Krško ter kostanjeviškemu oktetu za zapete žalostinke in g. župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: mož Pepi, sin Jože, hčerki Angelca in Cvetka z družinami ter ostali sorodniki

*Tvoje življenje je bilo delo in
trpljenje.*

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 61. letu za vedno zapustil naš dragi mož, brat, stric in svak

STANE ŠKUFCA

Vel. Podluben 22

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in vence, kolektivno GG Novo mesto, TO Novo mesto, ŽRVS, ZZB, govornikoma in pevcem iz Ruperč vrha, nosilcem prapora, kaplanu za opravljeni obred in vsem, ki ste nam stali ob strani. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

*Zapustil si nas z globoko bolečino v srcih, ki je čas ne bo nikoli ozdravil.
Kruta smrt te je iztrgala iz naše sredine, vendar pa ne iz naših src, kjer boš vedno živel. Žalostni smo, ker te ni več med nami, a ponosni, ker smo te imeli.*

ZAHVALA

Nepričakovano nas je zapustil v 65. letu naš dobri in skrbni mož, brat, svak in stric

STANKO AVGUŠTIN

stanujoč Nad mlini 43
doma z
Gor. Sušic 19

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem in sosedom iz bloka 43 za podarjene vence in cvetje ter izraze sožalja, kasarni Milana Majcna, ZB Kandija-Grm, ZB Uršna sela, ZB Dolenjske Toplice, novomeški godbi ter govornikoma tov. Dragu Celiču in Jožetu Murnu. Posebej se zahvaljujemo Acu Djukiču, družini Zlobec za nesebično pomoč ter internemu oddelku bolnice Novo mesto. Vsem, ki ste pokojnika spremljali na zadnji poti, še enkrat lepa hvala!

Žalujoci: žena Ankica, sestra Lina z družino ter ostalo sorodstvo

V BOJ S SMETMI

Vključili smo se v aktivnosti ob štafeti mladosti. Tekmovalci za Kajuhovo bralno značko smo si ogledali Čas brez pravljic, mladinci so gledali film Ovni in mamuti, pionirji in mladinci smo si skupaj ogledali film Poletje v školjki. Zelene straže so temeljito počistile smeti. Tudi »blokovski« pionirji so napovedali boj vrečkam, kartonom in papirkom. Skoraj vsi so čistili okrog blokov in pravijo, da bodo pospravili vsak teden.

Dopisni krožek nižje stopnje OŠ XII. SNOUB, Krmelj

O PROMETNEM ZNANJU

V znanju o prometu so se pomerili 9. aprila v Črnomlju tudi učenci naše šole. Na tem občinskem tekmovanju je zmagal med šolarji iz Semiča, Dragatuša, Vinice, Starega trga in Črnomlja Matjaž Barič iz OŠ Mirana Jarca. Zastopal nas bo na republiškem tekmovanju.

D. T. OŠ Črnomelj

tedenski koledar

Četrtek, 16. aprila — Bernardka Petek, 17. aprila — Rudolf Sobota, 18. aprila — Konrad Nedelja, 19. aprila — Ema Ponedeljek, 20. aprila — Neža Torek, 21. aprila — Borut Sreda, 22. aprila — Kajtimir Četrtek, 23. aprila — Vojko

LUNINE MENE

20. aprila ob 23.16 — zadnji krajec

kino

BREŽICE — 17. in 18. 4. ameriška akcijska komedija Policijska akademija — I. del ter 19. in 20. 4. Policijska akademija — II. del. 21. in 22. 4. ameriška komedija Profesorji so znoreli. **ČRNOMELJ**: 16. 4. nemški film Črna Afrodita. 17. 4. jugoslovanski film Razveza za določen čas. 19. 4. avstralski film Četrta nora misija. 21. 4. nemški film Cesarica Katarina. 23. 4. ameriški film Šesta žrtve.

službo dobi

ZAPOSIM mizarjskega pomočnika in fanta za priučitev. Možnost stanovanja. Pohoštevno mizarstvo Lado Lipar, Rožna ul. 39, Šenčur, telef. (064) 41-098 — delavnica Lahovče 31. **2 KV MIZARJA** sprejemno v redno delovno razmerje. Možnost visokega zaslužka. Vse ostalo po dogovoru. Mizarstvo Bobič, Belokranjska cesta 15, Novo mesto. Tel. 068/22-703. **ZAPOSIM** zidarja in delavca. Zidarstvo Alojz Vrščaj, Lamutova 15 a, Novo mesto. Tel. 068/21-793. (2510-SL-15) **ZAPOSIMO KU PK** kovinske stroje za delo na terenu, vozniški izpit B kategorije. Zaposlitev in sedež obratovalnice v Krškem. Informacije (068) 72-711 po 20. uri. (2499-SL-15) **TAKOJ ZAPOSIM** kvalificirano kuharico ter priučeno ali kvalificirano natakarico, lahko tudi pripravnico. Nudim urejen osebni dohodek in brezplačno oskrbo v hiši. Nedelje in državne praznike gostilna zaprta. Gostilna Springer, Trebnje, tel. 44-121. (pol-SL-15)

stanovanja

STANOVANJE ali hišo vzame v najem mlad par za dobo 1 leta možno predplačilo. Ponudbe na tel. 068/26-567 od 12. do 15. ure. **V Novem mestu** prodam dvosobno stanovanje v garaži. Tel. 24-666. **PRODAM** dvoipol sobno stanovanje na Ragsovski. Informacije na tel. 22-889, od 15. do 22. ure. **NOVO** enoipol sobno stanovanje v Ljubljani prodam. Informacije (061) 375-063, popoldan. **IŠČEM** manjše stanovanje v Novem mestu. Tel. 26-229. **V NOVO MESTU** iščem garsonjezo ali sobo s souporabo sanitarij. Naslov v upravi lista. (2512-ST-15)

motorna vozila

R 4 GTL, letnik 1982, prodam. Vodilnem stanju. Tel. (068) 42-400, 42-200. (2255-MV-14) **PRODAM VISO 11 RE**, 28.000 km. Tel.: 25-321 — Blažun, popoldan. **PRODAM Z 750**, letnik 1976, registrirano do decembra, TOMOS avtomatik, letnik 1986, in harmoniko Melodija Mengeš, staro dve leti. Vse dobro ohranjeno. Peter Fišter, Mokronog 32. (2309-MV-15) **126 P**, letnik 79, prodam. Skupek, Levstikova 5, Novo mesto. (2388-MV-15) **TOMOS 90** elektronik, prodam. Telefon 22-146. (2338-MV-15)

KRŠKO: 16. 4. ameriška drama Ostria britve. 18. in 19. 4. ameriška komedija Policijska patrulja. 21. 4. ameriški fantastični film Zver v človeku. 22. 4. hongkonški film Ping in Pong. 23. 4. ameriški akcijski film Komandos. 21. 4. ob 16. uri program Risank. **NOVO MESTO — DOM JLA**: Od 17. do 19. 4. domača komedija Žikina dinastija. **NOVO MESTO — DOM KULTURE**: 16. 4. filmsko gledališče — francoski kriminalni film Smrtonosna pot. 17. 4. ameriški kriminalni film Maskirani ubijalec. 18. in 19. 4. ameriški fantastični film Vesoljski vampirji. 18. in 19. 4. ameriški akcijski film (ob 20. uri) Tam, kjer reka potemni. 20. 4. ameriška komedija Policaj iz Beverly Hillsa. 22. 4. ameriški film Vrnitev v prihodnost. 23. 4. filmsko gledališče — ameriški film Lokalni junak. **SEVNICA**: 16. 4. film Kalifornijski lutke. 17. in 18. 4. kriminalni film Mata Hari. 19. in 20. 4. akcijski film Veličastni. 22. in 23. 4. drama Jentil.

DIANO 6, letnik 1979, prodam. Informacije na tel. 068-26-242. **WARTBURG**, registriran do avgusta, in **ZASTAVO 750**, letnik 77, registrirano do 1988, prodam. Cena ugodna. Edvard Kos, Smolenja vas 20/A, Novo mesto. (2415-MV-15) **PRODAM VW** kasonar, 1982, ohranjen, 31.000 km. V račun vzajemem stroj za kovinsko dejavnost. Tel. (068) 84-647. (2230-MV-15) **PRODAM** zastavo 101, GTL 55, staro dve leti. Kaplan, Ragsavska 6 a, Novo mesto (2410-MV-15) **FIAT 128 sport**, prodam. Adamičeva 47, Novo mesto (Grm). (2409-MV-15) **PRODAM Z 750**, letnik 82. Oberč, Šmalčja vas 11, Šentjernej. (2407-MV-15) **ZASTAVO 750**, letnik 1977, prodam. Šmarjeta 10. (2406-MV-15) **Z 750 — SC**, letnik 1980, reg. do aprila 88, vozno, prodam, za 83 SM. Naslov v upravi lista. (2391-MV-15) **PRODAM Z 850**, letnik 1984, Tel. (068) 24-769. (2390-MV-15) **PRODAM LADO 1600**, l. 1980. Tel. (068) 23-290, od 19. ure dalje. (2390-MV-15) **126 P**, letnik 1982, prodam. Alojz Dragman, Dol. Kamence 2/A. (2399-MV-15) **Z-101 super**, letnik 78, prodam. Prečna 8, Novo mesto, dopoldne. (2395-MV-15) **PRODAM Z-101**, letnik 1977 brezhibno (prvlastnik). Tel. 72-878. (2388-MV-15) **VW 1200**, letnik 1968, neregistriran, v voznem stanju, in motor avtomatik prodam. Slak, Mestne njive 3, Novo mesto. (2386-MV-15) **Z-750**, letnik 79, prodam. Peter Mali, Šmihel 42. (2385-MV-15) **Z-101**, letnik 77, prodam. Martin Mohar, Krka 8. Tel. 27-396. (2383-MV-15) **Z-750-SC**, letnik 1980, reg. do 24. 12. 1987, ali škodo 120 LS prodam. Jože Tomažin, Raka 84 (Vinji vrh). (2383-MV-15) **FIAT — 125 P**, letnik 1980, prodam ali zamenjam za manjši avto. Tel. 21-377, od 18. ure dalje. (2382-MV-15) **NUJNO PRODAM 750-SE**, letnik 80 — sept., reg. do 30. 12. 1987. Jevnikar, Oktobrskih žrtev 17, od 19. do 21. ure, Šentjernej. (2381-MV-15) **PRODAM 126 P**, letnik 78. Marjan Cujnik, Groblje 53, Šentjernej. (2380-MV-15) **ZASTAVO 850**, letnik 85, prodam. Tel. 26-252. (2378-MV-15) **126-P** letnik 79, prodam. Tel. 42 234. (2377-MV-15) **FIAT 126-P**, letnik 1979, in hidravliko, primerno za avtokleparja, prodam. Junc, Otočec 101, popoldne. (2376-MV-15) **R-18**, karamboliran, prodam. Niko Veselič, Smol. vas 7 B, Novo mesto, tel. 22-677.

VISO II, letnik 1982, brezhibno, in prenosi kompresor 601 prodam. Tel. 40-120, 40-121 dop.; 47-180 popoldne od 18. — 20. ure. (2375-MV-15) **PRODAM ZASTAVO 126 PZ**, letnik 1981. Tel. 26-421 vsak dan od 12. do 17. ure. (2206-MV-14) **PRODAM 126 P**, letnik 1981, Murn, Jurka vas 5, Straža. (2306-MV-15) **PRODAM ZASTAVO 850**, letnik 1981. Andrej Turk, Brod 4, Podbočje. (2260-MV-15) **UGODNO PRODAM** motor MZ TS 250. Franci Zupančič, Malence 7, Kostanjevica. (2260-MV-15) **PRODAM** rezervne dele za Z 750, Roman Novak, Podgora 36, tel. 85-337. (2262-MV-15) **ZASTAVO 101**, letnik 1978, prodam. Tel. 23-506. (2265-MV-15) **PRODAM** motor T 12. Bratkovič, Dobravica 36, Šentjernej. (2171-MV-15) **JAWO 350**, prevoženih 7700 km, poceni prodam. Tel. 33-308 popoldne. (2276-MV-15) **PRODAM** Tomos avtomatik A 3 MS, letnik 1985. Butalin, Ob Težki vodi 32, tel. (068) 27-679. (2278-MV-15) **PRODAM Z 101** za 50 SM. Furar, Šmalčja vas 14, Šentjernej. (2307-MV-15) **PRODAM** novo motorno kolo Tomos 15 SLC, pony ekspres in športno kolo na 10 prestav. Tel. 22-879. (2281-MV-15) **PRODAM KADET**, letnik 1979. Vinko Mežič, Mali Podlog 13, Leskovec, tel. 75-847 zvečer. (2284-MV-15) **Z 750**, registrirano do 1988. leta, prodam. Stanko Prah, Jelše, Leskovec. (2116-MV-14) **PRODAM Z 101**, prva registracija 1979. Informacije vsak dan popoldan. Jernej Narat, Cesta oktobrskih žrtev 5, Šentjernej. (2296-MV-15) **126 P**, letnik 1980, zastavo 750, letnik 1976, večji radiokasetofon, prodam. Peter Gorjup, Ribjek 5, 68230 Mokronog. (2298-MV-15) **TOVORNI AVTO MAN KIPER** 770 NK, 186 KM, ugodno prodam. Marjan Kotar, Vel. Sevnica 4, Trebnje. (2299-MV-15) **Z 750 SC**, letnik 1980, registrirano do 3. 4. 1988, prodam. Jože Zorič, Dobljička gora 10 a, Črnomelj. (2302-MV-15) **PRODAM 126 P**, letnik 1979. Tel. 65-254 od 10. do 14. ure. (2258-MV-15) **R 4 GTL**, letnik 1983, prodam. Cena 180 SM. Niko Vrlinič, Črnomelj, tel. 51-279. (2375-MV-15) **Z-101**, letnik 77, prodam. Ogled popoldne. Dolmovič, Slakova 2 a, Bršljin. (2373-MV-15) **LADO**, letnik 77, prodam. Kirar, Zavinek, Škočjan. (2368-MV-15) **PRODAM** karambolirano lado 1600, letnik 1980, Gorenc, Impolje 1, Studenc. (2358-MV-15) **JUGO 45 L**, star 20 mesecev, prodam ali zamenjam za Z-750. Janc Gor. Vrhpolje 83, tel. 42-253. (2356-MV-15) **PRODAM Z-750 SC**, letnik 1980. Telefon 82-107. (2363-MV-15) **PRODAM** golf diesel, letnik 84/11, 4 vrata. Tel. 24-314. (2366-MV-15) **R 12**, brezhiben, prodam. Nad mlino 57, Novo mesto. (2354-MV-15) **PRODAM 750**, letnik 1977, dobro ohranjeno. Tel. 26-868. (2353-MV-15) **LADO 1600**, 101/1978, redno vzdrževano, garazirano, prodam. Tel. 24-224. (2351-MV-15) **VW 1200 J**, letnik 1975, prodam. Jože Giodani, Klenovik 18. Tel. 22-227, dopoldne. (2347-MV-15) **PRODAM** fiat 750, letnik 1980, in APN 6. Nežka Metelko, Ljubljanska 14, Novo mesto. (2346-MV-15) **126 P**, letnik 83, zelo ugodno prodam. Tel. 25-633. (2345-MV-15) **Z 750**, letnik 84, prodam. Kastelic, Pod Trško goro 49, Novo mesto. (2342-MV-15) **DIANO** prodam po delih. Rozman, Potok 18. (2339-MV-15) **ZASTAVO 750 LE**, letnik 1984, prodam. Tel. 85-404. (2338-MV-15) **PRODAM Z 750 L**, letnik 1976, registrirano. Jože Zamida, Gor. Vrhpolje 6, Šentjernej. (2336-MV-15) **POCENI** prodam Z-750, letnik 79. Zajc, Velike Poljane 9, Škočjan. (2335-MV-15) **R 12**, TL 1976, v dobrem stanju, ugodno prodam. Ernest Kožar, Vel. Malence 49, Krška vas. (2333-MV-15) **PRODAM** lado caravan 1200, letnik 1984, Martin Zorko, Površje 18 A, Raka. Tel. 75-560. (2332-MV-15) **PRODAM Z 750**, letnik 1981. Bojanc, Ždinja vas 14, Otočec. (2337-MV-15) **Z 750**, registrirano do 1988, prodam za 29 SM. Tel. 56-645. (2330-MV-15) **R-4 GTL**, letnik 1983, dobro ohranjen, ugodno prodam. Informacije na tel. 85-204. (2329-MV-15) **PRODAM Z-101 GTL**, letnik 1984. Cveto Kastelic, Dož 30. (2416-MV-15) **PRODAM Z 750 LE**, letnik 1985. Luštek, Ždinja vas 34, Otočec. (2324-MV-15) **ZASTAVO 101** comfort, letnik 1982, prodam. Branka Zupan, Brezovica 32, Šmarješke Toplice. (2322-MV-15) **GOLF**, letnik 77, in VESPO sprint prodam. Mali, Kristanova 2, Novo mesto. (2321-MV-15) **Z-128**, l. 84, prodam. Tel. 22-331 — Virant, od 6.—14. ure. (2320-MV-15) **UGODNO** prodam Z-750, letnik 1976, 67000 km, registrirano. Zupančič, Slančji vrh 12, Tržišče. (2318-MV-15) **ZASTAVO** tovorni avto OM — FIAT, prva registracija 76, registriran do 7 mes., brezhiben. Cena 350 SM. Ogled možen vsak dan. Martin Grahek, Lokve, n.h. Črnomelj. (2314-MV-15) **Z-850**, letnik 1984, dobro ohranjeno, prodam. Tel. 85313, zvečer. (2313-MV-15)

globtour

novi mesto
 ☎ 25-125, 25-789

prodam

Z 850, letnik 1982, prodam za 600 SM. Tel. 51-036 Pero (2233-MV-14) **PRODAM P-126**, letnik 84, in TOMOS S (pet prestav) ter kolje za vinograd (rabljeno) in žago Stil 70. Vrhpeč 24, Mirna peč. (2312-MV-15) **ZASTAVO 101** super 47 KW, oktober 1978, registrirano do 25. X., garazirano, 78000 km, ugodno prodam. Dušan Verstovšek, Prvomajska cesta 6, Šentjernej. (2419-MV-15) **126-P**, letnik 1979 prodam. Informacije na tel. (061) 851-173. **DIANO**, letnik 1977 prodam. Informacije na tel. 26-350. **MZ 250 ccm**, prodam. Dragman Branc, Bršljin 36. (MO-2522-15) **Z-750 SC**, letnik 80, ohranjeno, prodam. Dolinar, Kotarjeva 6, Šentjernej. **KOMBI** Zastava 1500, letnik 80, neregistriran, vozen, in šotor za dve osebi prodam. Tel. 71-242 dopoldne. **PRODAM** austina 1300, letnik 72, registriran, kompletno z rezervnimi deli. Silvo Bobnar, Gorenji vrh 13, Dobrič. (2485-MV-15) **PRODAM 126 P**, letnik 82. Dušan Retelj, Koštalova 28, Novo mesto. (2483-MV-15) **PRODAM R 4 TL**, letnik 1978, obnovljen, registriran do 24. 3. 1988. Jenič Stefan, Gor. Lakovnice 12, Novo mesto. (2480-MV-15) **PRODAM** zastavo 101, letnik 79. Tel. 23-949. (2478-MV-15) **TOMOS 15 SLC** prodam. Dušan Muhič, Mali Podljuben 2, Novo mesto. (2427-MV-15) **PRODAM Z 101 GTL 55**, letnik 84. Martinčič, Brezje 3, Šentjernej. (2424-MV-15) **PRODAM R-4**, letnik 1979, obnovljen. Telefon 22-187. (2422-MV-15) **Z-101 C**, letnik 82/83, prodam za 188 MS. Vojko Zupančič, Regrča vas 80, Novo mesto. (Popoldne.) (2495-MV-15) **R-4 GTL**, letnik 82/7, 38000 KM, prodamo. Tel. v službi (068) 22-534, Sonja. (2497-MV-15) **GOLFA, LETNIK 84**, in LADO 1200, letnik 73, generalno obnovljeno, prodam. Tel. 72-446. (2508-MV-15) **Z-850**, letnik 85, prodam. Potočar C. herojev 60, Novo mesto. Tel. (068-23-532). (2494-MV-15) **ŠKODO 120**, letnik 79, prodam. Lekše, Hudenje, Škočjan. (2490-MV-15) **JUGO 45**, junij 85, 16000, prodam. Starič, Cerovec 2, Trebelno. Tel. 21-944 (od 6.—14. ure). (2491-MV-15) **126-P**, letnik 1979, ter motor z menjalnikom za diano prodam. Tel. 24-140. (2492-MV-15) **GOLF DIESEL**, letnik 80, prodam. Dol. Kamence 27, Novo mesto. (2493-MV-15) **Z-101**, letnik 78, registrirana in obnovljena, prodam. Tel. (068) 42-086. (2503-MV-15) **Z-750**, letnik 1978, v odličnem stanju, prodam. Anton Zorko, Avguštinca 4, Kostanjevica. (2509-MV-15) **LADO KARAVAN 1200**, letnik 1984, prodam ali zamenjam za lado, navadno ali zastavo 101. Viktor Fišter, Dol. Laknice 22, Mokronog. (2514-MV-15) **ZASTAVO 101** prodam. Gradišar, Trdinova 5 A, Novo mesto tel. (068) 20-243. (2506-MV-15) **ZAPOROŽEC**, dobro ohranjen, prevoženih 35000 km, prodam. Informacije popoldan, tel. 33-619. (2505-MV-15) **ZASTAVO 750**, temnomodre barve, prodam. Informacije popoldan na (068)-71-967. (2499-MV-15) **ZASTAVO 101**, staro tri leta, prodam. Nad mlino 54, Novo mesto. (2500-MV-15) **ZASTAVO 850**, dobro ohranjeno, staro dve leti, prodam. Strojnik, Dol. Sušice 14. (2513-MV-15) **126-P** prodam po delih, motor brezhiben. Od petka dalje. Tel. 23-529. (2515-MV-15) **R-4 TLS**, zunanji izgled G1 L, letnik 79, prodam ali zamenjam za golfa ali GS. Pevec, Grič pri Klevežu 11, Šmarješke Toplice. (2517-MV-15) **FIAT 750**, letnik 1981, prodam. Stuhne, 21. okt. 17/a, Črnomelj. (2518-MV-15) **NSU-1200** prodam. Marjan Dinič, Slavka Gruma 12/19, Novo mesto. Tel. 068-26-465, od 18.—20. ure. (2516-MV-15) **Z-750 LE**, letnik 1980, prodam. Turk, Vrhovčeva 11, Novo mesto. Tel. (068) 21-391. (2519-MV-15) **126-P**, letnik 1981, prodam. Simončičeva 16, Trebnje. Tel. 44-065, popoldne. (2521-MV-15) **UGODNO** prodam kombi zastava 850, letnik 86, brezhiben. Jože Nemanjš, Bušinja vas 30, Suhor. (2534-MV-15) **R-4 GTL**, nov, prodam. Informacije od 20.—21. ure na tel. 42-298. (2532-MV-15) **RENAULT R4 GTL**, letnik avgust 82, bele barve, prevoženih 67000 km, prodam. Cena 1.7 M. Inf. na tel. 72-475 v petek popoldne, sobota ves dan. (2530-MV-15) **LADO 1600**, letnik 1980, odlično ohranjeno, prodam. Inf. 60-202. (2529-MV-15) **MERCEDES 508 D**, letnik novembra 79, prodam. Tel. 068-72-112. (2528-MV-15) **MOPED NA** tri prestave, poni kolo, dva 600-lit. soda z razpršilcem za gnojevo prodam. Brane Henigman, Breznik 5, Dragatuš. (2527-MV-15) **ZASTAVO 101 GTL**, letnik 1983, prodam. Valvasorjeva 5, Trebnje. (2525-MV-15)

prodam

PRODAM kvalitetno seno. Tel. 27-107. (2259-PR-15) **PRODAM** dve breji kravi. Novinec, Bušinec, Dolenske Toplice. (2261-PR-15) **UGODNO** prodam omaro. Tel. 22-686. (2263-PR-15) **PRODAM** več rabljenih in novih fotoaparatur. Fotograf Cvetko Tramte, Breška vas 3, 68310 Šentjernej. (2264-PR-15) **PRODAM** večjo količino hlevskega gnoja. Matija Brađač, Loška vas 8, Dolenske Toplice. (2266-PR-15) **PRODAM** 6 m³ smrekovih desk 50z, 26 z, 20 z, Stane Lunder, Polje 9, 68296 Krmlj. (2272-PR-15) **PRODAM** 50 litrov domače slivovice in 100 letev (5x8 cm). Kličitenal. (068) 51-448 od 15. ure dalje. (2305-PR-15) **PRODAM** prikolico za osebni avto. Tel. 26-483. (2279-PR-15) **PRODAM** hladilno skrinjo LTH (380 l) in plinsko-električni štedilnik Iskra Venera. Tel. 22-879. (2281-PR-15) **PRODAM** rodovniško brejo kravo. Vovk, Rumanjava vas 22, od 18. ure dalje. (2290-PR-15) **POCENI** prodam dve garderobni omari. Tel. 21-396. (2288-PR-15) **LETO DNI STAREGA** perzijskega mačka z rodovnikom prodamo. Tel. 62-985 vsak dan po 19. uri. (2292-PR-15) **UGODNO** prodam monofazni stabilni brusilni stroj. Ul. 1. maja 6, Metlika, stanovanje 44. (2294-PR-15) **PRODAM** 310-litrsko skrinjo in kavč. Tel. 26-613. (2297-PR-15) **PRODAM** dvosobno stanovanje na Kristanovi ulici (60 m²) najboljšemu ponudniku. Informacije pri: Kralj, Mestne njive 9, Novo mesto. (pol-14-MO) **PRODAM** sedežno garnituro. Branka Bojanič, Nad mlino 24, Novo mesto. (2426-PR-15) **PRODAM** deško kolo junior, pet prestav. Tel. 24-997. (2425-PR-15) **POCENI** prodam spalnico, staro 5 let (200.000 din). Tel. 25-480, popoldan. (2427-PR-15) **NAMIZNI** vrtni stroj do Ø 13, nov, prodam. Telefon 24-360, zvečer. (2479-PR-15) **ŠIVALNI** stroj »DANICA ELEKTRONIC«, malo rabljen, ugodno prodam. Telefon 24-891. (2481-PR-15) **PRODAM** televizor, črna beli. Tel. 42-234. (2484-PR-15) **UGODNO** prodam rabljeno sedežno garnituro meblo. (Tel. 068-26-614) (tek-PR-15) **SPALNICO**, staro 4 leta, prodam. Ogled popoldne. Miroslav Ogrišek, Kotarjeva 2, Novo mesto. (2486-PR-15) **BMX** kolo prodam. Informacije na tel. 21-576. **FASADNO** silikatno opeko ugodno prodam. 740 kosov tel. 85-443. (2511-PR-15) **BARVNI** televizor grunding, ekran 37 cm, star 8 mesecev, prodam. Informacije popoldan, tel. 33-619. (2505-PR-15) **OJAČEVALEC** 2 x 100 V s tyunjerjem, radio, gramofon elac posebne izvedbe in avtoradio grunding s kasetofonom prodam. Tel. 20-408. (2502-PR-15) **TV GORENJE** (orbiter), barvni, 2 leti star, in športni voziček tribuna prodamo. Tel. v službi 22-534, Sonja. (2497-PR-15) **VIDEOREKORDER** VHS prodam za 60 SM. Alojz Kastelic, Dol. Ponikve 29, Trebnje. (2498-PR-15) **UGODNO** PRODAM rabljen kavč, 2 fotelja (šlorofija) in preproga. Tel. 25-638. (2501-PR-15) **OSTREŠJE** (grušt), staro 15 let, s kritino, prodam. Velikost 6 x 10 metrov. Martin Plut, Drašiči 48, Metlika. (2526-PR-15) **UGODNO** prodam zamrzovalno omaro in spalnico. Dragan, Velika Cikava 3, Tel. 27-410. **PRODAM** črnobeli TV na daljinsko upravljanje. Star eno leto. Tel. 068-44-282, popoldne. (2421-PR-15) **PERZIJSKO** mačko, staro eno leto in pol, z rodovnikom, prodam. Cena 50.000 din. Tel. 068-21-059. (2420-PR-15) **CIRKULAR** z motorjem (4 KW) in otroško posteljico prodam. Tel. 24-234, popoldne. (2397-PR-15) **ORGLE E2KA**, odlične za harmonikarja, ritem, basi, spremljava kot pri harmoniki. Turk, Podgrad 1, tel. 20-490. (2400/PR-15) **SEDEŽNO** garnituro (torsed in dva fotelja), dobro ohranjeno, prodam. Tel. 068-22-843. (2392-PR-15) **PRODAM** 50 m² lesenih oblog ter vitel na elektromotor (8 KW). Tel. (061) 872-038. (1853-PR-15) **PRODAM** elektromotor 11 KW, Dušan Kunšek, Podgorje 32, Zabukovje. **TV SPREJEMNIK** Iskra, še pod garancijo prodam. Bojan Kračič, Hrasninska pot 23, Brežice. **PRODAM** psico, nemško dogo brez rodovnika, in pralni stroj Gorenje PS 103, obnovljen. Tel. 23-365. (2374-PR-15) **MLADO** kravo frizjiko s teličkom prodam. Naslov v upravi lista. (2371-PR-15) **PRODAM** 2 pumpe za centralno 3/4 C I Grundfos I. Opio matic I cevni primež. Tel. 068-47-414. (2367-PR-15) **GUMI** voz (16 col) prodam. Tel. 85-457, zvečer. (2411-PR-15) **OTROŠKO** posteljico z jogijem ugodno prodam. Tel. 27-845, popoldne.

prodam

PRODAM prikolico IMV 380 a s predprostorom (starejši tip), samo električna instalacija, etažno peč eno central 20, rabljeno 4 sezone, stružnico za les domače izdelave, 18 rabljenih okenskih kril, (steklo 120x32 cm). Lojze Hočevar, Trata VII/18, Kočevje, tel. 851-407. (2404-PR-15) **SYNTHESIZER** siel (Poly X Mono) prodam. Tel. 23-917. (2341-PR-15) **BARVNI** televizor Iskra, star 4 leta prodam. Telefon 84-883. (2308-PR-15) **SEDEŽNO** garnituro, prodam. Telefon 22-502. (2311-PR-15) **STEDILNIK** (plin-elektrika), 2 leti star, prodam. Tel. 27-434. (2325-PR-15) **PRODAM** novo mizo s tremi stoli MR-150 (bor). Tone Rupar, Goriška vas 12, Škočjan. (2337-PR-15) **POCINKANO** žico, primerno za vinograd (pribl. 70 kg), prodam. Tel. 85-049. (2334-PR-15) **STILNO** kombinirano omaro prodam. Kandjiška 1. (2335-PR-15) **KRAVO**, sivo, breja 5 mesecev, prodam. Ostanek, Sela 2 pri Karteljevem. (2336-PR-15) **STREŠNIK**, rdeč (700 kom.) prodam. Dobruška vas., tel. 22-361. (2414-PR-15) **POCENI** prodam jogi 180-190. Tel. 23-812. (2334-PR-15) **SEMNENSKI** krompir igor prodam. Telefon 23-030, dopoldan, Zajc. (2335-PR-15) **PRODAM** 3 nove kovinske okenske mreže (garte) velikosti 110-110 cm, Rems, Ragsavska 34, Novo mesto. (2337-PR-15) **NOV BARVNI** televizor prodam. Informacije tel. 26-229. (2350-PR-15) **PRODAM** kombiniran otroški voziček. Mlakar Bršljin 46. (2403-PR-15) **TAPECIRANO** ležišče, rabljeno, poceni prodam. Tel. 068-23-378. (2402-PR-15) **PRODAM** 3 nove IMP sončne kolektore. Hočevar, Šmalčja vas 40, Šentjernej. (2408-PR-15) **PRODAM** super Woofer 3D7 Hitachi, kot nov. Tel. 068-25-894. (2412-PR-15) **ROGOV** avtomatik ugodno prodam. Tel. 068-25-894. (2412-PR-15)

kmetijski stroji</

PRODAM grablje za BCS. Ogleđ popoldan. Zavinek 16, 68275 Škocjan. (2274-KS-15)

TRAKTOR FERARI, letnik 1972, 24 KM, 1500 delovnih ur, 4 pogon. Tel. (061) 772-953. (2275-KS-15)

PRODAM molzni stroj Alfa laval na mlekovod in TAM 5000 kiper, registriran. Anton Golob, Sela 3, Šentjernej, tel. 42-294. (2277-KS-15)

PRODAM samonakladalko Mengelle. Vinko Mežič, Mali Podlog 13, Leskovec. (2284-KS-15)

PRODAM nerabljen vinogradniški plug in 45-litrski prekučni kotel za žganjekuho. Štefan Knez, Potoška vas 51, Žagorje ob Savi, 61410. (pol. KS-15)

PRODAM enoosno prikolico za frezo. Rangus, Šentjernej, tel. (068) 42-140. (2291-KS-15)

PRODAM obračalnik za seno. Jožica Malus, Ilke Vaštetove 16, Novo mesto. (2303-KS-15)

kupim

KUPIM ekscitrično stikalnico 15 ton. Kličite tel. 068-22-431, Gregorčič. (2319-KU-15)

KUPIM dve cisterni PVC (1500 l) in prodam mešalec (150 l). Telefon (068) 42-295 po 14. uri. (2161-KU-15)

posest

PRODAJAM zidanico in zemljišče, primerno za vinograd, lešnike ali sadni vrt, v Dobju nad Boštanjem. Oglasite se na naslov: Pavla Škulj, Jablanica 17, Boštanj, tel. 068-81-850.

HIŠO z gospodarskim poslopjem prodam. Naslov v upravi lista. (2316-PO-15)

V CENTRU Mirne pri Trebnjem prodam polovico vseljive hiše. Tel. 068-72-545. (2317-PO-15)

VIKEND z vso opremo in vinogradom v bližini Sevnice prodam. Tel. 068-82-128, po 15. uri. (2362-PO-15)

UGODNO prodam vikend hišo v Mokronogu (Malkovec), 1200 m² zemlje, nekaj trt, asfalt do vikenda, ograjeno, urejeno. Kličite 061-771-214, zvečer. (2361-PO-15)

PARCELO (33 arov) z gradbenim dovoljenjem za hišo ali vikend prodam. Volčje pri Sromljah, tel. 068-72-557. (2364-PO-15)

HIŠO z garažo in vrtom na zelo ugodni lokaciji v Novem mestu prodam najraje zdomcu. Informacije po telefonu 063-26-048. (2348-PO-15)

V BOŠTANJU pri Sevnici prodam delavnico in gradbeno parcelo. Tel. 81-530, po 20. uri. (2333-PO-15)

PRODAM manjši vinograd. Marija Božič, Gabrje 84, Brusnice, tel. 85-963 v večernih urah. (2234-PO-15)

PRODAM I ha pašnika ob prometni cesti blizu Novega mesta. Tel. (068) 23-930. (2300-PO-15)

NJIVE, travnike in gozdove v Birčni vasi prodam. Tel. (061) 263-993, Štefan Knafelc, Tržaška 75, Ljubljana. (2283-PO-15)

VINOGRAD v Golobinjeku prodam. Cesar (Gorenc), Vrhovo 12, Mira peč, po 6. uri zvečer, v nedeljo pa dopoldne.

NOVEJŠO hišo, 250 m², v Boštanju pri Sevnici, 10 arov zemlje, centralna kurjava in telefon, primerno za obrt, prodam. Telefon 068-81-400. (2523-PO-15)

STARO HIŠO prodam najugodnejšemu ponudniku. Zobja vas 1. Informacije tel. 068-23-597. (2488-PO-15)

UGODNO PRODAM manjšo hišo v 4. gradbeni fazi in 12 a zemlje, primerno tudi za vikend, na lepem kraju v bližini Sevnice. Informacije na tel. 068/81-434, zvečer.

NOVO VSELJIVO HIŠO z velikim vrtom na sončni legi v Krškem (Resa) prodam. Možnost tihe obrti. (Šifra: sončna lega.) (2524-PO-15)

razno

BRANKO IN FRANC NOVAK z Blata 4 pri Trebnjem se ponovno zahvaljujeta vsem udeležencem pri gašenju kozolca Jerneja Novaka z Blata 9 pri Trebnjem. (2289-RA-15)

UPOKOJENEC išče upokojenko da bi mu gospodinila. Ponudba šifra »Dolenjska«.

preklici

PREPOVEDUJEM prehod čez njivo pri Borštu in pašo kokoši okrog moje hiše. Janez Božičar, Prečna 25 a. (2339-PK-15)

SILVESTER Turk, Dolenja vas 17, Otočec, prepovedujem po moji parceli pašo kokoši Francu Venetu, Dol. vas 5, in Jožetu Bojancu, Dol. vas 16. V nasprotnem primeru ju bom prisiljen sodno preganjati. (2389-PK-15)

Jožefa in Branko Barbič iz Gor. Maharovca 3 opozarjajo Franca Turka iz Gor. Maharovca 6, naj preneha sekati les v gozdu, ki je najina last. Če opozorila ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala. (2295-PK-15)

obvestila

STRANKE obveščam, da imam zopet plemenskega merjasa. Mikolaš s Krasinca. (2330/OB-15)

PRODAJAL bom piščance, bele, težke pasme, stare tri tedne, 30. aprila, rjave jarcice, najboljše nesnice, 15 junija 1987. Jože Jeršin, Rače selo 2, Trebnje, tel. 44-389. (2384-OB-15)

SVEŽA JAJCA. Stranke obveščam, da perutinarstvo Zdravje in Kos iz Zaloga prodaja sveža jajca v prodajalni, Komandanta Staneta 5, nasproti trgovine BOROVO vsako sredo od 12. — 16. ure in soboto od 9. — 12. ure. Izjemoma bomo prodajali tudi v petek dopoldne, 17. 4., na tržnici in v prodajalni. Priporočamo se za obisk. Zdravje-Kos, Zalog. (2379-OB-15)

V KRŠKEM ALI SEVNICI sem zgrabila zlato verižico, drag spomin. Prosim dobrega najditelja, da mi jo proti nagradi vrne. Marta Novak, Gubčeva 4a, Trebnje. (2344-OB-15)

ČE VAM SKRINJA ne dela, slabo hladi, spodaj rosi, ledeni, pokličite servis za gospodinjske stroje, tel. 24-314, Novo mesto! Napako odpravimo takoj, 2-letna garancija!

GOSPODINJE!

Za specializirano popravilo in generalno menjavo stare izolacije na vseh vrstah zamrzovalnih skrinj in omar (ki točijo, ledenijo, rosijo) se vam priporoča VIKTOR PAJEK, servis za izolacije, Ptujška c. 89, Maribor, tel. 062/413-606. Dve leti garancije!

TV ANTENE — meritve, montaža, vzdrževanje vseh vrst antenskih naprav. Tel. (061) 321-637 do 10. ure. (1261-OB-15)

ČE VAM IZ ZAMRZOVALNE SKRINJE teče ali vam zunaj rosi oz. ledeni, pokličite na tel. (062) 34-367. (2301-OB-15)

Ansambel OBJEM iz Šentjerneja, prvonagrajenec ptujškega festivala '84 in '85, sprejema ponudbe za vrtno veselice. Pohitite! Tel. 068/26-693

OBVEŠČAMO cenjene stranke, da je prodajalna mesa Mesarija in prekajalnice Litija, Pod Trško goro, odprta za prodajo na drobno. (2496-OB-15)

V SPOMIN

20. 4. minevata žalostni dve leti, polni žalosti in bolečine v naših srcih, od kar nas je zapustil naš ljubljini sin, brat, mož, oči, stric in dedek

JOŽE JAKŠA

(Klobčarjev)
s Kristanove 24
Novo mesto

Hvala vsem, ki se ga spominjate in prižigate sveče na njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi

Dragi oče, že leto dni te črna zemlja krije, a v srcih naših bolečina kljuje.

V SPOMIN

28. marca je minilo žalostno leto, odkar je bridka smrt pretrgala nit življenja našemu dobremu očetu in dedku

ALOJZU KLOBUČARJU

z Uršnih sel 47

Hvala vsem, ki se ga še spominjate in postojite ob njegovem grobu.

Domači

ZAHVALA

12. marca nas je v 80. letu nenadoma zapustila naša ljuba mama, stara mama in prababica

MARIJA ABSEC

Krčmarjeva mama s Krupe 12

Prisrčna hvala dobrim sosedom za vsestransko pomoč, sorodnikom, prijateljem in poznanim za darovano cvetje, vence in izrečeno sožalje. Hvala tudi vsem, ki ste pokojno med boleznijo obiskovali, še posebej osebju ZD Semič, DO ISKRA Semič, govornici Tončki za besede slovesa in vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili k večnemu počitku. Hvala duhovniku za lepo opravljen obred in pevcem iz Metlike za ganljivo zapete pesmi. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, a v zahvali niste imenovani, še enkrat najlepša hvala.

Njeni otroci: Iva, Micka, Anica, Rozka, Tončka in Tone z družinami

Že leto dni v grobu spiš, a v srcih naših še živiš, v domu našem je praznina, v srcih naših bolečina.

V SPOMIN

4. aprila je minilo žalostno leto dni, odkar nas je zapustil dragi oče, stari oče in tast

FRANC TOMŠE

Mraka 41, Stara cerkev

Vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate svečke, iskrena hvala.

Žalujoči: sinova Ivan in Rajko z družinama ter hčerka Štefka z družino

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama, babica, prababica in teta

ANTONIJA PEKOLJ

iz Šahovca 2, Dobrnič

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, podarili cvetje. Posebna zahvala dobrim sosedom za nesebično pomoč, delovnim organizacijam TESNILA Trebnje, Kroj Krka, Teol Ljubljana, Kartonažna-TOZD PAKO Ljubljana, Itas Kočevje, Lik Kočevje, PM Ribnica, pevcem in gospodu župniku za opravljeni obred. Vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, praded, brat in stric

RUDOLF VERŠEC

z Bizeljskega 16

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, darovali pokojnemu vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo pevcem za zapete žalostinke, govornikom za ganljive besede slovesa, nosilcem prapora in gospodu župniku za opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat hvala.

Žalujoči: žena Elizabeta, sin Jože z družino, hčerka Marija z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 90. letu starosti je tiho odšel od nas naš dragi oče, stari oče, stric in praded

FRANC KOVAČIČ

iz Dol. Maharovca

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko lepega cvetja ter nam izrazili sožalje, pevcem, gospodu proštu in kaplanu. Še enkrat naj velja vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

Dol. Maharovec, Novo mesto, Buenos Aires

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta in dedka.

AVGUSTA PLETERSKEGA

BUČERCA 15

Krško

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vence. Hvala osebju ZD Krško in Splošne bolnice Novo mesto za dolgoletno zdravljenje, DO Metalna, PSD Senovo in Maribor, Celulozi in IGM Sava Krško, Splošni bolnici Celje, Ribiški družini in Lovski družini Videm, govorniku tov. Pavliču, godbi, pevcem in gospodu župniku. Hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in pokojnika spremili na njegovi prerani zadnji poti.

Žalujoči: žena Marija, sinova Gusti in Matjaž, hčerka Alenka z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 72. letu nas je nepričakovano zapustila naša draga žena, mama in stara mama

FRANČIŠKA KOCJAN

Gor. Mokronog 5

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh hudih trenutkih pomagali, darovali vence in cvetje ter pokojnico spremili na zadnji poti. Posebno zahvala smo dolžni cerkvenim pevcem s Trebelnega, sosedom Bevečevim in Pavlinovim in gospodu župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: mož Karel, sinova Franci in Karel ter hčerka Magda z družinami

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče

JANEZ NOVAK

iz Kamnja pri Šentrupertu

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in DO Unior Zreče za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje, gospodu župniku za opravljeni obred, govornikom za posvilovalne besede in vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Ivana, hči Fani z družino in sorodniki

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 60. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

MILKA FURMAN

iz Srednjega Grčevja 27

Najlepše se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju bolnišnice Novo mesto, župniku za opravljeni obred, znancem, prijateljem za pomoč in podarjeno cvetje ter izrečeno sožalje.

Žalujoči: hčerki Jožica in Fani z družino, sestra Mici z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

SILVA LENIČA

iz Cerkelj ob Krki

iskrena hvala vsem članom GD, posebno gasilskemu društvu iz Cerkelj za nesebično pomoč, ribiškemu društvu, govornikom, pevcem, gospodu župniku ter vsem, ki ste pokojnega spremili na zadnji poti.

Vsi njegovi najdražji

ANICA ŠETINC

Od 1976 že predseduje aktivu kmečkih žena pri temeljni organizaciji kooperantov brežiške Agrarie. Deset let, a minila so tako hitro, da je kmetica Anica Šetinc iz Šentlenarta morala podaljšati svoj mandat, saj je tako vitalna in zagnana za delo, da so jo kljub mladim kandidatkam ponovno izbrali za to dolžnost.

Sprejela jo je, ker ve, da imajo mlade kooperantke majhne otroke, da garajo na preusmerjenih kmetijah in bi se zato težje utrgele čas za vodenje aktiv. Največ poleta za nov začetek daje Šetincovi zavest, da se je uresničilo marsikaj, za kar se je pred leti trmasto zavzemala, in nadvse prijeten občutek, da so današnje kmetice neprimerno bolj razgledane in samozavestne kot njihove predhodnice. Med njimi so živinorejke, sadjarke, poljedelke in vinogradnice, ki znajo uporabljati tudi stroje in obvladajo sodobno tehnologijo novih usmeritev. Na kmetijah je danes veliko več mehanizacije, kar je za mlade bolj vabljivo, čeprav družbenoekonomski položaj kmečke ženske še ni tak, kot si ga zaslužijo. Njihovo delo ni dovolj cenjeno, zato ostajajo mladi kmetje še vedno brez nevest.

Ko se predsednica v spominu ozira na minulo desetletje, ugo-

tavlja, da so delo aktiva dobro zastavile, saj so se v tem času zvrstila številna predavanja s področja zdravstva, gospodinjstva, higijene mleka, vrtnarstva in sadjarstva ter shranjevanja živil v zamrzovalnih skrinjah, kar je bilo novo in je vzbudilo izredno veliko zanimanja. Za članice so skoraj vsako leto prilejale ekscuzije po domovini in v zamejstvu, si ogledovale usmerjene kmetije in kmečki turizem kot dodatni vir dohodka. Šetincova je zlasti ponosna na sodelovanje aktiva na republiški razstavi cvetja in sadja 1985 v Brežicah. Kmečke ženske in brežiške občine so se takrat izkazale kot izredne gostiteljice in mojstrice v kulinariki, za kar so prejele priznanje Zdravne zveze Slovenije.

»Bolj kot karkoli doslej pa me je presenetil in vzradostil izredno velik odziv žensk na srečanju aktiva, ki ga je minulo soboto odlično izpeljal naš mentor Franc Pribožič,« je s ponosom povedala Šetincova. »Bilo nas je nad 400 in sedem polnih avtobusov je odpeljalo vsak v svojo smer. Ogledale smo si govodorske, sadjarske in prašičerejske kmetije na štajerski in dolenski strani občine od Globokega do Dečnega in Arnovega sela, Volčjega ter naprej do Loč, Boršta, in Žejnega. Nazadnje smo vse skupaj ustavile na vrtnariji Agrarie na Čatežu, ki je bila za nekatere pravo odkritje, saj polovico žensk sploh ni imelo predstavo o tem, kako tam delajo in kako čudovito cvetje vzgajajo pod steklo.«

Šetincova je še danes kooperantka za pšenico in za sadje. Odkar je izgubila moža, ne zmore več vsega, toda zemlje ne pušči. Z možem sta večasih obdelovala veliko večje površine, od katerih so mnoge že pozidane. Nobeno razočaranje pri cenah pridelkov jima ni vzelo volje, ker sta zrasla na zemlji. Ze veliko pred drugimi sta spoznala, da je specializacija pot, ki vodi k napredku, toda zaradi stalnega nihanja cen, sta se bila prisiljena večkrat preusmeriti.

J. TEPPEY

Še jamarska reševalna skupina

Narčni jamarskega kluba »Vinko Paderšič-Batreja«

Novomeški jamarji kluba »Vinko Paderšič-Batreja« so na rednem občnem zboru ocenili aktivnosti v preteklem letu. Člani so se udeležili 26 raziskovalnih, treh fotografskih, treh propagandno-turističnih, ene reševalne in štirih delovnih akcij ter dveh taborov. Tako so obiskali skupno 32 objektov, največ tudi tokrat na območju Kočevskega Roga. Najpomembnejše je bilo dokončanje raziskovanja 185 metrov globokega Brezna pri Činkovem križu. Poleg tega so našli v Črničkovi jami pri Dvorušeenojezero, v katerega se bodo letos potapljali. Sestavili so katastrofno nesnažen jam v Sestavili so katastrofno nesnažen jam v Dolenjski kras, ki naj bi izšla ob 25-letnici delovanja kluba. Ob pripravi brošure, ki je največja obveznost iz letošnjega programa, računajo na pomoč združenega dela. V raziskovalni dejavnosti bodo dali poudarek na speleološke raziskave objektov Trške gore, plitvica krasa ob Krki, Kotarjeve prepade, Mišnice in seveda Kočevskega Roga. V povezavi z občinskimi študijami bodo skušali ustanoviti jamarsko reševalno skupino, ki bi bila usposobljena za vertikalno reševanje tudi v elementarnih nesrečah.

MARKO PRŠINA

JAMARSKI JUBILEJ

RIBNICA — 30-letnico organiziranega jamarstva bo proslavilo Društvo za raziskavo jam Ribnica 9. maja. Ob tej priložnosti bo o zgodovini ribniškega jamarstva govoril pobudnik ustanovitve društva in njegov prvi predsednik France Škrabec.

RENDEZ-VOUS ZA ZASAVJE

NOVO MESTO — V okviru slovenske turneje ob predstavitvi nove plošče »Zelena je moja dolina« bo danes, 16. aprila, ob 19. uri v novomeški športni dvorani nastopil ansambel Rendez-vous. Gosta večera bosta Miha Doužan in plesna skupina »Paradoxe«. Del čistega izkupička koncerta bodo namenili za reševanje po plazu prizadetega Zasavja.

UČIMO SE Z MISELNIMI VZORCI — V drugem razredu šentjernejske osnovne šole so bodoči učitelji prisostvovali pouku z miselnimi vzorci na temo Sadvnjak spomladi. (Foto: J. Pavlin)

Misionarka novega učenja

Prof. Marija Gabrijelčič je novo metodo predstavila že 5.000 učiteljem — Obisk iz Trsta

ŠENTJERNEJ — Petinštirideset dijakov zaključnega letnika učiteljskega študija v šentjernejski osnovni šoli so bili sredi minulega tedna na strokovnem obisku v Novem mestu in Šentjerneju. Prišli so zaradi prof. Marije Gabrijelčič, ki je pred leti izdala knjigo Učimo se z miselnimi vzorci, v tem času pa po Sloveniji in drugje s seminarji približala to novo metodo učenja več kot 5000 pedagogom. V sredo jim je avtorica knjige pripravila obširno teorijsko razlago nove metode, naslednji dan pa v šentjernejski šoli prisluhnili miselnim vzorcem v živo, ki ga je v 2. b. razredu tamkajšnje šole pripravila učiteljica Slavka Kuhelj s svojimi učenci. »Šentjernejskim učiteljem velja pri razvijanju nove metode učenja vsa pohvala, saj so v treh letih največkrat prisluhnili potrebam učiteljev in pripravili takšne hospitacijske ure. To pot so se ob obisku Tržčanov še posebej potrudili in pripravili tudi razstavo miselnih vzorcev, za konec pa še obisk kar-

tuzije v Pletterjah,« se je pohvalila prof. Gabrijelčičeva, ki je zadnja leta prava misionarka širjenja te nove metode učenja po Sloveniji.

J. P.

IZBRAJI NAJBOLJ FOTOGENIČNO DEKLE

OTOČEC — Finale petega kroga slovenskih diskotek je bilo minulo soboto zvečer v diskoteki restavracije na Otočcu. Posebna komisija, sestavljena iz obiskovalcev, je izbrala najboljši fotogenična dekleta. Te so ta večer nastopale tudi v vlogah manekin in plesalk, saj so jih obkraljevali v najnovejši Novoteksova safari in jeans oblačila. Komisija je določila štiri, ki se bodo udeležile zaključnega finala najboljši fotogeničnih, ki bo v Rdeči dvorani v Velenju. Na Otočcu so bile izbrane: Vera Kalajdič iz Ljubljane, Renata Mikec z Malega Slatnika, Darja Žagar z Uršnih sel in Karmen Zore iz Ljubljane.

J. PRIMC

JURJEVANJE LETOS POZNEJE

ČRNOMELJ — Prav je, da že tokrat opozorimo ljubitelje belokranjskih ljudskih običajev, da bo letos jurjevanje s kresovanjem nekoliko pozneje kot pretekla leta. Prav tako bo trajalo 2 dni, in sicer 13. in 14. junija. Črnomeljci zatrjujejo, da so priprave v polnem teku, za zdaj pa so izdali le, da bo v soboto zvečer kresovanje, v nedeljo dopoldne pred gradom prikaz starega jurjevkega obreda, popoldne pa nastop folklornih skupin.

SREČANJE HARMONIKARJEV

METLIKA — V okviru letošnje Vinske vigradi bo v nedeljo, 17. maja, ob 11. uri na metliškem Trgu svobode 3. srečanje harmonikarjev »frajtonarjev«. Prijave v imenom, priimkom, naslovom in dvema skladbama, ki jih bodo zaigrali, naj harmonikarji pošljejo do 5. maja na naslov: Matjaž Rus, Beti, Metlika. Prijavljeni bodo pravočasno dobili vseinformacije.

M. LUZAR

Težak je boj za čisto okolje

Pred 15 leti so imeli v Ribnici »smetarsko vojno«, ker so se občani branili plačati odvoz smeti, zdaj pa se obeta »kanalizacijska vojna«

RIBNICA — Zanimiva in na trenutke celo burna je bila problemska konferenca o ekologiji, energiji in varčevanju v petek zvečer v Ribnici.

Vodstvo občinske skupščine in ribniške enote JLA naj se dogovo-

rita, kako preprečiti, da JLA ne bi onesnaževala okolja. Gre za onesnaževanje nekaterih potokov in za vojaško svinjsko farmo, ob kateri se je razvila celo najživahnejša razprava (namreč: svinjska farma je ali ni vojaški objekt itd.).

Krajnim skupnostim so naložili skrb za ukinitve divjih odlagališč smeti na njihovih območjih in za nakup kontejnerjev za odpadke za posamezne vasi. Za osrednje ribniško smetišče so ugotovili, da je na neprimernem kraju, da ga je treba prestaviti, pa tudi, da na območju občine (je vse kraško) niti ni primerne prostora za smetišče. Na smetišču je potrebno urediti tudi zavarovanje. Delovne organizacije naj bi zbirale odpadke, ki so primerni za predelavo, in jih predajale Dinusu, ne pa vozile na osrednje smetišče. Urediti je potrebno tudi odlagališče nevarnih odpadkov.

Regulacije vodotokov in melioracije ne bi smele potekati brez soglasja

ribečev, lovcev, krajevnih skupnosti in drugih, ki jim je še posebno pri srcu varstvo okolja. Pred deli je potrebno dobiti ustrezna soglasja in vse dobro in strokovno pretehtati, saj imajo regulacije in melioracije sicer celo škodljiv vpliv na okolje.

Zagotoviti je treba delovanje že zgrajenih čistilnih naprav (Sodražica, Jurjevica) in gradnja novih, kjer je potrebno (Ribnica, Loški potok). Pitna voda je vedno bolj onesnažena in v občini posegajo že po zadnji rezervi pitne vode, namreč iz globinskih vrtin. In kaj bo, ko bo še ta voda onesnažena, ko bodo odplake prodrle globoko pod zemljo?

J. PRIMC

NASTOP TAMBURAŠKIH SKUPIN

METLIKA — Nastop tamburaških skupin v okviru Vinske vigradi v Metliki bo v soboto, 16. maja, ob 10. uri. Prijave do 5. maja sprejema Stane Križ, CBE, Metlika.

S cofi in instrumenti

Ansambel Cof se predstavi v Pop delavnici

Tistega zimskega dne je vadila skupina glasbenikov brez imena kot že velikokrat prej. Vpremoru so se zagledali v sprehajalce, ki so se prebijali skozi sneg in mraz, vse zavite v topla oblačila. Skoraj vsi so bili pokriti, nekateri od

sprašuje poslušalstvo ne le v Novem mestu, ampak tudi drugod, kjer vedo za veselice. Vsako soboto skrbijo za zabavo obiskovalcev hotela Metropol. Tam se tudi drugače veliko zadržujejo, saj so jim dovolili, da pri njih spravljajo instrumente. Glasbeniki ne pozabijo povedati, da jim hotel Metropol nudi zelo ugodne možnosti za vaje.

V skupini dva študirata glasbo, vsem pa je igranje in petje v veliko veselje. Zaenkrat nastopajo s tujimi skladbami, vendar se nameravajo že prav kmalu predstaviti z lastnimi. Ena od njih ima naslov Vedno ponavljaj. Z njo se bodo pojavili v Pop delavnici na radijskem valu 202.1. aprila ob 20. Temu nastopu peterec s cofi okrog vratu naj bi sledile glasovnice oboževalcev.

M. LUZAR

ANSAMBEL COF — Jože Avbar (harmonika), Marjan Turk (klavijatura), Branko Ambrožič (bas), Slavko Božič (kitara), Tone Springer (saksofon).

njih pa so imeli kape s cofom. Zakaj je ravno cof pritegnil oko in misel mladih glasbenikov, tu sploh ni važno, vendar se od tistikrat skupina imenuje Cof.

Igrajo narodno-zabavno glasbo, melodije vadijo skupaj že poltrugo leto in to je dovolj, da po njih že precej

BIG BEN IN ARRUBA V KRŠKEM

KRŠKO — V soboto 18. aprila, sebo ob 17. uri začela zanimiva zabavno-glasbena prireditev, namenjena tako mlajšim kot starejšim obiskovalcem. V Kulturnem domu Edvarda Kardelja se bosta občinstvu predstavili vsebolj priljubljena novogoriška pop skupina Big Ben in ljubljanska plesno-revijska skupina Arruba.

Teden je okoli in že so tu novi nagrajenci naše in vaše Top lestvice. Kaseto s posnetki lestvice prejme ta teden DANIJEL MALUT iz Novega mesta, kupon za popravilo ali nastavev osebne ali kuhinjske tehnične v Servisu Janeza Ravbarja v Novem mestu pa JULITA SLADIČ iz Dol. Kamenc pri Novem mestu. Nagrajencema čestitamo, vse ostale pa vabimo, da še naprej pridno pošiljate predloge za top lestvico, ki je ta teden le nekoliko spremenjena. Bistvena sprememba pa je ta, da je z nje odšla zvezda trajnica, popevka Take my break away.

1. Through barricades — SPANDAU BALLET
 2. Running family — LEVEL 42
 3. I knew you were waiting — FRANKLIN & MICHAEL
 4. Everything I own — BOY GEORGE
 5. Stand by me — B. KING
 6. The miracle of love — EURYTHMIC
 7. You sexy thing — HOT CHOCOLATE
 8. Sometimes — ERASURE
 9. Is this love? — E. MOYET
 10. Call me — SPAGNA (novost)
- Predloge pošiljajte na naslov: KRKA — ZDRAVILIŠČA, Diskoteka Otočec, 68222 Otočec, s pripisom TOP LESTVICA.

dolenjč prijatelj vabi

KRKIN HRAM VAS VABI

Krkin hram na Trški gori je od 17. aprila spet odprt. Vsak petek, soboto in nedeljo bodo od 13. do 23. ure cenjenim gostom na voljo različne zidaniške specialitete, dolenjski cviček in belo vino.

Organiziranim skupinam pa bomo po predhodnem naročilu postregli tudi med tednom.

Rezervacije: HOTEL KANDIJA, Zagrebška telefon (068) 22-410, 22-413

kozarija MOLČI, KO GLEDAM TELEVIZIJO!

Ženske, vino in televizija so trije najboljši strupi. Našo družino je televizijski sprejemnik zaslužnil. Komaj poznamo se še, namesto da bi se pogovarjali, buljimo v ekran. Namesto da bi brali knjige, se igrali, človek ne jezi se ali metali karte, sedimo ali ležimo pred televizijskim sprejemnikom. Naše komuniciranje je približno takšno:

- Mali, si napisal....
- Tiho bodi, gledam risanko.
- V kleti ni več krompirja. Ne bi šli jutri...
- Molči, mar ne vidiš, da je na sporedu Dnevnik?

→ Draga, hlače za vslužbo so zelo zmečkane. Ne bi vstala...

— Mir! Brigajo me tvoje hlače zdaj, ko teče Dragulj v kroni.

Kadar koli hoče kdo kaj povedati, vprašati, se pritožiti, predlagati, kdo od članov družine bleja v program, ki ga zanima. Nič čudnega ni torej, če smo brez kislega zelja, brez jaje v hladilniku, če ni mleka, če se ne dogovorimo, kdo bo naslednji dan kupil kruh, česen, salamo ali meso. Televizijski sprejemnik sem hotel že večkrat zabrisati skozi

okno, a kaj, ko je bila v trenutku jeze na sporedu košarka. Če nebi gledal tekme, je bolje, da drugi dan sploh ne grem v službo. Sodelavci bi mislili, da sem prismsuknjen, sodelavke pa, da sem copata, če bi samo namignil, da tekme nisem gledal.

Nisem vam mislil zaupati, a bom: v bajti imamo — ne boste verjeli — tri televizorje. V enega boljši Mali, v drugega žena, v tretjega jaz. Odrekli smo se dopustu že tri leta zapored, da smo si jih nabavili. Prejšmo se kregali zaradi izbire programa, zdaj je

mir. Ljudje pravijo, da imamo standard in da smo srečni. Koliko je resnice v tem, vam bo pokazal tale primer:

- Pridi, Mali, greva po gobe.
- Sam pojdi. Kmalu bo na sporedu Komandos.
- Tulji je od prodajalne s televizijskim sprejemniki. S privarčevanim denarjem sem kupil četrtega, prenosnega. Med brezami sva družno sedla na zemljo. Moram priznati, da je Komandos boljši film, kot so ga ocenili kritiki nekaj dni pred tem v Filmskem pregledu.

TONI GAŠFERIČ